

De'en Gwso'on Apostol Ca'

Jeso'osən' bene' lyebe sele'e Spirit che Diozən'

¹⁻² Teofilo dao', ca' naquə libr de'en bzoja' de'e nech, bzoja' che yoguə'ələl de'e güen de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' dezd catə'an gw-zolaogüe' bsed blo'ine' xte catə'an beyepe' yoban'. Žlac bsed blo'ine'enə' gwleje' apostol che' ca' na' len yelə' chnabia' che Spirit che Diozən' bene' mendad naquən' so'one'. ³ Nach gwde gwso'ot beṇə' Jeso'osən', jəyeloe' laogüe' apostol che' ca'. Na' de'e zan de'e bene' par ničh gosə'ənezene' de que mbancze'enə', na' gw dalene' lega'aque' čhoa ža na' bzejni'ine' lega'aque' can' chene'e Diozən' nabi'e beṇə' so'e latjə.

⁴ Na' žlac ne'e zo Jeso'osən' len apostol che' ca' bene' mendad cui yesyə'əžaše' syoda Jerosalennə' lgüegwzə. Gože' lega'aque' yesyə'əga'əne' yesə'əbeze' xte catə'an bačh goc can' ben Xe' Diozən' lyebe gaquə, ca de'en bzejni'ine' lega'aque'. ⁵ Jeso'osən' goze'e lega'aque': —De'e zaque'enə' ca naquə Juannə' bčhoe' beṇə' nis, pero entr yeto čhopə ža, nada' gona' par ničh gaquə to de'e zaquə'əche, gona' par ničh yedəso Spirit che Diozən' lo'o yičjla'ažda'olen' nabi'an le'e.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

⁶ Na' catə' bazjəndopə zjənžague' len Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto' čəbabžin ža gono' ca yechoj nasyon Izrael chechon' xni'a beṇə' zitə' ca'?

7 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito naquən par nič le'e ənezele bi ža bi orən' gon Xacho Diozən' de'e ca' babži'e bia' gone'. 8 Pero na' catə' yedəso Spirit che'enə' len le'e, gaquəlenən le'e len yelə' guac che'enə' par nič güe'ele xtiža'anə' syoda Jerosalen nga, na' doxen ga mbane Jodean', na' Samaritan' na' doxenlə lao yežlyon'.

9 Beyož gwna Jeso'osən' ca', lao chəsə'əgüia disipl che' ca' le' beyepe' yoban' to lo'o bejw na' bitoch besə'əle'ine' le'. 10 Na' ne'e chəsə'əgüiachgua disipl che' ca' le'e yoban' gan' besə'əle'ine' beyepe', catə'əczla gwsa'acbe'ine' bazjəzecha chopə angl len lega'aque' beṇə' zjənyaz lachə' šyiš. 11 Na' beṇə' ca' chopə gwse'e lega'aque': —Beṇə' Galilea, žbixchen' chgüiale le'e yoban'? Catezəczən' ble'ile beyep Jeso'os nga yoban' catə'ən bechoje' ladjwlen', ca'atezəczən' le'ile yide' de'e yoblə.

Gosə'əbeje' Matias par gaque' apostol lgua'a Jodən'

12 Nach besa'aque' ya'a de'en nzi' ya'a Olibos jəya'aque' Jerosalennə', na' naquə galə'əzə Jerosalennə' to catə'ətə'ən de lsens sa'aque' ža dezcanzən' segon costombr che beṇə' Izrael ca'. 13 Na' catə' besə'əžine' Jerosalennə' apostol ca' šnej na' beṇə' ca' zjənžague' besyə'əgüie' gan' nite'enə' lo'o quartən' zo žcuia la'alə. Apostol ca' šnej beṇə' quinga: Bedən', Jacobən', Juannə', Ndresən', na' Lipən', Tomasən', Bartolomen', Mtion' na' Jacob xi'ın Alfeo, na' Simon ben' chon txen len partid de'en nzi' Cananista, na' Jodasən' beṇə' bišə' Jacobən'. 14 Yoguə' ža gwnitə'ətezə gwnitə' apostol ca' šnej gwso'one' orasyon txen len beṇə' ca' zjənaquə

bišə' Jeso'osən' na' len Maria xna' Jeso'osən' na' len yeziqə'əchlə no'ol ca' zjənžague'.

15 Na' ca tyemp na' Bedən' gwzeche' ladjo to gueyoa galjə beṇə' ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' par be'elene' lega'aque' dižə'an, na' gože' lega'aque': 16 — Beṇə' bišə', Spirit che Diozən' benən par nič de'e Rei Dabin' bzoje' na' be'e dižə' che Jodən' ben' gwče'e beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gan' jesə'əšague'ene'. Na' benən byen goc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' che'. 17 Jodən' goque' txen len neto' apostol, na' bene' txen len neto' yoguə'əloł de'en gwyo'o lao na'ato' bento'. 18 Na' Jodən' gwxi'e to pedas yežlyo len laxjue' de'en gwxi'e par de'e malən' bene' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca'. Pero na' bexope' gan' golə'ədite'enə' na' gošj le'enə' na' doxen xjlo'enə' bchoj. 19 Yoguə'əloł beṇə' ža' Jerosalennə' gosə'ənezene' can' goc che'enə' na' de'e na'anə' bosə'əsi'e yežlyon' Aseldama na' xtižə'əga'aque'enə' zeje dižə' yežlyo chen. 20 Na' de'en gwso'one' ca' goc can' nyoj to Salmo nan: Liže'enə' gaquən to yo'o daš, notono no so' na'. Na' leczə nyojən nan:

Na' te beṇə' yoblə gwłane' xlatje'enə'.

21 Na' nitə' beṇə' entr chio'o nga beṇə' bagwso'on txen len chio'o bedote lao gwdalen Xancho Jeso'osən' chio'o. 22 Bagwso'one' txen dezd catə' de'e Juannə' bchoe' le' nis xte catə'an beyepe' yoban', na' cheyalə' cuejcho toe' gone' txen len neto' apostol güe'eto' dižə' can' beban Xancho Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'.

23 Na' gosə'əbeje' chopə beṇə', toe' Jwse ben' le Barsabas, na' leczə le' Josto, na' ben' yeto Ma-

tias. ²⁴⁻²⁵ Nach gwso'one' orasyon gwse'e Diozən': —Xanto' le' nombi'o yichjla'aždao' yoguə'əlol beṇə'. Entr beṇə' ca' chopə blo'išguei neto' noe' bagwlejo' par tie' gwlane' xlatjə Jodən' par gaque' apostol na' gone' xšino'onə' txen len neto', ca naquə Jodən' gwlejyichje' de'en ngo'o lao ne'enə' gone' na' bazjəyede' gabil gan' naquən yeyeje' yelə' güen de'e mal che'enə'.

²⁶ Nach gwso'one' rif par gosə'ənezene' non' bagwlej Diozən' na' Matiasən' bchoje' na' gwso'onene' cuent len apostol ca' šnej.

2

Can' goquə catə'an bidə Spirit che Diozən'

¹ Na' bžin ža lni de'en ne' Pentecostes, na' apostol ca' na' yoguə'əlol beṇə' ca' bagwso'onlilažə' Jesocristən' zjəndopə zjənžague' txen tozə latjə. ² Na' to de repentzə goc to sšag le'e yoban' ca sšag che to be' bdon' gual na' nenxejə lo'o yo'o gan' zjəchi'enə'. ³ Na' besə'əle'ine' to de'en naquə ca yi' bel na' bžinte latə' güejə de'enə' chalə'ənin gan' zjəchi' to toe'. ⁴ Ca' goquə bedənabia' Spirit che Diozən' yichjla'aždao' to toe', na' Spiritən' benən par nič gosə'əzolaogüe' gwso'e gwde gwdelə dižə' de'e gwse'ejni'i beṇə' zitə' ca'.

⁵ Na' ca tyempən' beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' beṇə' chso'elao' Diozən', za'aque' zan yež yoblə lao yežlyon'. ⁶ Na' catə' gwse'enene' sšaguən' de'en goquə lo'o yo'o gan' ža' apostol ca', zan beṇə' Izrael ca' besə'əžague', na' lechgualə besyə'əbanene' chedə' to toe' gwse'enene' chso'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de'e chəsə'əne to toe'. ⁷ Bito gwse'ejni'ine' bin' chac

na' besyə'əbanene', gosə'əne': —¿Ecaguə beṇə' Galilea beṇə' quinga chso'e dižə'əne'? ⁸ ¿Nactecxa chaquən' to tocho chenecho chso'e dižə' can' chso'e beṇə' gwlaž checho ca' dižə'? ⁹ Bałcho naccho beṇə' Partia na' bałcho beṇə' Media, na' bałcho beṇə' Elam, na' bałcho beṇə' Mesopotamia. Na' yebałcho beṇə' Jodea, na' yebałcho beṇə' Capadosia, yebałcho beṇə' Ponto, yebałcho beṇə' Asia, ¹⁰ yebałcho beṇə' Frigia na' beṇə' Panflia, na' yebałcho beṇə' Egipto, na' yebałcho za'acho yež Africa ca' de'en zjəchi' delant Sirene. Na' entr chio'o za'acho Roman' bałcho goljcho naccho beṇə' Izrael na' yebałcho ben cuincho beṇə' Izrael. ¹¹ Na' bałcho naccho beṇə' Creta na' beṇə' Arabia. Na' gatə'ətezə beṇə' naccho, yoguə'əcho chenecho chso'e beṇə' Galilea quinga xtižə'əchon' de'en chaccho, chso'e dižə' che de'e zan de'e baben Diozən' de'e zaquə' yebanecho.

¹² Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobə choso'ozenague' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaže'e che de'en chaquən', na' zane' gosə'əne': —¿Bi zejen de'e nga chaquən'?

¹³ Na' yebale' gwsə'one' borl gosə'əne': —Beṇə' quinga chesə'əzožene'.

Dižə' de'en be' Bedən' len beṇə' Izrael ca' besə'əžag

¹⁴ Na' Bedən' gwzeche' lao beṇə' ca' txen len apostol ca' yešnej na' be'e dižə'əne' zižjo gože' beṇə' ca' zjənžaguən': —Le'e beṇə' Jodea na' notə'ətezəchle zole Jerosalennə', che'enda' gwzenagle chia' na' gonle xbab che de'en ze'e nia' le'e. ¹⁵ Beṇə' ljuežja' quinga bito chəsə'əzožene' can' chaquele, la' ne'e naquə tempran. ¹⁶ Bachac can'

bzoj de'e profet Joelan' ben' be' xtižə' Diozən' cana',
 bzoje' de'en gwna Diozən', nan:

17 Catə' bazon əžin tyemp par šo'o fin che yežlyon'
 nada' Dioz gona' par ničh Spirit chia'anə'
 yedəson len beṇə' ža' doxen lao yežlyon'.

Na' gona' par ničh xi'inle ca' so'e xtiža'anə'
 na' beṇə' byo xcuidə' ca' yesə'əle'idaogüe'ene' bi
 de'en gona' par yesə'əle'idaogüe'ene',
 na' güe'elena' beṇə' byo golə ca' dižə' lao bišgal
 čhega'aque'enə'.

18 Na' yoguə' beṇə' ca' chso'on xšina'anə' la'anə'
 beṇə' byo o la'anə' no'olə, yedəso Spirit
 chia'anə' len lega'aque' par ničh so'e
 xtiža'anə'.

19 Gona' par ničh gaquə de'en cui nonə' le'i le'e
 yoban' na' lao yežlyon'.

Gwlo'a yelə' guac chia'anə' len chen, len yi' na' len
 žen de'en naquə ca bejw.

20 Cuich əgwse'eni' bgüižən',
 nach bio'onə' yeyaquən xna ca color che chen
 antslə ze'e əžin ža yida' de'e yoblə
 par čhoglaogua'an che yoguə'əlol beṇə' šə non'
 napə dolə', nadan' naca' Xanle.

Gaquən to ža žialao xen,
 na' gwlo'a yelə' guac xen chia'anə'.

21 Na' gaquə de que notə'ətezə beṇə' yesə'əṇab go-
 clen laogua',

nada' naca' Xanle gona' par ničh cui žjəya'aque' lao
 yi' gabil.

Can' gwna Diozən' na' bzoj de'e profet Joelan' len,
 ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

22 Na' le'e beṇə' Izrael gwlaž chia', legwzenag
 chia'. Ca naquə Jeso'osən' ben' naquə beṇə'

Nasaretan', Diozan' blo'ine' le'e de que naque' beṇə' zaque'e. Diozan' bene' par niḥ Jeso'osən' bene' miḷagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho par ble'ile, can' ṇezczelenə'. ²³ Lao yeḷə' ṇeze che Diozan' bin' ze'e gaquə che Jeso'osən', bsi'e xṇeze par niḥ Jodən' benene' lao na'alen' na' benle par niḥ beṇə' mal ca' gwso'ote'ene' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. ²⁴ Pero na' Diozan' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', chedə' bito gwzoi yeḷə' gotən' ṇabia'an le'. ²⁵ Quinga bzoj de'e Rei Dabin' xtižə' Jeso'osən' gan' nyoj Xtižə' Diozan' nan:

ṇezda' de que Xana' Diozan' zoe' len nada' do tyempte

na' chaclene' nada' par niḥ cui bi chžeba'.

²⁶ De'e na'anə' zoa' mbalaz na' cho'a dižə' can' chebeida'

na' ṇezda' yolis yosbane' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

²⁷ Dioz chia' ṇezda' bito yocua'aṇo' nada' gan' ža' beṇə' guat ca',

ni que go'o latjə gožə' cuerp chia'anə',

nadan' naca' Xi'inon' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə'.

²⁸ Bablo'ido' nada' naquən' gona' par niḥ əbana' zejlicane

na' lechgualē mbalaz soa' yedote de'en zoleno' nada'.

²⁹ Beṇə' Izrael, ṇezecho de que de'e xaxta'ocho Rei Dabin' gote' na' boso'ocuaše'ene'. Na' nombi'acho yo'o de'en zo gan' boso'ocuaše'ene'.

³⁰ Na' de'e Rei Dabin' ža' be'e dižə' can' bzejni'i Diozan' le' cana'. Gwne' naquən' segor can' ben Diozan' lyebe de que to beṇə' galjə lao dia che'enə'

nabi'e Izraelan' can' gwnabia' le'enə'. ³¹ Diozən' bene' par niĉ de'e Rei Dabin' gwnezene' can' gaquə na' de'e na'anə' be'e dižə' ĉe Cristən' ben' babselə' Diozən' par chaclene' nasyon ĉechon'. Gwne' de que Cristən' yebane' na' bito yega'ane' gan' ža' beṇə' guat ca' na' nic gožə' cuerp ĉhe'enə'. ³² Na'a ža, Diozən' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' neto' naquəto' testigw de que beyas bebane'enə'. ³³ Na' Diozən' len yelə' guac ĉhe'ene' bene' par niĉ beyep Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' chnabi'e txen len le'. Na' Diozən' bnežjue'ene' Spirit ĉhe'enə' can' bene' lyebe. Na' Jeso'os na'anə' babene' miłagr nga de'en babenele na' de'en bable'ile, babene' par niĉ zedəso Spiritən' len neto'. ³⁴ Caguə de'e Rei Dabi na' ben' beyep yoban', sino de'e Dabin' bzoje' ĉe Jeso'osən' gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

³⁵ na' gona' par niĉ nitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr ĉhio' ca' xni'onə'.”

³⁶ Na' yoguə' chio'o beṇə' Izrael cheyalə' nezecho de'en ngan' ĉe Jeso'osən' ben' betle bda'alene' le'e yag corozən'. Diozən' gwleje'ene' par niĉ naque' Xanchon' na' naque' Cristən', zeje dižə' ben' bsele'e par chaclene' nasyon ĉechon'.

Can' gwna Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' zjənžaguən'. ³⁷ Na' catə' beṇə' ca' zjənžaguən' gwse'enene' xtiže'enə' de'e juisy de'e gwsa'aque' lo'o la'ažda'oga'aque'enə', nach gwse'e Bedən' na' apostol ca' yela': —Beṇə' gwlaž, ĉbin' cheyalə' gonto' ža?

38 Nach Bedən' gože' lega'aque': —Cheyalə' yedinjele xtolə'əle ca' par niçh Diozən' yezi'ixene' chele na' choale nis par yesə'əneze beṇə' de que bachonlilažə'əle Jesocristən'. Nach Diozən' gone' le'e Spirit che'enə' son lo'o yichjla'ažda'olen'.

39 Diozən' gone' notə'ətezle Spirit che'enə' can' none' lyebe, le'e na' xi'inle ca' na' notə'ətezə beṇə' zitə', la' chnežjue'en yoguə' beṇə' chbeje' par chsa'aque' xi'inə'.

40 Nach Bedən' be'elene' lega'aque' dižə' zan, na' gwṇeyoine' lega'aque' gože': —Leyechoj lao de'e malən' de'en chso'onchgua beṇə' ca' cui zjənonmbia' Diozən'.

41 Ca' goquən' beṇə' ca' gwse'ejle' che dižə' de'en be' Bedən' gosə'əchoe' nis. Na' lao žanə' šoṇa mil beṇə' ca' gwsə'onlilažə'e Jeso'osən' na' gwsa'aque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' bachso'onlilažə'əcze' le'. 42 Yogue'e gwnitə'ətezə gwnite'e gosə'ənaogüe' de'en bosə'osed bosə'olo'i apostol ca' lega'aque' na' gwsa'aque' tozə len yeziquə'əchlə beṇə' gwsə'onlilažə' Jeso'osən' na' gwse'ej gwsə'ogüe' txen na' gwnitə'ətezə gwnite'e gwsə'one' orasyonnə' txen.

Can' gwsə'on beṇə' ca' gwsə'onlilažə' Cristən' de'e neche

43 Na' yoguə'əzə beṇə' besyə'əbanene' can' gwsə'on apostol ca' miḷagr zan len yelə' guac che Diozən'. 44 Na' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gwsa'aque' tozə na' gwsə'one' tozə yoguə'əloḷ de'en zjədeine'. 45 Na' gwsə'ote'e byen chega'aque'enə' na' bichlə de'e ca' zjədeine' na' mech de'en besə'əle'ine' chein' gosə'əyise'en

entr yoguə'ə_lolga'aque' segon de'en besə'əyažje to toe'. ⁴⁶ Na' tža tža besə'ədopə besə'əžague' yo'odao' əblaonə' na' leczə gwse'ej gwsa'ogüe' txen liž to toga'aque' na' gwnite'e mbalaz na' besyə'əbeine' gwso'one' txen. ⁴⁷ Gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' gwsa'azlažə' beṇə' yeziquə'əchlə can' gwso'one'enə'. Na' tža tža Xancho Diozən' bene' par nič gwyanch beṇə' ca' gwso'on_lilažə' Jesocristən'.

3

Besyə'əyone' to beṇə' coj

¹ Na' to ža Bedən' na' Juannə' ja'aque' yo'odao' əblaonə' do cheda šonə, or catə' chso'on beṇə' Izrael ca' orasyon segon costombr čhega'aque'enə'. ² Na' gwzo to beṇə' nxiṇj ni'enə' dezd goljtie' na' yoguə' ža gosə'əbec beṇə' le' cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xochē", par gwnabe' carida lao beṇə' ca' chja'ac yo'oda'onə'. ³ Nach catə' besə'əžin Bedən' na' Juannə' yo'oda'onə' na' be'enə' nxiṇj ni'enə' bolgüiže' lega'aque' yoso'onežjue'ene' mech. ⁴ Nach Bedən' na' Juannə' gosə'əbeze' na' bosə'əgüiachgüe'ene' na' Bedən' gože'ene': —Bgüia neto'.

⁵ Na' be'enə' bene' xbab yoso'onežjue'ene' mechən'. ⁶ Pero Bedən' gože'ene': —Bito bi mech čhia' de goṇa' le', pero de to de'e gona' gaquəlena' le'. Por yelə' guac che Jesocristən' ben' naquə beṇə' Nasaretən' chona' mendad gwzoža' na' gwda.

⁷ Nach Bedən' bexe'e na' licha be'en bsože'ene', na' le'e gocte gwzeche' na' ni'e ca' le'e besyə'əyacten gual na' leczə ca' bečhj ni'e ca'. ⁸ Na' catə' gočbe'ine'

babesyə'əyac n̄i'e ca' gual bxite'e yelə' chebei
 che'enə'. Na' gwyo'e cha'ašil che yo'oda'onə'
 len lega'aque' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'.
 9 Na' beṇə' ca' ža' cha'ašilən' besə'əle'ine' can'
 chde' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. 10 Na'
 gwsa'acbe'ine' de que naque' ben' chbe' chṇab
 carida yoguə' ža cho'a puert che yo'oda'onə'
 puert de'en nzi' “De'e Xochē”, na' lechgualē
 besyə'əbanene' de que babeyaque n̄i'enə'.

Bedən' be'e xtižə' Diozən' cha'ašil che yo'oda'onə'

11 Na' to cha'ašil che yo'oda'onə' nzi'in “Che
 de'e Salomonṇə'”. Cha'ašil na' gwyej ben' beyaque
 n̄i'enə' len Bedən' na' Juannə'. Bitō bsane' lega'aque',
 con beṇe'e na'aga'aque'enə', na' yoguə' beṇə' ca' ža'
 yo'oda'onə' besə'əžagsese' par jəsə'əgüie'ene' chedə'
 besyə'əbanchgüeine' de'en babeyaque be'enə'.
 12 Na' catə' Bedən' ble'ine' de que bazjənžag beṇə'
 zan gan' nite'enə' nach be'elene' lega'aque' dižə'
 gože' lega'aque': —Le'e beṇə' gwlaž chia' beṇə'
 Izrael, chebanele can' babeyaque be'enga. De
 repent chaquele de que por yelə' guac cheton'
 bento' par ničh beyaque be'enga o šə chaquele
 beyaquene' por ni che de'en chonchguato' can'
 chazlažə' Diozən', pero caguə ca'anə'. 13 De'e
 xaxta'ocho Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən'
 gwso'elaogüe'e tozə Diozən' ben' cho'ela'ocho,
 na' Dioz na'anə' bnežjue' yelə' bala'an xen che
 Xi'ine' Jeso'osən'. Pero le'e bdele Jeso'osən' lao
 na' jostis ca' par gwso'ote'ene' na' bžonle catə'
 Pilatən' gone'ene' əgwsane'ene'. 14 Can' benle
 len Jeso'osən' la'anə'əczə naque' beṇə' la'aždao'
 xi'ilažə' juisy na' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen.

Nach gwnable bosan Pilatən' to beṇə' güet beṇə' de ližyan' lgua'a Jeso'osən'. ¹⁵ Na' ca naquə Jeso'osən' ben' əbxe yelə' mban zejlicanən', le'enə' betle pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Neto' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁶ Na' chle'ile benga cui goquə sa' na' nombi'alene', na' cheyalə' ənezele de que Diozən' beyone' ni'enə' chedə' chonlilažə'əto' Jeso'osən'. De'e yoblə nia' de que de'en chonlilažə'əto' Jeso'osən' de'e na'anə' Diozən' bene' par ničh beyacšao' ni'a benga can' chle'ilen'.

¹⁷ Beṇə' bišə' dao', nežda' de que le'e na' beṇə' golə blao chele ca' betle Jeso'osən' laogüe de'en cui gwyejni'ile de que Dioz nan' bsele'ene'. ¹⁸ Naque' Cristən' ben' gwlejš Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Can' goquə goc complir de'e ca' ben Diozən' mendad boso'ozoj de'e profet ca' che Cristən' antslə ze'e sele'ene'. Gwso'e dižə' de que yoso'oči' yoso'osakuə' beṇə' le' na' so'ote'ene'. ¹⁹ Na'a ža leyoša' xbab chelen' na' le'e yedinje xtolə'əle ca' par ničh Xancho Diozən' gwnitlaogüe'en na' par ničh gone' ca' sole mbalaz. ²⁰ Nach Xancho Diozən' sele'e Jeso'osən' yežlyo nga yetlas ben' gwleje' gwłalte par naque' Cristən'. ²¹ Pero chonən byen yega'an Jesocristən' yoban' xte catə' əžin ža gon Diozən' par ničh yežlyon' yeyaquən de'e cobə. La' Diozən' bene' par ničh de'e profet ca' beṇə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' na' gwso'e xtiže'enə' cana'ate boso'ozoje' de que yeyaquən de'e cobə. ²² De'e Moizezən' be'elene' de'e xaxta'ocho ca' dižə' gože' lega'aque': "Xancho Diozən' sele'e yeto beṇə' lao dia chelen'

par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bsele'e nada'. Che be'enan' gwzenagle bitə'ətezə əne'. ²³ Na' Diozən' gone' par niç yesə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui yoso'ozenag che be'enə' əsele'e." Can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca'.

²⁴ Le'egatezə ca' yoguə'ələl de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gwzolaozən' len de'e Samuelən' na' beṇə' ca' gwsa'ac gwdechlə gwso'e dižə' che tyemp nga zocho ṇa'a na' che de'e ca' bachac ṇa'a. ²⁵ De'e profet ca' zjənaque' xaxta'ocho na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə' naquən par chio'o. Gože' de'e Abraannə': "Por xi'in dia chio' beṇə' ṇitə' to to ṇasyon ṇite'e mbalaz." ²⁶ Can' chac, Diozən' gwleje' Xi'inen' bsele'ene' por ni checho na' gone' par niç to tole sole mbalaz šə yedinjele xtolə'əle ca'.

4

Bedən' na' Juannə' nite'e lao beṇə' gwnabia' ca'

¹ Ne'e chso'elente Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' dižə' catə' besə'əžin balə bχoz che beṇə' Izrael ca', na' beṇə' gwnabia' che yo'odao' əblao chega'aque'enə' na' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guat ca'. ² Beṇə' sadoseo ca' chəsə'əže'e de'en choso'osed choso'olo'i Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' zjənžaguən', choso'ozejni'ine' lega'aque' de que gwžin ža catə' yesyə'əban beṇə' guat ca' chedə' beban Jeso'osən'. ³ Na' beṇə' blao ca' gosə'əzene' Bedən' len Juannə' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan' sin cui gwsa'ogüe' xya chega'aque' can' cheyalə', chedə' bachexjw že'enə' na' bito golə'əch so'one'

yełə' jostis čhega'aque'enə' ž'e'enə'. ⁴ Na' ca naquə beṇə' ca' gwse'ene choe' Bedən' na' Juannə' xtižə' Diozən' zane' gwso'onlilaže'e Cristən', na' txen len beṇə' ca' bagwso'onlilaže'ene' antslə gwnitə' gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə.

⁵⁻⁶ Na' beteyo beṇə' gwnabia' čhe beṇə' Izrael ca', beṇə' golə blao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' besə'ədopə besə'əžague' Jerosalennə' len Anasən' ben' naquəch bχoz əblao na' len Caifasən' na' Juannə' na' Ljandr na' nochlə beṇə' ca' zjənaque' bišə' lježj ben' naquəch bχoz əblaon'. ⁷ Nach gwso'one' mendad jəsə'əxi'e Bedən' na' Juannə' na' gosə'əṇabene' lega'aque': —¿Non' ben lsens čhele par beyonle be'enə' nxinjən'? o ¿non' ben mendad par beyonlene'?

⁸⁻⁹ Na' ca naquə Spirit čhe Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Bedən' nach benən par nič gože' beṇə' ca': —Le'e beṇə' gwnabia' na' beṇə' golə beṇə' blao čhe Izraelən', chṇable nac goquən' beyonto' be'enə' nxinj ni'enə'. ¹⁰ Yoguə'əle cheyalə' gwzenagle na' ənia' le'e, de que le'e betle Jesocristən' be'enə' naquə beṇə' Nasaret, bda'alene' to le'e yag coroz, pero Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', na' Jesocrist nan' bene' yełə' guac beyaque benga. ¹¹ Jesocristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e, pero bito bzenagle čhe'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en naquə le'ezelaogüe de'e güen na' le'e gwxaquə'əlebele ca beṇə' güen yo'o beṇə' jəsə'əčho'on yejən' de'e naquəch yej güen, pero yejən' banaquən yej squin na'a. ¹² Tozə Jesocristən' guaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən', na' notono nochlə zo doxen lao yežlyon' beṇə'

gaquə yebej chio'o xni'a de'e malən' sino tozə Je-socrisən'.

¹³ Besyə'əbane beṇə' gwnabia' ca' can' boži'i Bedən' na' Juannə' xtižə'əga'aque'enə' sin cui besə'əžebe', len nacbia' zjənaque' beṇə' yixə' na' bito zjənsedteque'. Nach gwsa'acbe'ine' de que beṇə' ca' bito chesə'əžebe' chedə' bagosə'adalene' Jeso'osən'. ¹⁴ Na' de'en zecha ben' beyaque ṇi'enə' txen len Bedən' na' Juannə' bito besyə'əžele beṇə' gwnabia' ca' bi xya sa'ogüe' chęga'aque'. ¹⁵ Nach besyə'əbeje' apostol ca' fuerlə žlac bosə'oxi'e entr ljuežjga'aque' naclə so'one'. ¹⁶ Na' beṇə' gwnabia' ca' gwse'e ljuežjga'aque': —¿Bi goncho len beṇə' quinga? Yoguə' beṇə' ža' Jerosalen nga zjənezene' de que gwso'one' to miłagr xen na' bito gaquə ye'echo beṇə' de que bito gwso'one' miłagrən'. ¹⁷ Letechozə goncho par ničh cui gasə' laljə dižə' de'en chso'enə'. De'e na'anə' cheyalə' ye'echo lega'aque' gatə' castigw gual chęga'aque' šə so'echē' xtižə' Jeso'osən'.

¹⁸ Nach gwsa'axe' Bedən' na' Juannə' de'e yoblə na' gwse'e lega'aque' cuich so'e dižə' che Jeso'osən' na' cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che'. ¹⁹ Nach Bedən' na' Juannə' bosyo'oži'en gwse'e lega'aque': —Legon xbab che de'e nga, ¿əchaquele chene'e Diozən' gwzenagto' chele o šə chene'ene' gwzenagto' che'enə' ža? ²⁰ Bito gaquə cuezəto' cuich güe'eto' dižə' che de'e ca' bable'ito' na' babeneto' che Jeso'osən'.

²¹⁻²² Na' de'e zan de'e gwse' beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' par yoso'ošebe' lega'aque'. Pero na' bito besə'əželene' naclə so'one' lega'aque' castigw chedə' beṇə' zan chso'e yelə' choxcwlen che Diozən' de'en

beyaue be'enə'. Mazəchlə choa izene' na' dezd goljtie' cui goquə se'e. Na' beṇə' gwnabia' ca' cui gwse'enene' yoso'oše'e beṇə' zan ca', de'e na'anə' bosyo'osane' Bedən' na' Juannə'.

Gosa'anabene' Diozən' gaquəlene' so'e xtiže'enə' sin cui yesə'ažebe'

²³ Na' Bedən' len Juannə' catə' bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' jəya'aque' gan' nitə' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' gwso'elene' lega'aque' dižə' yoguə'əlol can' əgwse' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'.

²⁴ Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' dižə'ən tozə can' gwso'one' xbab len lega'aque' na' gwso'one' orasyonṇə' lao Xacho Diozən' gosə'əne': —Xanto' Dioz, len' beno' yoban' na' yežlyon' na' nisda'onə'. Len' beno' beṇəch, bia ca' chsa'aš na' biquə'əchlə de'e zjəde, na' len' chnabi'o doxenlə. ²⁵ Na' Spirit χio'onə' benən par niç de'e Rei Dabin' bzenague' χio' na' bzoje' dižə' quinga de'en nan:

Beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chsa'ase' contr le' Xanto' Dioz,
pero bitoczə gaquə can' chso'one' xbabən'.

²⁶ Beṇə' gwnabia' che ṇasyon ca' na' che yež ca' txenṇə' zjənaque' chso'one' contr le' Xanto' Dioz,
na' contr Xi'ino' Cristən' ben' bselo'o par gaquəlene' ṇasyon Izrael cheto' nga.

²⁷ Na' lao' syoda ngan' besə'ədobə Rei Erodən' na' Ponsio Pilatən' na' beṇə' cui zjənaque' beṇə' Izrael, na' len beṇə' Izrael ca'. Na' yogue'e gwso'one' txen par gwso'ote' Xi'ino' Jeso'osən' ben' naquə beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, ben' gwlejo'

par gaquəlene' nasyon cheto' nga. ²⁸ Gwso'one' can' bsi'o xneze gaquə na' can' gwduxjui'o cana'ate. ²⁹ Na' na'a ža Xanto', bgüia can' chso'on beṇə' gwn-
 abia' ca' chse'enene' yoso'ošebe' neto' beṇə' güen
 žin chio', na' goclen neto' par ničh cui žebto' güe'eto'
 xtižo'onə'. ³⁰ Na' catə' güe'eto' xtižo'onə' blo'ešga
 yelə' guac che Xi'ino' Jeso'osən' beṇə' la'aždao'
 xi'ilažə' juisyən' ca de'en gaquə no milagr, na'
 yesyə'ayaque no beṇə' chsa'acšene na' gaquə bichlə
 de'e yesyə'əbane beṇə'.

³¹ Na' catə' beyož gwso'one' orasyonṇə' ca'
 Diozən' bene' par ničh gwxo' gan' zjəndopə
 zjənžague'enə' na' Spirit che'enə' bedəṇabia'achən
 yičhjala'ažda'oga'aque'enə' na' goclenən lega'aque' par
 gwso'e xtiže'enə' sin cui besə'əžebe'.

Gwso'one' de'en zjəde čhega'aque' tozə

³² Na' yoguə beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' tozə
 can' goquə yičhjala'ažda'oga'aque'enə'. Na' yoguə' bi
 de'en zjəde čhega'aque'enə' gwso'one'en tozə na'
 notono gwna: “Čhia' de'e nga”, o “Čhia' de'e na”,
 la' naquən che yoguə'əga'aque'. ³³ Na' apostol ca'
 gwnitə'atezə gwnite'e boso'ozejni'ine' beṇə' de que
 Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Diozən'
 goclenchgüe' lega'aque' len bi de'en gwso'one' na'
 bene' par ničh beṇə' yeziquə'əchlə gwsa'apəchgüe'
 lega'aque' respet. ³⁴ Can' goquə bito bi bi goquə
 falt bi de'en besə'əyažje beṇə' ca' gwso'onlilažə'
 Cristən', chedə' beṇə' ca' gotə' yežlyo čhega'aque' o
 ližga'aque' tgüejə gwso'otəga'aque'en. ³⁵ Na' mech
 de'en besə'əle'ine' che to ton boso'onežjue'en apos-
 tol ca' na' apostol ca' gosə'əyise'en len beṇə' ca'
 yelə' con noe' byažjene'en. ³⁶ Can' ben to beṇə'

Chipre be $\underline{n}$ ə' le Jwse. Naque' be $\underline{n}$ ə' goljə lao dia $\underline{c}$ he de'e Lebin' na' apostol ca' bosə'əsi'ene' Bernabe, zejen dižə' ben' chtipe' lažə'əcho. ³⁷ Jwse na'anə' bete'e to yežlyo $\underline{c}$ he'enə' na' mech de'en ble'ine' $\underline{c}$ heinə' bnežjue'en apostol ca'.

5

De'e mal de'en ben Ananias na' Safira

¹ Na' zo to be $\underline{n}$ ə' le Ananias na' no'ol $\underline{c}$ he'enə' Safira, na' Ananiasən' bete'e to yežlyo $\underline{c}$ he'enə'. ² Pero na' boso'oxi'e entr $\underline{l}$ ega'acze' yoso'oxoayague' apostol ca' yoo'onežjue' to partzə mech de'en besə'əle'ine' $\underline{c}$ heinə' na' se'e $\underline{l}$ ega'aque' de que doxenənnə'. Nach gwyej Ananiasən' na' bnežjue' mechən'. ³ Nach Bedən' gože'ene': —Ananias, ĵbixchen' bzenago' $\underline{c}$ he gwxiye'enə' par chacdo' əxoayago' Spirit $\underline{c}$ he Diozən', nao' neto' de que choŋo' doxen mechən' de'en ble'ido' $\underline{c}$ he yežlyon' len bagwlo'oša'ole to partən' par cuinlen'? ⁴ $\underline{C}$ hio' yežlyon' catə' cuiŋə' goto'on, na' $\underline{c}$ hio' mechən' de'en ble'ido' catə' beto'on na' zaco'o par beno' bi che'endo' len len. De'e malən' benle ca de'en goquele əxoayagle len de'en benle neto'. Caguə contr neto'onə' babenle de'en benlažə'əle sino contr Dioz na'anə'.

⁵ Nach Ananiasən' catə' benene' xtižə' Bedən' to bgüixze' na' gote'. Na' yoguə' be $\underline{n}$ ə' ca' gwse'enene' dižə' can' goquən' $\underline{l}$ echgualə besə'əžebe'. ⁶ Na' besə'əžin be $\underline{n}$ ə' xcuidə' ca' gan' bgüixə de'e Ananiasən' na' bosyə'əchele' cuerp $\underline{c}$ he'enə' to lachə' na' besyə'əyo'ene' gan' boso'ocuaše'ene'.

⁷ Na' gwde do šoŋ or gote' bžin no'ol $\underline{c}$ he'enə' na' gwyo'e yo'onə' sin cui $\underline{n}$ ezene' šə bin' bagoc

che de'e be'en che'enə'. ⁸ Na' Bedən' gože'ene': —Ca naquə yežlyon' de'en betə'əlen' ĵəleine' to ca'atə'ətən' ble'ile chein' ža?

Na' Safiran' gože'ene': —To ca'atə'ətən'.

⁹ Nach Bedən' gože' no'olən': —ĵBixchen' goco' tozə len be'en chio'onə' chaquele gonle Diozən' prueb šə leine' can' ne' bito əxoayagcho? Cho'a puert nga zjəzecha beṇə' ca' baboso'ocuašə' be'en chio'onə' na' na'a so'e le'.

¹⁰ Na' le'e bgüixte Safiran' lao Bedən' na' gote'. Na' catə' gwso'o beṇə' xcuidə' ca' lo'o yo'onə' besə'əle'ine' bagote' nach gwso'ene' jəsə'əcuaše'ene' cuit de'e be'en che'enə'. ¹¹ Na' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' besə'əžebe' can' goquən' na' leczə besə'əžeb yeziquə'əchlə beṇə' gwse'ene dižə' can' goquən'.

Gwso'one' de'e zan milagr

¹² Na' apostol ca' gwso'one' de'e zan milagr entr beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' chəsə'ədopə chəsə'əžague' txen cha'ašil che yo'odao' əblaonə' gan' nzi' “Che Salomonṇə”.

¹³ Na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' Jerosalennə' lechguale gwsa'apəga'aque'ene' respet, la'anə'əczə besə'əžebe' par yesə'əžague' txen len lega'aque'.

¹⁴ Pero na' zane' gwso'onlilaže'e Xanchon' na' besə'əžague' txen, zan beṇə' byo na' no'ola. ¹⁵ Na' catə' no beṇə' gwsa'acšene gosə'əyixjue' lega'aque' tnezən' do lao cam o do lao yagla' gosə'əbeze' catə' te Bedən' na' gwse'enene' nite'e gan' yesə'əchele' bṅen che Bedən' par ničh yesyə'əyaquene' šə bi yižgüen' chse'ine'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' ža' yež ca'

zjəchi' galə'əzə Jerosalennə' ja'aque' Jerosalennə' zjənc̄he'e beṇə' ca' cha'acšene na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' ca'. Na' por yelə' guac che Diozən' apostol ca' gwso'one' par ničh besyə'əyaque beṇə' ca' gwsa'acšene na' besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o yichjla'aždao' beṇə'.

Boso'olagzejə boso'olagzide' Bedən' len Juannə'

17 Nach ben' naquəch b̄xoz əblao na' yeziq̄uə'əchlə beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guat ca', besə'əgue'ine' apostol ca'. 18 Na' gosə'əzene' lega'aque' na' gosə'əyix̄jue' lega'aque' ližyan'. 19 Na' to angl beṇə' za' gan' zo X̄ancho Diozən' bžine' ližyan' še'elə na' bsaljue' puert ca' na' bebeje' lega'aque'. 20 Na' gože' lega'aque' žja'acquache' yo'odao' əblaonə' na' so'eche' dižə' len beṇə' ca' chəsə'əžaguən' naquən' so'one' par yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanen'. 21 Nach de'en gwse'enene' can' gož anglən' lega'aque', ja'aque' yo'odao' əblaonə' catə' gwye'eni'inə' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' zjənžaguən'.

Na' ben' naquəch b̄xoz əblao txen len beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən' besə'ədobe' par gwso'one' jontən' nach gwso'one' mendad žjəsə'əxi'e apostol ca' gan' zjədie' ližyan'. 22 Pero catə' besə'əžin x̄a'ag yo'odao' ca' ližyan' caguə no apostol ca' n̄la'. Na' jəya'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' jəsə'ədix̄jui'e. 23 Chse'e beṇə' ca': —Nyeyjw chečh ližyan' na' soldad ca' nite'e cho'a puertən' chsə'ape'en pero catə' bsaljwto' puertən' caguə no apostol ca' ža' lo'o ližyan'.

24 Na' ben' naquæch b̄xoz əblao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca' chsa'apə yo'oda'onə', na' b̄xoz golə blao ca' catə' gwse'enene' rsonṇə' besyə'əbanene' na' gwsa'aczejlaze'e bi zeje ca de'en bagoquən'. 25 Na' lao chsa'aczejlaže'enə' bžin to beṇə' gože' lega'aque' de que apostol ca' beṇə' ca' gosə'əyixjue' ližyan' že'e cha'ašil che yo'odao' əblaonə' choso'osed choso'olo'ine'.

26 Nach beṇə' gwnabia' che soldad gop ca' gwyeje' len x̄a'ag yo'odao' ca' jəsyə'əxi'e apostol ca' dižə' šao'. Bito gwso'one' znia len lega'aque' chedə' besə'əžebe' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' apostol ca' šə yoso'ošize'e lega'aque' yej. 27 Na' catə' besə'əžin apostol ca' lao beṇə' gwnabia' ca' beṇə' ca' chso'on jontən' nach ben' naquæch b̄xoz əblao gože' lega'aque': 28 —Baçh bento' mendad cui güe'ele dižə' che Jeso'osən' na' cuich əgwsed əgwlo'ile beṇə' che le'enə', na' mazəchlə babe'elenle yoguə' beṇə' Jerosalen ca' xtiže'enə'. Na' bachos-baguə'əle neto' che de'en gwso'ote'ene'.

29 Nach Bedən' na' apostol ca' yelə' gwse'e le': —Naquæchən de'e žialao xench gwzenagto' che Diozən' cle ca che beṇačən'. 30 Le'e betle Jeso'osən' bda'alene' to le'e yag coroz pero Dioz ben' cho'ela'ocho na' ben' be'elao' de'e xaxta'ocho ca' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. 31 Na' ṇa'a Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'an xen na' yelə' gwnabia' xen par niçh chnabi'e na' chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Na' le'enə' chene'ene' gaquəlene' yoguə' chio'o beṇə' Izrael par niçh yedinjecho xtolə'əchon' na' yezi'ixene' checho. 32 Neto' nezeto' can' ben Diozən' len Jeso'osən' na' cho'eto' dižə' chei, na' leczə Spirit che Diozən'

nezczen na' cho'en dižə' čhei na' Diozən' babselē'e Spirit čhe'enə' zon lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' choso'ozenag čhe'.

³³ Na' lechgualē besə'əža'a beṇə' gwnabia' ca' catə' gwse'enene' can' gož Bedən' lega'aque' na' gwse'enene' so'ote' apostol ca'. ³⁴ Pero na' lao jontən' zo to beṇə' fariseo beṇə' le Gamaliel. Chsed chlo'ine' beṇə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' gwsa'apəchgua beṇə' le' respet. Na' Gamalielən' gwzeche' lao jontən' na' bene' men-dad yesə'əchoj apostol ca' fuerlə žlac güe'elene' beṇə' ca' ža'anə' dižə'. ³⁵ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Beṇə' gwlaž, cheyalə' gongaxjcho xbab nac goncho len beṇə' quinga par nič goncho de'en naquə de'e sin'. ³⁶ Le'e yosa'alažə' can' goquə catə' bchoj ben' le Teudas gwne' de que naque' beṇə' zaque'e. Na' do tap gueyoa beṇə' bosozenag čhe' na' gwsa'aquene' txen. Pero na' bžin ža gwso'ot beṇə' le' na' besyə'əyasəlas beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen, caguə bi goquəch so'one'. ³⁷ Nach gwdechlə to beṇə' Galilea ben' le Jodas bchoje' ca' tyempən' bosozenag le'e yiš balə beṇə' ža' to to yež, na' beṇə' zan gwsa'aquene' txen na' leczə bžin ža gwso'ote'ene' na' beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen leczə besyə'əyasəlase'. ³⁸ Na' de'e na'anə' chona' le'e consejw nga, ljoye' beṇə' quinga, bito bi gonecho lega'aque'. La' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən čhe lega'acze' gwžin ža catə' yenitən. ³⁹ Na' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən čhe Diozən', bito bi gaquə goncho par cui gasəlasən. Cheyalə' gapcho ciudad par nič cui tiləlencho Diozən'.

40 Na' gwsa'azlažə' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Gamalielən' lega'aque'. Nach gwsa'axe' apostol ca' na' gosə'əyine' lega'aque' na' gwso'one' men-dad cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che Jeso'osən' batə'ətezəchlə. Nach bosə'osane' lega'aque'. 41 Na' ca naquə apostol ca' catə' besyə'əchoje' gan' gotə' jontən' chesyə'əbeine' de que Diozən' bsi'e xneze bosə'oči' bosə'osaquə' beṇə' lega'aque' por ni che de'en choso'osed choso'olo'ine' che Jeso'osən'. 42 Na' yoguə' ža bosə'osed bosə'olo'iche apostol ca' che Jesocristən' do liž beṇə' na' do catə' chja'aque' yo'odao' əblaonə'.

6

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' gosə'əbeje' gažə beṇə' par gwsa'aque' comisyon chega'aque'

1 Na' ca tyempən' zda chanch beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' beṇə' ca' chso'e dižə' griego gwzolaο chəsə'əže'eše'e chedə' no'olə gozeb ca' entr lega'aque' bito chəsə'əzi'e lebe len no'olə gozeb ca' entr beṇə' ca' chso'e dižə' ebreo catə' chəsə'əyise' de'en chse'ej chsa'o to toga'aque'. 2 Nach apostol ca' šižiṇ bosyo'otobe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwse'e lega'aque': —Bito naquən güen par neto' cuzəto' cuich əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən' par nič chisto' de'en əse'ej əsa'o beṇə'. 3 De'e na'anə' beṇə' bišə', lecuej gažə beṇə' entr le'e, beṇə' chnabia' Spirit che Diozən' yičjla'ažda'oga'aque'enə', beṇə' zjənaquə beṇə' sin' na' beṇə' chso'on de'e güennə', na' le'e gon lao na'aga'aque' yesə'əyise' de'en əse'ej əsa'o beṇə'

ca'. ⁴ Na' neto' sotezə soto' gonto' orasyonnə' na' əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən'.

⁵ Na' gwsa'azlažə' yoguə' beṇə' ca' gwso'one' can' gwse' apostol ca' lega'aque', na' gosə'əbeje' to beṇə' le Esteban, beṇə' chonlilažə'əchgua Diozən' na' chnabi'achgua Spirit che Diozən' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' leczə gosə'əbeje' Lip na' Procoro na' Nicanor na' Timon, na' Parmenas na' Nicolas beṇə' Antioquia, beṇə' ben cuine' beṇə' Izrael. ⁶ Na' boso'ozoe' lega'aque' lao apostol ca' par niçh apostol ca' gwso'one' orasyon chega'aque' na' boso'oḫoa na'aga'aque'enə' yichj beṇə' ca' par gwso'o lao na'aga'aque'enə' žinnə' de'en so'one'enə'.

⁷ Na' beṇə' zanch gwse'enene' xtižə' Xancho Jesocristən', na' zan beṇə' Jerosalennə' gwso'onlilaže'ene' na' leczə zan bḫoz ca' boso'ozenague' na' gwse'ejle'e xtiže'enə' de'en boso'osed boso'olo'ine'.

Gosə'əzene' Estebannə'

⁸ Na' ca' naquə Estebannə' gwzochgua yelə' guac che Diozən' len le' na' Diozən' goclenchgüe' le'. De'e na'anə' bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' lao beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. ⁹ Na' zo to yo'oda'onə' de'en chəsə'əne' "Yo'odao' che Beṇə' ca' Gwsa'ac Esclabos". Beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag na' za'aque' Sirene na' Alejandria, na' Silisia na' Asia, na' balə beṇə' ca' gwzolao gwsa'acyože' Estebannə'. ¹⁰ Pero na' bito besyə'əželene' nac yosyo'oži'e xtižə' Estebannə' chedə' Spirit che Diozən' bnežjon le' yelə' sin' na' bzejni'in le' bin' gwne'. ¹¹ Nach gosə'əgo'oyele'e to chopə beṇə' par boso'oḫoayague' gosə'əne' de

que Estebannə' babžia bnite'e de'e Moisezən' ben' bzoj lei che beṇə' Izrael ca' na' leczə gosə'əne' de que babžia bnite'e Diozən'. ¹² Na' beṇə' ca' gwsa'acyožə Estebannə' bosota bosone' beṇə' lao syodan' na' beṇə' golə blao che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' ja'acdoe' gan' zo Estebannə' na' gwso'oxe'ene' na' gosə'əche'ene' gan' ža' beṇə' ca' chəsə'ənabia' Izraelən'. ¹³ Nach besyə'əyilje' beṇə' soe' dižə' güenlažə' beṇə' gosə'əne' che': —Benga cuiczə žizə zoe' chžia chnite'e yo'odao' əblao nga na' lei de'en bzoj de'e Moisezən'. ¹⁴ Babeneto' ne' de que Jeso'os beṇə' Nasaretən' yochinje' yo'odao' əblaonə' na' yoše'e costombr checho ca' de'en ben de'e Moisezən' mendad naocho.

¹⁵ Na' beṇə' gwnabia' ca' na' notə'ətezəchlə beṇə' ca' zjəchi' gan' chso'one' yelə' jostisən' besə'əgüie' cho'alao Estebannə' na' besə'əle'ine' chactitən ca cho'alao angl.

7

Choe' Estebannə' dižə'

¹ Nach ben' naquəch bxož əblaonə' gože' Estebannə': —¿Enaquən ca nga chəsə'əna beṇə' quinga?

² Nach Estebannə' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' golə na' le'e beṇə' xcuidə', legwzenag chia' len to chopə de'e əṇia' le'e. Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e bloe' laogüe' de'e xaxta'ocho Abraannə' catə'ən gwzoe' Mesopotamian' antslə ze'e žjəsoe' Arannə'. ³ Na' Diozən' gože'ene': “Bchoj lažo'onə' na' ladjo beṇə' family chio' na' gwyey jəso' latjə gan' gwlo'ida' le'.”

⁴ Nach de'e Abraannə' bchoje' gan' ža' beṇə' Caldea

ca' na' j̄asoe' Arann̄ə'. Na' bžin ža got de'e x̄e'enə' na' gwdechlā Dioz̄ən' gwche'e de'e Abraann̄ə' nga gan' zocho. ⁵ Dioz̄ən' bito bnežjue' de'e Abraann̄ə' yežlyonə' gaquən che', ni to pedas da'ozən', sino bene' lyebe de que gaquən che beṇə' ca' ze'e za'ac lao dia che'enə' catə' bagote', la'ann̄ə'aczə cui no xi'ine' ne'e so catə'an gož Dioz̄ən' le' ca'. ⁶ Nach Dioz̄ən' leczə gože'ene' de que xi'in dia che'enə' žjəsə'anite'e laž beṇə' zitə' tap gueyoa iz gan' əsa'aque' esclabos na' yesə'əžaglaochgüe'. ⁷ Nach Dioz̄ən' gože'ene': "Nada' gwnežjua' castigw che n̄asyonn̄ə' gan' so'one' xi'in dia chio' ca' esclabos na' gona' ca' yesyə'əchoj xi'in dia chio'onə' na' da'aque' əso'elaogüe'e nada' nga." ⁸ Nach Dioz̄ən' bene' lyebe len de'e Abraann̄ə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə'. Na' bene' mendad so Abraann̄ə' to seṇy de'en ne' sirconsision, le' na' len beṇə' byo ca' za'ac lao dia che'enə' par gachia' de que chse'ejle'e che lyebe de'en bene'enə'. De'e na'anə' catə' goljə xi'ine' Isaaquən' bzo'ebo' seṇyən' to xmanzebo', na' leczə can' ben de'e Isaaquən' catə' goljə xi'ine' Jacobən'. Na' ca'aczə ben de'e Jacobən' len de'e xi'ine' ca' šižinnə' beṇə' ca' gwsa'ac šižin dia che chio'o beṇə' Izrael.

⁹ Na' xi'in de'e Jacobən' be'en le Jwse, beṇə' biše'e ca' gwsa'acxi'ine' le' na' gwso'ote'ene' gosə'əzi' beṇə' Egipto ca' le'. Pero Dioz̄ən' gwzoe' len Jwsen'. ¹⁰ Na' goclene'ene' na' bebeje'ene' lao yoguə'əl̄ol de'en bžaglaogüe'enə'. Na' Dioz̄ən' bene' par nich de'e Rei Faraonn̄ə' ben' chnabia' Egipton' bebeine' le' na' gwleje' le' par goque' gobernador che Egipton' na' Faraonn̄ə' bzo'ene' bgüia bye' ližen'.

¹¹ Na' gwche' to bgüin doxen Egipton' na' leczə

can' goquə Canaan̄nə' na' de'e xaxta'ocho ca' bito besə'əželene' de'e əsa'ogüe' na' besə'əžaglaochgüe'.
 12 Pero na' bžin ža bene de'e Jacobən' rson̄nə' de trigw Egipton' na' bsele'e de'e xaxta'ocho ca' tši'i jəsə'əxi'en. 13 Na' bechop ši'i ja'aque' catə' ben Jwsen' ca besyə'əyombia' bēnə' biše'e ca' le', na' gwneze Faraon̄nə' ca zjənaquə family che Jwsen'.
 14 Na' Jwsen' bene' mendad žjəsyə'əxi'e xaga'aque' Jacobən' na' yoguə'əlol bišə' ljuēžje' ca', naquə ca do gyonšino'e. 15 Can' goquə gwyej Jacobən' Egipton' na' Egipto na' gote', na' lecza na' gwsa'at xi'ine' ca' bēnə' ca' zjənaquə xaxta'ocho. 16 Na' gwdechle besyə'əyo'e cuerp chega'aque'enə' na' jəsyə'əcuaše'ene' to lo'o bloj ba gan' nzi' Siquem, to yežlyo de'en gwxi' Abraann̄nə' de'en gwso'otə' xi'in Amor bēnə' Siquem.

17 Na' catə' bazon əžin tyemp əgwnežjo Diozən' lega'aque' yežlyon' can' bene' lyebe len de'e Abraann̄nə', bazda chan bēnə' Izrael ca' ža' laž bēnə' Egipto ca'. 18 Na' ca' chac beža' rei che Egipton' na' rei cobən' bito gwnezene' can' goquəlen Jwsen' nasyon Egipton'. 19 Na' rei nga gwdiljlaže'e bin' əbde'ine' par bene' mal len de'e xaxta'ocho bēnə' Izrael ca', na' bene' mendad žjəsə'əcho'on xi'inga'aque'enə' par ničh yenit dianə'. 20 Na' ca tyempən' goljə de'e Moisezən' na' bebei Diozən' le' na' xaxne'enə' bosyo'oscha'ogüe' le' šonə bio'. 21 Pero na' bžin ža benən byen jəsə'əcho'one'ebo', na' xi'in rein' to no'olə beželene'ebo' na' beyo'ebo' liže'enə' boscha'ogüe'ebo' ca xi'ine'. 22 Ca' goquən' bsd de'e Moisezən' tcho'a tšao' yelə' sin' che bēnə' Egipto ca', na' bene' de'e zaque'e na' be'e dižə' de'e

zaque'e.

²³ Na' choa ize de'e Moizezən' catə' gwnan žjəlane'e beṇə' Izrael gwlaž che' ca'. ²⁴ Na' jəle'ine' to beṇə' Egipton' chchi' chsaque'e to beṇə' Izraelən', na' goclene' beṇə' Izraelən' na' bete' beṇə' Egipton'. ²⁵ De'e Moizezən' bene' xbab se'ejni'i beṇə' Izrael gwlaž che' ca' de que Diozən' gaquəlene'ene' par yosle' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', pero na' bito gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca'. ²⁶ Na' beteyo gosə'ədilə chopə beṇə' Izrael ca' entr lega'acze'. Na' bžin de'e Moizezən' goquene' gone' par nič yenite'e binlo, na' gože' lega'aque': “¿Bixchen' chdiləlen ljuēžjle ca' entr beṇə' gwlažze?” ²⁷ Nach ben' napə dolə'anə' bžigue'e de'e Moizezən' ca'alə gože'ene': “¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis cheto'onə'?” ²⁸ ¿Elezə che'endo' goto'nada' can' beto' beṇə' Egipton' nejen'?” ²⁹⁻³⁰ Na' catə' bene de'e Moizezən' can' gož be'enə' le', nach bxonje' jəsoe' choa iz gan' nzi' Madian la'anə'əczə naque' beṇə' zitə' len beṇə' ca'. Na' bšagne'e na' na' gwnitə' chopə xi'ine'.

Na' goc choa iz zoe'enə' catə' bloe' lao to angl le' latjə dašən' galə'əzə ya'a Sinai. Yo'o anglən' to lo'o yi' bel chdoljən to lo'o xis yešə'. ³¹ Na' catə' ble'i de'e Moizezən' can' chaquən' bebanene', nach bgüigue'e yelatə' par ble'iša'ogüe'ene' na' benene' cholgüiž Xancho Diozən' le' che'ene': ³² “Nada' naca' Dioz na' de'e xaxta'ogo'o Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e nada'.” De'e Moizezən' bžebe', caguə cheyaxjene' əggüie'. ³³ Na' gož Xancho' le': “Gwlechj xelo'onə' par gapo' nada' respet la' latjə gan' zecha'onə'

naquən chia'. ³⁴ Nada' ble'ida' yelə' yašə' yelə' zi'inə' chde nasyon chia' Izraelən Egipton' na' babenda' can' chso'onyašə'əga'aque'. De'e na'anə' gaquə'lenga'aca'ane'. Da nič əselə'a le' Egipton'."

³⁵ Diozən' gože'ene' ca' la'aṅə'əczə antslə beṅə' Izrael ca' cui gosə'əzi'e che' na' gwse'ene': "¿No gwna le' gaco' beṅə' gwnabia' par gono' yelə' jostis cheto'?" Diozən' bsele'e de'e Moisezən' par gwnabi'e de'e xaxta'ocho ca' na' par nič bebeje' lega'aque' lao na' beṅə' Egipto ca', na' angl che Diozən' ben' gwyo'o lo'o yi' belən' gwzoe' goclene'ene'. ³⁶ Na' de'e Moisezən' bebeje' lega'aque' Egipton' bene' zan milagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho Egipton', na' nisdao' Exṅan' na' latjə dašən' lao čoa iz. ³⁷ Na' de'e Moisez na'anə' gože' de'e xaxta'ocho ca': "Xancho Diozən' sele'e yeto beṅə' lao dia chele par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bsele'e nada'. Che be'enan' əgwzenagle." ³⁸ De'e Moisezən' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' latjə dašən'. Na' anglən' be'elene' le' dižə' lao ya'a Sinain' gože' le' dižə' de'e zaquə' əgwzenagcho čei na' de'e cui te čei. Na' de'e Moisezən' bzejni'ine'en de'e xaxta'ocho ca' zjəndopə zjənžag galə'əzə ya'anə'. na' Moisezən' bzoje' dižə'anə' par chio'o.

³⁹ Pero na' de'e xaxta'ocho ca' bito boso'ozenague' che de'e Moisezən', boso'ozo'ene' ca'alə. Gwse'enene' žjəya'aque' Egipton'. ⁴⁰ Na' lao zda de'e Moisezən' lao ya'a Sinain', gwse'e beṅə' biše'e Ronṅə': "Ben lgua'a lsaquə' de'en šejni'alažə'əcho, de'e yesə'əbialao lao chio'o tnezən'. La' ca' naquə Moisezən' ben' bebej chio'o Egipton' cuili bin' bagoc che'." ⁴¹ Nach gwso'one' to me'e go'on dao' de or na' gwso'ote' no bia yixə' par

gwso'elaogüe'eb na' gwnite'e chesyə'əbeine' len de'en gwso'one' len ni'a na'aga'aque'enə'. ⁴² De'e na'anə' Diozən' gwlejyichje' nasyon Izraelən' na' be'e latjə gwse'ejni'alaže'e bgüižən', bio'onə' na' beljw ca'. Na' nyoj de'en gwna Diozən' can' gwso'one' nan:

Le'e beṇə' Izrael, caguə nadan' be'ela'ole catə'an betle bia yixə' latjə dažən' lao čhoa iz.

⁴³ Benle no lgua'a lsaquə'ən gwyejṇi'alažə'əle, na' bi'ale yo'o de lachə'an gan' gwyejṇi'alažə'əle lgua'a lsaquə' de'en ne' Moloc, na' bi'ale beljon' gwyejṇi'alažə'əle de'en nzi' Renfan.

Na' de'en bagwlejyichjle nada' de'e na'anə' cueja' le'e gan' zolen' na' selə'a le'e zitə' gan' nzi' Babilonia.

⁴⁴ Na' žlac chaše' latjə dašən' de'e xaxta'ocho ca' gwso'one' to yo'o de lachə' gan' ža' yej ta'a ca' gan' nyoj lei čhega'aque'enə'. Na' gwso'one'en con can' gož Diozən' de'e Moisezən' na' con can' blo'ine' le'. ⁴⁵ De'e xaxta'ocho ca' boso'osa'ate' yo'o de'e lachə' čhega'aque'enə' na' yej ta'a ca' gan' nyoj lei čechonə' con ga ja'aque', gwzolaozən tyemp čhe de'e Moisezən' na' gwzelaon tyemp čhe de'e Rei Dabin'. Na' gwde got de'e Moisezən' de'e Josuen' gwče'e lega'aque' yežlyon' de'en ben Diozən' lyebe gwnežjue' lega'aque', na' Diozən' bene' beṇə' ca' ža' yež ca' lao na'aga'aque' catə' gosə'diləlene' lega'aque'. ⁴⁶ Na' Diozən' bebeine' de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' gone'ene' gone' to yo'odao' par Diozən', Dioz ben' leczə gwyejṇi'alažə' de'e Jacobən' cana'ate. ⁴⁷ Pero na' Diozən' bito be'e latjə gon de'e Dabin' yo'oda'onə', sino de'e xi'ine' Salomonṇə'

bene'en. ⁴⁸ Na' bito ə̃nacho de que Diozən' ben' chnabia' doxenlə zoe' do lo'o yo'o de'e chon beṇachən', sino chac can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana' nan:

⁴⁹ Nada' zoa' yoban' chnabia' na' guaquə gona' par niç gaquə con bin' che'enda' lao yežlyon'.

¿Ena' chaquele gonle to liža'anə' ža?

Nada' bito chyažjda' yo'o gan' gona' dezcanz.

⁵⁰ Nada' bena' yoguə'əte de'e zjəde.

⁵¹ De'en cui chzenagle, de'en cui chejle'ele lo'o la'ažda'olen' naquəchgualə beṇə' žod can' gwsa'ac de'e xaxta'ocho ca'. Cuiczə chzenagle che Spirit che Diozən'. ⁵² De'e xaxta'ocho ca' lecə boso'ochi' boso'osaque'e de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' na' gwso'ote' lega'aque' catə'an gwso'e dižə' can' selə' Diozən' Xi'ine'enə' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' güen. Na' catə' bide'enə' le'e əbdelene' lao na' beṇə' ca' gwso'ote'ene'.

⁵³ La'anə'əczə nombi'ale lein de'en bnežjw angl ca' de'e Moisezən' cana', bitoczə chzenagle chei.

Gwso'ote' Estebannə'

⁵⁴ Na' catə' Estebannə' gože' lega'aque' ca' lechgualə besə'əloque' xte gwsa'oxojə leyga'aque'enə'.

⁵⁵ Pero na' Estebannə' chnabi'achgua Spirit che Diozən' le', bcos laogüe'en chgüiachgüe' yobalən' na' ble'ine' yelə' chey che'eni' che Diozən' na' ble'ine' zecha Jeso'osən' cuit Diozən' chnabi'e txen len le'. ⁵⁶ Nach Estebannə' gwne': —Le'e ggüiašč nla'axejə yoban' na' nla' zecha Jeso'osən' ben' goljə beṇach cuit Diozən' chnabi'e txen len le'.

57 Nach beṇə' ca' zjənžaguən' chso'osya'adie' na' bosso'osejw nagga'aque'enə' nach tš'i'izə ja'acdoe' gan' ze' Estebannə'. 58 Nach gosə'əbeje' Estebannə' fuerlə syodan' na' bosso'ošiže'ene' yej. Na' beṇə' ca' bosso'ošižə le' yejən' bosso'onežjo xaga'aquen' de'en zjənchele'enə' to beṇə' güego' beṇə' le Saul par nič gwdape'en. 59 Na' žlac choso'ošiže'e Estebannə' yejən', Estebannə' bene' orasyonṇə' gwne': —Xana' Jeso'os, bezi' nada' yoban'.

60 Nach bzo xibe' lao yon' na' gwne' zižjo gwne': —Xana' bito gwnežjo' castigw che beṇə' quinga de'en bagwso'onene' nada'.

Na' beyož gwne' ca', gote'.

8

Saulən' blagzejə blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

1-2 Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' jəsə'əcuəše'e de'e Esteban', na' gosə'əbežchgüe' che'.

Na' ca' naquə Saulən' ža, gwyazlaže'e de'en gwso'ote' de'e Estebannə'. Na' gwde gwso'ote' de'e Estebannə' beṇə' blao ca' gosə'əzolaogüe' bosso'olagzejə bosso'olagzide' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Jerosalennə', na' zan beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' besə'əxonje' ja'aque' do Jodean', do Samaritan', pero bito len apostol ca'. 3 Na' Saulən' gwzolaogüe' cheje' liž to to beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' chjəxobe' no beṇə' byo na' no no'olə par chche'e lega'aque' ližyan'.

Beṇə' Samaria ca' gwse'enene' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'

4 Pero na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' lao besə'əxonje' ja'aque' doxenlə jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən'. 5 Na' to beṇə' le Lip beṇə' leczə chonlilažə' Jesocristən' bžine' to syoda ga mbane Samaritan' na' be'e dižə' che Jesocristən'. 6 Na' bene' milagr na' catə' besə'əle'ine' milagrən' de'en bene' len lega'aque' beṇə' zan besə'ədobə boso'ozenague' che'. 7 Bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan, na' catə' besyə'əchojən' chso'osya'adi'an. Na' zan beṇə' nat to part güejə cuerp chega'aque'enə' beyone' na' beyone' no beṇə' coj. 8 Na' lechgualē besyə'əbei beṇə' ca' ža' syodan'.

9 Na' lao' syodan' zo to beṇə' goža' beṇə' le Simon. De'e zan de'e bene' antslə de'e besyə'əbane beṇə' Samaria ca', bxoayague' lega'aque' gože' de que naque' beṇə' zaque'e. 10 Na' žlac bene' de'e ca' yoguə' beṇə' lao' syodan' boso'ozenague' che' tcho'a tšao', beṇə' gol ca' na' xte no bi'i xcuidə' na' gosə'əne' che': —Lele bengan' nse'e yelə' guac che Diozən'.

11 Zan iz boso'ozenagteze' che' chedə' bentontene' yichjla'ažda'oga'aque'enə' len yelə' goža' che'enə'. 12 Pero catə' Lipən' gwdixjui'e dižə' cobə che Jesocristən' len lega'aque' na' bzejni'ine' lega'aque' can' nabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' soe' latjə, na' gwse'ejle'e che', na' gosə'əchoe' nis, beṇə' byo na' no'olə. 13 Na' lenczə Simonnə' gwyejle'e che', na' gwchoe' nis na' goque' tozə len Lipən' gwdalene' le', na' bebanene' ca' naquə' milagr ca' de'en chon Lipən' na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanczecho.

14 Nach apostol ca' nitə' Jerosalennə' gwse'enene' de que beṇə' Samaria ca' bachoso'ozenague' xtižə' Diozən', nach boso'osele'e Bedən' len Juannə' Samaritan'. 15-16 Na' catə' besə'əžine'enə' gwso'one' orasyonṇə' par nič so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' Samaria ca', chedə' ca orən' bitonə' son lo'o la'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə bagosə'əcho'e nisən' gosə'əne' so'onlilaže'e Jeso'osən'. 17 Nach boso'oṁoa na' apostol ca' yichjga'aque'enə' par gwzo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

18 Na' ble'i Simonṇə' can' chso'on apostol ca' choso'oṁoa ne'en yichj beṇə' par chzo Spiritən' len lega'aque', na' bšabene' lega'aque' mech. 19 Gože' lega'aque': —Legon par nič nada' gaquə xoa na'anə' yichj beṇə' na' so Spiritən' len lega'aque' can' chonle.

20 Nach Bedən' gože'ene': —Cuiayi'ilenə' xmecho'onə' de'en chonlizo' xbabən' de que guac si'o yelə' chnabia' che Diozən' len mech.

21 Bitə zaco'o par gono' ca naquə de'e nga chonto' chedə' yichjla'ažda'ogo'onə' naquən mal lao Diozən'.

22 De'en cheyalə' gono', bedinje ca naquə de'e malən' chono' na' gwnab goclen lao Diozən' par nič yezi'ixene' chio' ca naquə xbabən' yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. 23 Nachbia' chnabia' de'e malən' le' de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə' na' ngo'on le' nez malən' gan' cuiayi'o.

24 Nach Simonṇə' boži'en gože' le': —Lenab goclen lao Xanchon' par nada' nič ni to de'e nga bach gwnao' cui gaquəšga chia'.

25 Na' lao zjəya'ac Bedən' len Juannə' Jerosalennə' gwso'eche' xtižə' Diozən' len beṇə' ža' yež

zan gan' mbane Samarian' na' gwso'e dižə' can' bagoclen Diozən' lega'aque'.

Lipən' na' beṇə' Etiopian'

²⁶ Nach Xancho Diozən' bsele'e to angl par gože' Lipən': —Gwyej gan' xoa nez de'en chetj Jerosalennə' na' chden latjə dašən' par yež de'en nzi' Gasa. ²⁷⁻²⁸ Nach Lipən' gwlo'e nezən' na' lao zde'enə' ble'ine' to beṇə' Etiopia zeyo'e to lo'o carret zeze'e gwyeje' Jerosalennə' je'elaogüe'e Diozən'. Le' naque' to beṇə' eunoco na' naque' tesorer che no'olə gwnabia' che beṇə' Etiopia ca' no'olən' le' Candase, na' yo'ote lao na' tesorerən' yoguə'əloṭte byen che no'olə gwnabia'anə'. Na' lao zeyo'e lo'o carretən' chlabe' libr de'en bzoj de'e profet Isiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. ²⁹ Nach Spirit che Diozən' gožən Lipən': —jəyexen carretən' na' gwyejlene' txen.

³⁰ Nach gwyejdoch Lipən' par jəyexene' carretən' na' benene' chlab ben' libr de'en bzoj de'e profet Isiazən'. Nach gože'ene': —¿Echejni'ido' de'en chlabo'onə'?

³¹ Na' tesorerən' boži'en gože' Lipən': —¿Nacxa gaquə šejni'ida'anə'? la' caguə no nla' no əgwzejni'ine'en nada'anə'.

Nach gotə'əyoine' Lipən' par nič gwlo'e Lipən' gwche'elene'ene'.

³² Na' part de'en chlabe'enə' nyojən' nan: Ca to xilə' bia nxobə beṇə' par gotə'eb, na' ca to xilə' dao' bia cui chosya'a catə' chšibe'eb, can' gone', bito bi əṇe' catə'an yesə'əzi'ičhiže'ene'.

³³ Na' yesə'əque'e yelə' bala'an che'enə'.

Na' bito so'one' yelə' jostis che' can' cheyalə' gaquən.

Na' tant benə' mal ša' ca tyempən',
so'ote'ene' la'anə'əczə bito bi de'e none'.

³⁴ Nach tesorerən' gože' Lipən': —Benšga go-clen gwna nada' no chein' na profetən' ca', ¿əche cuine'en ne' ca' o šə che benə' yoblə?

³⁵ Nach Lipən' gwzolaogüe' bzejni'ine' bi zejen part gan' chlab tesorerən' na' leczə gož Lipən' le' che dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən'. ³⁶ Na' ca' chac besə'əžine' ga žia nis, nach tesorerən' gože' Lipən': —Nga žia nis. ¿Ecabi gaquə choa' nisən' na'a?

³⁷ Nach Lipən' gože'ene': —Šə chejli'o che Jesocristən' do yičj do lažo'o, gwaquə cho' nisən'.

Nach gwne': —Chejli'a de que Jesocristən' naque' Xi'in Diozən'.

³⁸ Nach bene' mendad bcuezə ben' chsa' carretən' len, nach betj Lipən' len tesorerən' jəsə'əžo'e lo'o nisən' par nič Lipən' bcho'ene' nis. ³⁹ Na' catə' besyə'əchoje' lo'o nisən', Spirit che Diozən' le'e beche'ete Lipən' ga yoblə, na' bitoch ble'i tesorerən' le'. Na' mbalaz beza' tesorerən' beyo'e lo'o carretən'. ⁴⁰ Nach Lipən' bžine' yež de'en nzi' Asoto na' gwzolaogüe' gwdixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' to to yež de'e zjəchi' galə'əzə xte bžinte' Sesarean'.

9

Diozən' bocobe' yičjla'aždao' Saulən'

¹ Na' Saulən' con chdacze' cho'e dižə' can' chene'ene' gote' benə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' chdacze' cheyljlaže'e naclə gone' gote' lega'aque'. Na' de'e na'anə' gwyeje' lao benə'

gwnabia' che bχoz che nasyon Izraelən'. ² Na' Saulən' gwnabene' beṇə' gwnabia'anə' to yiš de'e goxe'e yoso'olab beṇə' ža' to to yo'odao' ca' nitə' Damascon' na' güe'en dižə' əṇan de que nape' yelə' gwnabia' par sene' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' na' gwčeje' lega'aque' par əche'e lega'aque' Jerosalennə', la'anə' beṇə' byo o no'olə. ³ Na' bnežjue'ene' yišən' nach gwlo'e nezən' na' bazon əžine' Damascon' catə' to de repentzə to be'eni' de'e za' yoban' gwyečhən le'. ⁴ Na' bgüixe' lao yon'. Na' lao de'enə' benene' che' to beṇə' le': —Saul, ĵbixchen' nlagzejə nlagzido' nada'?

⁵ Nach Saulən' boži'en gože': —ĵNo le' Señor?

Nach be'enə' gože'ene': —Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. Na' de'en chono' contr nada', chone zi' cuino' can' chac che to go'oṇ bia'an chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'.

⁶ Na' do chaž do chžebze' gože': —Xana' Jeso'os, ĵbin' che'endo' gona'?

Nach Xančon' gože'ene': —Beyas na' gwyej syoda Damascon' na' to beṇə' əṇe' le' de'en cheyalə' gono'.

⁷ Na' beṇə' ca' žag Saulən' benit bečol goc lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' de'e tant besə'əžebe' de'en goquən' na' de'en gwse'enene' xnen' na' cui no besə'əle'ine'. ⁸ Nach beyas Saulən', pero catə' beṇə' jelaogüe'enə' con cuich ble'ine'. Na' beṇə' ca' nžague'enə' gwso'oxe'e ne'enə' gosə'əche'ene' Damascon'. ⁹ Na' šoṇə ža gwzoe' sin cui ble'ine' na' bito güe'ej gwdaogüe'.

¹⁰ Na' zo to beṇə' chonlilažə' Xančo Jesocristən' Damascon' beṇə' le Ananias, na' Ananiasən'

ble'idaogüe'ene' Xanchon'. Na' Xanchon' gože'ene':
—Ananias.

Na' boži'en gože': —Nga zoa' Xana'.

11 Nach Xanchon' gože'ene': —Gwzoža' na' gwyej liž Jodas de'en zo lao lqueyən' de'en nzi' “De'e Licha”, na' nabo' to beṇə' le Saul beṇə' Tarso. Bachone' orasyon. 12 Na' babena' par ble'idaogüe'ene' le' gwyo'o yo'o gan' zoe'enə' na' bxoā na'onə' jela'ogüe'enə' par ničh yele'ine'.

13 Nach Ananiasən' boži'en gože': —Xana', babenda' beṇə' zan chso'e xtižə' bengā ca naquə de'e mal juisyən' babene' Jerosalennə' len beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə'. 14 Na' chəsə'əne' ze'e nga noxe'e yiš che bxož əblao ca' par sene' yoguə'əloł neto' chonto' orasyon chołgüižto' le'.

15 Nach Xancho Jesocristən' gože' Ananiasən': —Gwyej, la' bagwleja' Saulən' par ničh šeje' entr beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' do lao rei par əgwzejni'ine' lega'aque' chia' nada'. 16 Na' gwlo'ida'ane' ca' naquə de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə che' de'en əgwzenague' chia'.

17 Nach Ananiasən' gwyeje' gan' zo Saulən' na' gwyo'e lo'o yo'onə' na' bxoā ne'enə' jelaō Saulən' gože'ene': —Saul dao', Xancho Jeso'osən' ben' əbloē' laogüe' le' tnez gan' za'onə' babsele'e nada' par zedəlanə'a le' par ničh yele'ido' na' yedənəbia' Spirit che Diozən' le'.

18 Nach le'e besyə'əyiṇjte de'e ca' ža' jelaogüe' ca' zjənaquən ca no yid bdi'ej na' le'e bele'iteine'. Nach le'e gwzoža'ate' par gwyeje' gan' gwchoe' nisən'.

19 Na' gwdechlə beyaogüe' na' beyaclaže'e. Na'

bega'ane' Damascon' yeto chopə ža len beṇə' ca' chso'onlilažə' Xanchon'.

Saulən' be'e xtižə' Diozən' Damascon'

²⁰ Na' lǵüegwzə gwzolaogwyeje' to to yo'odao' par be'e dižə' che Jeso'osən' de que naque' Xi'in Diozən'. ²¹ Na' yoguə' beṇə' ca' chse'enene' dižə' de'en be'enə' chesyə'əbanene' na' chse'ljuežjga'aque': —ǵEcaguə bengan' chda chonit cholane' beṇə' ca' chso'on orasyonṇə' lao Jeso'osən' Jerosalennə'? na' ǵəcaguə par na'aczən' bide' nga ṇa'a, par əgwcheje' beṇə' ca' na' žjue'e lega'aque' lao bṅoz əblao ca'?

²² Pero na' Saulən' tžə tžə goquəch be'e dižə' len yelə' chnabia' che Diozən' na' Diozən' goclene'ene' par be'e dižə' che Jeso'osən' clar de que naque' ben' bselə' Diozən' par chaclene' beṇəchən', na' beṇə' Izrael ca' ža' Damascon' bito besə'əželene' bin' yesə'əne' chedə' gwsa'acbe'ine' de que de'en che'e lega'aque' naquən de'e li.

Saulən' bito goque' lao na' beṇə' Izrael contr che' ca'

²³ Na' catə' bagoc sša cho'elen Saulən' beṇə' Damasco ca' xtižə' Jesocristən' nach bosoxia beṇə' Izrael ca' so'ote' Saulən'. ²⁴ Na' gosə'anite'e chsa'ape' to to cho'a puert che ze'enə' de'en nyechj syodan' par yesə'əzene' Saulən' so'ote'ene' batə'ətezə yechoje' pero na' Saulən' goebe'ine' ca' naquən' bazjəchi'inaogüe'ene'. ²⁵ Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' besyə'əletje'ene' le'e ze'enə' še'elə besyə'əgüe'ene' to lo'o žomə cuent goc bechoje' lao' syodan'.

Gweyē Saulən' Jerosalennə'

26 Na' catə' bežin Saulən' Jerosalennə' gone'ene' lene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na', pero yoguə'əlole' besə'əžebe' le', bito gwse'ejle'e šə de'e li bachonlilaže'e Jesocristən'. 27 Nach Bernaben' gwche'e Saulən' ja'aque' gan' ža' apostol ca' na' be'elene' lega'aque' dižə' can' goquə che Saulən' lao ngüe'e nezən' zde' Damascon' gože' lega'aque' de que Xancho Jeso'osən' be'elene' Saulən' dižə'. Na' lecza gož Bernaben' lega'aque' de que Saulən' babe'e xtižə' Jeso'osən' Damascon' sin cui chžebe'. 28 Nach apostol ca' gwse'ejle'e can' goc che Saulən', nach gwzolao gwdalen Saulən' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. 29 Na' sin cui bi chaž chžebe' gwzolaogüe' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' dižə' che Xancho Jeso'osən'. Na' be'e dižə' len beṇə' ca' chsa'ac por dižə' griego, bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən' clar, pero na' lega'aque' gwse'enczene' so'ote'ene'. 30 Na' gwsa'acbe'i beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' de que beṇə' ca' bazjəchi'inaogüe' so'ote'ene', nach gosə'əche'ene' ja'aque' syoda Sesarean' na' bosyo'osele'ene' par syoda Tarson'.

31 Na' ca' naquə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən' doxenlə Jodean', Galilean' na' Samaritan' gosə'anite'e binlo, notoch no no boso'ochi' boso'osaguə' lega'aque', na' gwyejəch gwso'onlilažə'əche' Xancho Jeso'osən' na' boso'ozenague' che' con bin' bzejni'ine' lega'aque'. Na' Spirit che Diozən' btipəchən lažə'əga'aque' na' benən par gwyanga'aque'.

Beyaque ben' le Eneas

³² Ca naquə Bedən' cheje' to to yež gan' ža' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' par chjəlanə'e lega'aque', na' to ža gwyeje' jəlanə'e beṇə' ca' ža' Lida. ³³ Na' yež Lidan' jti'e to beṇə' le' Eneas, beṇə' bachac xon' iz die' camən' chedə' nat to part cuerp che'enə'. ³⁴ Nach gož Bedən' le': —Eneas, Jesocristən' cheyone' le'. Gwyas na' btob xcamo'onə'.

Nach le'e gwyaste be'enə'. ³⁵ Na' yoguə'əlol beṇə' ža' Lidan' na' beṇə' ža' yež de'en nzi' Saron besə'əle'ine' be'enə' babeyaquene', na' gosə'əbejyichje' costombr chęga'aque' de'en zjənaogüe' par gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'.

Dorcasan' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

³⁶ Na' ca tyemp na' to syoda de'en nzi' Jope zo to no'olə le Tabita na' leczə le' Dorcas. Na' chonlilaže'e Jesocristən' na' zotezə zoe' chone' de'e güen, chaclene' no beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine.

³⁷ Pero na' gocšene Dorcasən' na' gottechgüe' na' besyə'əguazje'ene' na' beyož na' gosə'əxo'ene' lo'o yo'o de'en naquə chop cuia. ³⁸ Na' galə'əzə chęga'an yež Lidan' len Jopen' na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Jopen' gosə'əņezene' de que Bedən' zoe' Lidan'. Nach boso'osele'e chopə beṇə' jse'etə'əyoine' Bedən' gwse'ene': —Benšga goclen yo'o len neto' ŋa'atec ŋa'a.

³⁹ Nach Bedən' le'e gwza'ate' gwyeje' len beṇə' ca', na' catə' besə'əžine' Jopen' gosə'əche'ene' lo'o yo'o gan' xoa beṇə' guatən' na' le'e gosə'əbiguə'ate yoguə' no'olə gozeb ca' laogüe'enə' chəsə'əbeže' choso'olo'ine' le' lachə' de'en ben de'e Dorcasən' lao bguane', no bestid na' no camis. ⁴⁰ Nach Bedən' gwleje' yoguə'əlol beṇə' ca' chyo'olə na' bzo xibe'

bene' orasyon. Na' beyechje' chgüie' cuerp che no'olan' na' gože'ene': —Tabita, gwyas.

Nach le'e bexa'ate jelao de'e Dorcasən' chgüie' Bedən' na' le'e bebe'ete'. ⁴¹ Nach Bedən' bexe'e ne'enə' bosože'ene' nach goxe' no'olə gozeb ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' na' blo'ine' lega'aque' de que babeban Dorcasən'. ⁴² Na' yoguə'əlol beṇə' Jopen' gwse'enene' rson can' goquən', na' beṇə' zanch gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ⁴³ Na' Bedən' bega'ane' Jopen' zan ža, gwzoe' liž to beṇə' le Simon, beṇə' gocol yid.

10

Bedən' na' Cornelion'

¹ Na' Sesarea na' zo to beṇə' le Cornelio, naque' capitan che to gueyoa soldad, na' zjənzi'e “Beṇə' Italia”. ² La'anə'əczə Cornelion' cui naque' beṇə' Izrael, txen len family che' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' Cornelion' zotezə zoe' chape' Diozən' respet na' chaclenteze' beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine, na' chontezə chone' orasyon lao Diozən'. ³ Na' goc che' to ža do cheda šonə ble'idaogüe'ene' to angl che Diozən' gwyo'e gan' zo'enə' na' anglən' gože'ene': —Cornelio.

⁴ Nach Cornelion' chgüiachgüe' lao anglən' na' do chžebe' gože'ene': —¿Bixan' ža Xana'?

Nach gož anglən' le': —Diozən' nezene' can' zotezə zo' chono' orasyon na' chnežjo' de'en chəsə'əyažje beṇə' yašə', na' Diozən' chene'ene' gaquəlene' le'. ⁵ De'e nga gono' na'a, bselə' beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon na' leczə le Bed. ⁶ Zoe' liž to beṇə' gocol yid na' be'enə' leczə

lie' Simon, na' liž ben' zon cho'a nisdā'onə'. Na' Simon Bedən' əne' le' bin' cheyalə' gono'.

7 Catə' beza' anglən' Cornelion' goxe' chopə mos che' ca' na' to soldad beṇə' chaclen le', na' soldadən' leczə cho'elaogüe'e Diozən'. 8 Na' Cornelion' bzejni'ine' lega'aque' yoguə'əlołte can' goquən' nach bsele'e lega'aque' Jopen'. Na' gosə'əgüe'e nezən' əzja'aque'.

9 Na' beteyon' galə'əzə bazja'aque' par yesə'əžine' lao' syoda Jopen' catə' Bedən' gwlo'e yichjo'o che yo'o gan' zo'enə' ca do gobiž par jene' orasyon'. 10-11 Na' lao chone' orasyonṇə' gwdonchgüe' xte gone'ene' gaogüe' lgüegwzə. Na' žlac chac de'en gaogüe'enə' ble'idaogüe'ene' le'e yoban' chetj ca to lachə' xen na' nchej dap squinten na' chetjən par lao yon'. 12 Na' lo'inə' zjəža' yoguə' claste bia yixə' ža' yežlyon', bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxobə le'i lao yon', na' len bia žia xile'e bia chaš le'e yoban'. 13 Nach benene' gož Diozən' le': —Gwyas Bed na' bet bia ca' gwdao.

14 Nach Bedən' gože'ene': —Bito gaoga'aca'ab Xana'. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' na' bia cui de lsens len lei cheto'onə' gaoto'.

15 Nach Diozən' gože' le' de'e əgwchope: —Bian' bač gwnia' gaogo' bito əṇao' de que bia əzbanga'aquən'.

16 De'e gwyon lase gož Diozən' le' ca' nach begüe lachə'ən le'e yoban'. 17 Žlac chacžejlažə' Bedən' bi zejen ca naquə de'en ble'idaogüe'ene'enə' besə'əžin beṇə' ca' əbselə' Cornelion' cho'a puert che Simon gocol yidən' bagosə'əṇabe' gan' zo liže'enə'. 18 Nach

zižjo gosə'əṇabe' šə le na' zo to beṇə' leczə le' Simon Bed. ¹⁹ Pero Bedən' nechone' xbab che de'en ble'idaogüe'ene' catə'əczlə gož Spirit che Diozən' le': —Šoṇə beṇə' chəsyə'əyilje' le'. ²⁰ Gwzoža' na' beyetj gwyejlenga'aque' na' bito gaquəžejlažo'o la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael la' nada' əbselə'əga'aca'ane'enə'.

²¹ Nach Bedən' beyetje' jəšague' beṇə' ca' əbselə' Cornelion' nach gože' lega'aque': —Nga zoa', nadan' Simon Bedən'. ĆBin' cheyilje nada'?

²² Nach gwse' beṇə' ca' le': —To capitan beṇə' le Cornelio əbselə'e neto'. Le' zdacze' chone' de'e güen na' cho'elaogüe'e Diozən', na' yoguə'əloḷ beṇə' Izrael ca' chso'e xtiže'e de que naque' beṇə' güen. To angl che Diozən' gože' le' deṇabe' šejo' liže'enə' nič əgwzenague' chio' šə bin' yo'one'.

²³ Nach gwlo'o Bedən' lega'aque' yo'o na' besyə'əga'anlene' le' tže'. Nach beteyon' Bedən' gwyase' gwyejlene' lega'aque' na' gwche'e to chopə beṇə' Jopen' beṇə' chso'onlilaža' Jesocristən'.

²⁴ Na' ža əgwchop žei besə'əžine' Sesarean'. Na' Cornelion' bač ntobe' bišə' ljuežje' na' beṇə' ca' nžaguəche' migw, baže'e liže'enə' chesə'əbeze'.

²⁵ Na' catə' bžin Bedən' liž Cornelion' le'e bchojte Cornelion' bšague'ene' na' bzo xibe' laogüe'enə' be'elaogüe'ene'. ²⁶ Na' Bedən' bosə'ože'ene' gože'ene': —Bezəža'. Leczə beṇəč nada'.

²⁷ Na' ne'e cho'elene' le' dižə'an ca' gwyo'e lo'o yo'on na' ble'ine' beṇə' zan baža' lo'o yo'onə'.

²⁸ Nach gože' lega'aque': —Le'e nezcele de que lei che neto' beṇə' Izrael nan de que bito cheyalə' šo'oto' liž beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' nan

bito cheyalə' gonto' txen len le'e cui nacle beṇə' Izrael. Pero baḥ bzejni'i Diozən' nada' de que ni tozə beṇə' cui cheyalə' gona' xbab che' de que naque' beṇə' zban par šo'a liže'enə'. ²⁹ De'e na'anə' catə' bselə'əle beṇə' ca' bedəsə'əxi' nada' bito goquəžejlaža'a šə naclə gona' sino babida' do laža'a na' ṇa'a che'enda' ənezda' ĵbin' gwnio' nada'?

³⁰ Nach Cornelion' gože'ene': —Na'a chac tap ža leczə do cheda šoṇə zoa' sin cui bi naogua', na' chona' orasyon liža' nga, catə'əczla ble'ida' to beṇə' byo laogua'anə' nyaze' to lachə' de'e chey che'eni'. ³¹ Nach gože' nada': “Cornelio, ca naquə orasyon chio'onə' chono', baḥ bzenag Diozən' len na' nezene' chnežjo' de'e chyažj chchine beṇə' yašə'. ³² Bselə' to chopə beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon Bed. Zoe' liž to beṇə' leczə le Simon, to beṇə' gocol yid. Liž beṇə' gocol yidən' zon galə'əzə cho'a nisdə'onə'. Na' catə' la' Bedən' ližo' nga güe'elene' le' dižə'.” ³³ Nachən' le'e bselə'ətia' beṇə' ca' par bedəsə'əxi'e le', na' choxcwlientio' de'en baḥ bido'. Na' nezczə Diozən' de que yoguə'əto' nitə'əto' əgwzenagto' yoguə'əlołte de'en baben Diozən' mendad əṇao'.

Bedən' be'e dižə' liž Cornelion'

³⁴ Nach Bedən' gwzolaogüe' be'e dižə'ən gwne': —De'e li baḥ nezda' notono nla' beṇə' əṇacho nzo Diozən' le' to šla'azə. ³⁵ Sino que gatə'ətezə beṇə' nasyon con beṇə' chso'elao' Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' chso'one' de'e güen, Diozən' chebeine' lega'aque'. ³⁶ Diozən' bsele'e Jesocristən' par naque' Xan yoguə'əloł beṇə', na' bsele'ene' entr neto' beṇə' Izrael, na' gwduxjue'ine' neto' de que guaquə soto' binlo len le' šə gonlilažə'əto' Xi'ine'

Jesocristan'. ³⁷ Nezczele can' goquə Galilean' na' doxen Jodean'. De'e Juannə' gwdixjui'e xtižə' Diozən' na' bchoe' beṇə' nis. Na' gwdechlə Jeso'os beṇə' Nasaretən' gwdixjui'e xtižə' Diozən'. ³⁸ Diozən' gwleje' Jeso'osən' par chaclene' chio'o beṇaḥ na' be'ene' Spirit che'enə' na' yelə' chn-abia'. Na' gwda Jeso'osən' bene' de'e güen na' beyone' yoguə'əlol beṇə' ca' chsaquə'əzi' gwxiye'enə', chedə' Diozən' zoe' len le'. ³⁹ Neto' nezeto' na' cho'eto' dižə' ca' naquə' yoguə' de'e güennə' de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' Jodean' na' Jerosalennə', na' leczə' ble'ito' can' gwso'ote'ene' bosode'ene' to le'e yag coroz. ⁴⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža na' ben Diozən' par niḥ Jeso'osən' blo'e laogüe' neto'. ⁴¹ Caguə' yoguə'əlol beṇə' besə'əle'ine' Jeso'osən' catə'an bebane' ladjo beṇə' guat ca', pero Diozən' gwleje' neto' par cho'eto' xtiže'enə' na' bene' par niḥ ble'ito'one'. Na' neto' güe'eḷ' gwdaolento'one' txen gwde bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁴² Na' Jeso'osən' bene' mendad chixjue'ito' beṇaḥən' de que Diozən' əbzoe' le' par əchoglaogüe'en che yoguə'əlol beṇə' šə non' napə dolə', beṇə' ca' zjəmban na' beṇə' ca' bagwsa'at, na' neto' cho'eto' dižə' de que can' gone'. ⁴³ Na' libr ca' de'en bosozoj yoguə' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'ate zjənyojən chesə'ənan de que notə'ətezə beṇə' so'onlilažə' Jesocristan' Diozən' yezi'ixene' xtolə'əga'aque'enə'.

Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael

44 Ne'e cho'ete Bedən' dižə'an ca' catə' Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' yoguə' beṇə' ca' choso'ozenag dižə' de'en choe'enə'. 45 Na' beṇə' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocristən', beṇə' ca' žag Bedən' catə'an besə'əžine' liž Cornelion', besyə'əbanene' de que Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 46 Gwsa'acbe'ine' gwyo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' ža' liž Cornelion' chedə' gwso'elaogüe'e Diozən' na' gwso'e gwde gwdele dižə' de'en cui gwse'ejni'ine'. 47 Nach Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' žague': —Bito bi de de'e gwžon yesə'əchoa beṇə' quinga nisən', la' nacia' bazo Spirit che Diozən' len lega'aque' can' zon len chio'o.

48 Nach Bedən' bene' mendad gosə'əchoe' nis par gosə'əneze beṇə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' par bega'aṇe' yeto chopə ža.

11

Bedən' gože' beṇə' Jerosalen ca' can' goquən'

1 Na' apostol ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' Jodean' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gwse'ene' de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'one chęga'aque' xtižə' Diozən'.

2 Nach Bedən' beze'e beyeje' Jerosalenṇə' gan' nitə' beṇə' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwsa'acyože' le'. 3 Gwse'ene': —¿Bixchen' bagwyejo' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' jtaolęga'aco'one'? Malən' babeno'.

4 Nach Bedən' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə'an tcho'a tšao' ca' naquən' goquə che', gože':

5 —Lao zoa' lao' syoda Jopen' chona' orasyon

Diozən' bene' par niçh ble'idaogüe'eda' ca to lachə' xen nchej dapte squinei ca' chetjən le'e yoban' za'an gan' zo'anə'. ⁶ Na' bgüiayanə'an na' ble'ida' lo'inə' ža'an bia yixə' ca' chaš yežlyon' bia žia tap ni'a ne'i, na' ble'ida' bia zjənxobə le'i lao yo, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' na' balə bia ca' zjənacob bia əznia. ⁷ Na' benda' gwna Diozən' nada': "Gwyas Bed, na' bet bia ca' gwdao." ⁸ Nach božia'an gwnia': "Xana', bito gaoga'aca'ab. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' çhedə' cui de lsens len lei çheto'onə'." ⁹ Na' de'e əgwchop lase Diozən' gwne': "Bian' baçh gwnia' gaogo' bito əṇao' de que zjənacob bia zban." ¹⁰ Šon š'i gože' nada' ca' nach begüe lachə'an le'e yoban'. ¹¹ Ze'e beyož ble'idaogüe'eda' de'enə' catə' bla'ac šonə beṇə' byo gan' zoa'anə' beṇə' za'ac Sesarean'. ¹² Na' Spirit çhe Diozən' bzejni'in nada' de que cheyalə' ša'alenga'aca'ane' sin cui gaquəžejlaža'a, na' gwçhi'a beṇə' bišə'əcho quinga xop gwyejto', na' bžinto' Sesarean' liž ben' le Cornelio. ¹³ Nach Cornelion' be'elene' neto' dižə' can' blo'e lao to angl le' liže'enə' na' anglən' gože'ene': "Bselə' beṇə' əžja'ac syoda Jopen' žjəsə'əxi'e to beṇə' le Simon Bed. ¹⁴ Be'ena' əṇe' le' na' family çhio' nac gonle par niçh yechojle xni'a de'e malən'." ¹⁵ Nach catə' bžina' liž Cornelion' gwzolaogua' bi'a dižə'an len lega'aque', na' Spirit çhe Diozən' bedəson lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' can' babedəson len chio'o. ¹⁶ Nach jsa'alaža'a xtižə' Xancho Jesocristən' can' gwne': "De'e zaque'enə' can' ben Juannə' bçhoe' beṇə' nis, pero de'e zaquə'əche' gac çhele ca de'en yedəso Spirit çhe Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' ṇabia'an

le'e." 17 Na' ca naquən' baben Diozən' par nič zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' can' babene' len chio'o, nacbia' zon len notə'ətezcho chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'. Na' ĵnoxa naca' nada'anə' par gwžona' gon Diozən' de'en chene'ene' gone'?

18 Na' ca beyož bosozə'ənenague' xtižə' Bedən' bitoch bi bi gosə'əne' contr Bedən' de'en gwyeje' liž Cornelion', sino gwso'e yelə' choxcwlen che Diozən', gosə'əne': —Na'a nezecho de que lecza len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chazlažə' Diozən' yesyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'enə' nič əgwnežjue' yelə' mban zejlicane chega'aque'.

Beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Antioquian' gan' mbane Siria

19 Na' gwde gwso'ot beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' Estebannə' gosə'əzolaoga'aque' bosozə'əchi' bosozə'əsaquə'əchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' nach beṇə' ca' chso'onlilažə'ene' gwsa'asə'ə'ase', bale' ja'aque' do Fenisia, do Chipre na' do Antioquia ga mbane Siria. Na' lao chesə'əde'enə' bosozə'əsed bosozə'əolo'ine' con beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael xtižə' Jesozə'əsen', bito bosozə'əsed bosozə'əolo'ine'en beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 20 Pero na' to chopə beṇə' Chipre na' beṇə' Sirene beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' catə' lecza besə'əxonje' ja'aque' Antioquian', na' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjue'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael dižə' güen dižə' cobə che Xancho Jesocristən'. 21 Na' Xancho' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' na' beṇə' zan gosə'əbejyichje' costombr

čhega'aque' de'en zjənaogüe' na' gwso'onlilaže'e Xančon'.

²² Na' catə' gwse'ene beṇə' ca' chso'onlilaže' Jesocristən' Jerosalennə' ca' naquən' bachac Antioquian', nach boso'ose'e Bernaben' par gwyjeje' Antioquian'. ²³ Na' catə' bžin Bernaben' Antioquian' ble'ine' de que de'e li bagoclenchgua Diozən' beṇə' ca', na' lechguale bebeine'. Nach gwṇeyoine' lega'aque' nitə'atezə nite'e yoso'ozenague' che Xančon' do yichj do lažə'əga'aque'. ²⁴ Bernaben' naque' to beṇə' güen, na' chonlilaže'əchgüe' Jesocristən' na' Spirit che Diozən' chnabia'an yichjla'aždaogüe'enə'. Na' de'e na'anə' zanch beṇə' Antioquian' gwso'onlilaže'e Jesocristən'.

²⁵ Gwde na' Bernaben' gwze'e zde' Tarson' par jəyedilje' Saulən', nach catə' beželene' le', gwche'ene' Antioquian'. ²⁶ Na' gosə'anite'e Antioquian' tgüiz gwso'one' txen len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' zanch. Na' Antioquia na'atequən' gwzolao boso'osi'e beṇə' ca' chso'onlilaže' Jesocristən' beṇə' cristian čhedə' choso'ozenague' che Cristən'.

²⁷ Lao nitə' Bernaben' na' Saulən' Antioquian' besə'əžin balə beṇə' Jerosalen beṇə' chsa'aš choso'ozenene' de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²⁸ Na' entr beṇə' ca' besə'əžinṇə' to beṇə' le Agabo gwzeche' lao beṇə' ca' zjəndopə zjənžag chso'elao' Jesocristən' be'e dižə' can' babzejni'i Spirit che Diozən' le' de que doxenlə yežlyon' gatə' to bgüin juisy. Na' catə' bžin ža gwnabia' ben' le Claudio doxen gan' mbane Roma, cana'

goc bgüinnə' can' gwna Agabon'. ²⁹ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' Antioquian' bosoxi'e yesə'ətobe' mech par ničh yosə'əsele'en əsa'aclene' beṇə' ljuežjga'aque' ca' chso'elao' Jesocristən' gan' mbane Jodean'. Na' bosoxi'e de que to toe' yoso'onežjue' segon ja'aque'ətə' de'e gaquə yoso'onežjue'. ³⁰ Na' gwso'one' can' bosoxi'enə' nach bososele'e Saulən' len Bernaben' Jodean' par jəsə'ənežjue' mechən' beṇə' ca' zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

12

Gwso'ote' Jacobən' na' gosə'əyixjue' Bedən' ližyan'

¹ Na' ca tyempən' Rei Erodən' bene' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' bene' mendad gosə'əzene' bale' na' bosoxi' bososaque'e lega'aque'. ² Nach bene' mendad gwso'ote' Jacob beṇə' bišə' Juannə' gosə'əchogue' yene'en len spad. ³ Na' goche'i Rei Erodən' chesyə'əbei beṇə' Izrael ca' de'en bene' mendad gwso'ote' Jacobən', nach bene' mendad gosə'əzene' Bedən' catə' bžin tyemp che lṇi pascon', lṇin' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. ⁴ Nach Erodən' gwduxjue' Bedən' ližyan' na' bsele'e ši'into soldad beṇə' gwsa'ape' ližyan', tap güeje' do ža do yel. Erodən' bene' xbab cueje'ene' ližyan' te lṇi pascon' par gone' yelə' jostis che' lao lcue' na' so'ote'ene'. ⁵ Soldad ca' gwsa'apə'əchgüe' Bedən' lao die' ližyan', pero na' ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gwso'onchgüe' orasyon lao Diozən' par Bedən'.

Diozən' bebeje' Bedən' ližyan'

6 Na' to že' ca gw̄x̄ezə ngüia Erodən' cueje' Bedən' ližyan' par so'ote'ene', Bedən' de' chtase' ladjo chopə soldad na' ncheje' chopə gden, na' lec̄zə nitə'əte soldad beṇə' chsa'ape' cho'a puert che ližyan'. 7 Catə'əczla to de repentzə to angl beṇə' bselə' Xancho Diozən' bžine' lo'o ližyan' gan' de Bedən', na' gwye'eni'ichgua lo'o ližyan'. Anglən' bte' cuit le'e Bedən' bosbane'ene' gože'ene': —Na'atec ṇa'a gwyas.

Na' lao or na' le'e besyə'əyežte gdenṇə' zjənchej na' Bedən'. 8 Nach gož anglən' le': —Bego'o dobye čhio'onə' na' bolej xelo'on.

Nach ben Bedən' ca'. Nach goze' anglən' le': —Bechelə xadoṇ čhio'onə' na' beyo'o len nada'.

9 Nach bechoj Bedən' zenaogüe'ene', pero bito gocbe'ine' šə de'e li angl nan' chon ca' len le', con goquene' šə chle'ida'ogüe'ene'. 10 Beyož besyə'ədie' chop cuente gan' nitə' soldad ca' chsa'ape' ližyan', besyə'əžine' gan' zo puert saguanṇə' de'en naquə de ya gan' chəsə'əchoje' par chja'aque' lao syodan', con to gwłazzə puertən' byaljōn par nič besyə'əchoje', na' ca to cuadr babesə'aque' nach anglən' bocua'ane' Bedən' toze'. 11 Cana'ach gocbe'i Bedən' de que de'e li babechoje' ližyan', nach gwne': —Bacheyache'ida' de'e liczə Xana' Diozən' babselə'e angl che'enə' par bosle' nada' lao na' Erodən' na' lao de'e ca' chsa'aque beṇə' Izrael gwłaz čhia' ca' so'one' len nada'.

12 Na' ṇechonte Bedən' xbabən' ca' gwze'e gwyeje' liž Maria xna' Juan ben' lec̄zə le Marcos. Na' liž Maria na' zjəndopə zjənžag beṇə' zan chso'one' orasyon. 13 Nach bsiže' cho'a puert saguanṇə' na'

le'e bchojte to bi'i no'olə le Rode par jəgüiabo' no de'enə'. ¹⁴ Na' catə' bžimbo' par əsaljwbo' puertən' beyombia'abo' ši'i Bedən' na' de'e tant bebeibo' bito bsaljwbo' puertən' sino beyejdobo' gan' ža' beṇə' ca' jəyeyežbo' lega'aque' de que Bed nan' zecha cho'a puertən'. ¹⁵ Nach beṇə' ca' gwse'e: —¿Ecaguə chac tonto'onə'?

Pero lebo' gwzoczbo' segor de que le'enə'. Nach lega'aque' gwse'ebo' de que to angl beṇə' chapə chye' Bed na'anə'.

¹⁶ Pero Bedən' ne'e chsižcze' cho'a puertən'. Nach ja'aque' par boso'osaljue'. Catə'əczla besə'əle'ine' de que le'enə' besyə'əbanene' xte juisy. ¹⁷ Nach Bedən' bene' seṇy len ne'enə' par ničh gwnite'e žizə boso'ozenague' be'e dižə' can' goquə bebej Xancho Diozən' le' ližyan'. Nach leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' yesə'əzenene' Jacobən' na' yeziquə'əchlə beṇə' ljuežjga'aque' ca' can' bagoquən'. Nach beze'e zjəyede' ga yoblə.

¹⁸ Nach catə' gwye'eni'inə' yelə' goban juisy gwnitə' soldad ca' na' gwso'echgüe' dižə' gosə'əne' bixaczxa goquə len Bed na'anə'. ¹⁹ Na' ca naquə Rei Erodən', bene' mendad jəsyə'ədilje' Bedən' na' gwṇabene' soldad gop ca' nac goquən' bele'. Pero soldad ca' bitobi rson boso'onežjue'. Nach bene' mendad gwso'ote' soldad ca'. Nach gwza' Erodən' Jodean' par jzoe' Sesarean'.

Got Rei Erodən'

²⁰ Erodən' ža, chža'achgüe' beṇə' Tiro na' beṇə' Sidon ca'. Beṇə' ca' besə'əyažjene' yesə'əzi'e de'en əse'ej əsa'ogüe' gan' chnabia' Erodən'. De'e na'anə' boso'ocodə ljuežj beṇə' Tiron' na' beṇə' Sidon ca'

par jəsə'ənežjue' Blaston' to regal, ben' naquə lao ne'i liž Erodən' nach Blaston' gwñe' fabor lega'aque' lao rein'. Gwso'one' ca' par niç bzenag rein' çhega'aque' catə' ja'aque' laogüe'enə' jəsə'əñabe' yesyə'anite'e binlo len le'. ²¹ Nach Rei Erodən' bžie' bia' to ža əgwtoɓe' lega'aque' par əgwzoe' lban laoga'aque'enə'. Na' catə' bžin žan' rein' gwyaze' xalane'e de'en naquə xoche de'en chaze' catə' chone' yelə' jostisən' nach gwchi'e xišne'e gan' chnabi'e na' bzoe' lban lao beñə' ca' že'e ža'anə'. ²² Nach beñə' ca' gwso'osye'e gosə'əne': —Diozən' cho'e dižə' caguə beñəçhən'.

²³ Na' lao or na' bselə' Xancho Diozən' to angl par niç bene' ca gocsene rein' gwžia bel bia lo'o le'enə' na' gote'. Goc che' ca' chedə' be'e latjə gwso'elao' beñə' le' lgua'a əso'elaogüe'e Diozən'.

²⁴ Pero ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwłaljəçhən na' beñə' zanch gwse'eje'e çhein'.

²⁵ Na' Bernaben' len Saulən' beyož gwso'one' yoguə' de'en naquə so'one' Jerosalennə' nach besa'aque' jəya'aque' Antioquian'. Na' gosə'əche'e to beñə' le Juan na' lete' Marcos.

13

Bernaben' na' Saulən' ja'aque' jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən' yež zitə'

¹ Na' entr beñə' ca' çəsə'ədopə çəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Antioquian' zjəlen beñə' çəsə'əzenene' beñə' yoblə bi de'e che'e Diozən' lega'aque', na' zjəlen beñə' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozən'. Na' lega'aque' Bernaben', na' Simon ben' zjənsi'e Negr, na' Losio

beṇə' Sirene, na' Saul, na' Manaen. Na' Manaennə' bgolə gwcha'ogüe' txen len Rei Erodən' ben' gwnabia' Galilean'. ² Na' to ža cui bi zjəne'ej zjənao beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', zjəndopə zjənžague' chso'one' orasyonṇə'. Catə'əczla gož Spirit che Diozən' lega'aque': —Lecuej Bernaben' len Saulən' par so'one' xšina'anə' con gatə'atezə selə'əga'aca'ane'. ³ Nach beṇə' ca' gwso'onche' orasyonṇə' sin cui zjəne'ej zjənaogüe', nach bosə'oḫoa na'aga'aque'enə' yichj Saulən' len yichj Bernaben'. Gwso'one' ca' par gosə'əgüe'e xšin Diozən' lao na' Bernaben' len Saulən'. Gwde na' bosə'ozeine' lega'aque' dižə'.

Apostol ca' gwso'e xtižə' Jesocristən' Čipre

⁴ Nach Spirit che Diozən' bselə'ən Bernaben' len Saulən' yež gan' nzi' Seleusia. Na' na' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' Čipre. Na' Čipren' naquən to isla de'en chi' lo'o nisda'onə'. ⁵ Besə'əžine' yežən' nzi' Salamina gan' mbane Čipren' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjui'e xtižə' Diozən' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na' zjənche'e Juan ben' leczə le Marcos par chaclene' lega'aque'. ⁶ Na' ca' gwsa'aše' gosə'ədie' doxen Čipren' par besə'əžine' gan' ne' Pafos. Na' Pafos na' jəsə'ədie' to beṇə' goža' le' Barjesos. Naque' beṇə' Izrael na' chxoayague' ne' de que chzenene' bi de'en che' Diozən' le'. ⁷ Barjesosən' naque' migw che gubernador ben' le Sergio Paulo. Sergio Paulən' naque' to beṇə' chejni'ichgüei. Na' le' goxe' Bernaben' na' Saulən' chedə' gone'ene' yoso'ozenene' le' xtižə' Diozən'. ⁸ Na' Barjesosən' leczə nzi' yeto le Elimas, zejen dižə' beṇə' goža'. Le'

gone'ene' cui šejle' Sergio Paulən' xtižə' Bernaben' na' Saulən'. Nach bžone' par cui yoso'osed yoso'olo'i beṇə' ca' xtižə' Diozən'. ⁹ Na' ca naquə Spirit che Diozən' chnabia'achguan yičhja'aždao' Saulən', ben' leczə le Pab, nach bcos laogüen' bgüiachgüe' Elimasən'. ¹⁰ Nach gože'ene': —Naco' xi'in gwxiye'enə' yelə' goxoayag chio'onə' na' yelə' beṇə' mal chio'onə'. Bito chazlažo'o bitə'ətezə de'e güennə' na' bito chbezo' can' chžono' yesə'ənao beṇə' dižə' li che Xanto' Diozən'. ¹¹ De'e na'anə' Xanto' Diozən' goṇe' castigw chio' na' əchoło' to tyemp, cui gaquə le'ido' be'eni'inə'.

Nach le'e əgwcholte', gwde ca to bejw lo'o jelaogüe'enə', nach gwzolaogüe' chgan chtobe' cheylje' no goxə' ne'enə' par yegüe'ene' nez. ¹² Gobernadorən' ble'ine' can' goquən' na' gwyejle'e xtižə' Xancho Jesocristən', na' bebanchgüeine' can' nanṇə'.

Pabən' na' Bernaben' ja'aque' Antioquia gan' mbane Pisidia

¹³ Nach Pabən' len beṇə' ca' nžague'enə' besa'aque' Pafosən' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' gan' nzi' Perge distrit che Panfilia. Na' Juan ben' leczə chse'e Marcos gwlejyichje' lega'aque' beyeje' Jerosalennə'. ¹⁴ Na' Pabən' len Bernaben' gwsa'aque' Pergen' na' besə'əžine' Antioquian' distrit che Pisidia. Na' catə' bžin ža dezcanzən' ja'aque' yo'oda'onə' na' jesə'əchi'enə'. ¹⁵ Na' ca beyož bguab libr gan' nyoj lei che Diozən' na' de'en bosozoj de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', beṇə' ca' zžənaquə gwnabia' che yo'oda'onə' bososele'e to beṇə' gan' chi' Pabən' len Bernaben' na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' šə de bi dižə'

chene'ele güe'ele əneyoile beṇə' quinga, guaquə əṇalen ṇa'a.

¹⁶ Nach gwzoža' Pabən' na' bene' seṇy len ne'enə' par niḥ ṇite'e žizə yoso'ozenague', nach gwzolaogüe' gwne': —Le'e beṇə' Izrael na' notə'atezəchle chaple Diozən' respet, le'e gwzenag.

¹⁷ Ca naquə Diozən' ben' cho'elao' chio'o beṇə' Izrael gwleje' de'e xaxta'ocho ca' par bene' lega'aque' to ṇasyon xen catə'ən ne'e nite'e zjanaque' beṇə' zitə' Egipton', pero bžin ža bebej Diozən' lega'aque' Egipton' len yelə' guac che'enə'.

¹⁸ Na' ca čhoa iz bguo'o bčhejlaže'e len lega'aque' žlac gwsa'aše' latjə dašən'.

¹⁹ Diozən' bonitlaogüe' gažə ṇasyon gan' ne' Canaan par niḥ bnežjue' de'e xaxta'ocho ca' yežlyon'.

²⁰ Diozən' bene' ca gosə'əde tgüeja' tgüeja' beṇə' gwnabia' ca' gwso'on yelə' jostis čhega'aque'enə' lao tap gueyoa šiyon iz, xte bžinte tyemp čhe de'e profet Samuelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²¹ Nach gosə'əṇabe' so to rei par ṇabi'e lega'aque' na' Diozən' bnežjue' lega'aque' Rei Saulən' par gwnabi'e čhoa iz. Saulən' goque' xi'in' ben' gwle Sis, beṇə' goljə lao dia čhe Benjamin.

²² Gwde na' Diozən' bocui'iže'e Saulən' nach bzoe' Rei Dabin' xi'in' Jese par gwnabi'e. Na' Diozən' gwne' čhe Rei Dabin': “Bač ble'ida' Dabi xi'in' Jesen', yičjla'aždaogüe'enə' naquən tozə len yičjla'aždaogua'anə'.

Le' gone' yoguə'əlo' can' che'enda'anə'.” ²³ Nach lao dia čhe Rei Dabin' gwlej Diozən' Jeso'osən' na' bene' par niḥ chac yebeje' chio'o beṇə' Izrael xni'a de'e malən' can' bene' lyebe. ²⁴ Antslə ze'e solao əgwšed əgwlo'i Jeso'osən', de'e Juannə' gwdixjui'e lao yoguə' beṇə' Izrael ca' de que cheyalə' yesyə'ədiṇjene'

xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əchoe' nis. ²⁵ Na' catə' bžin ža beyož ben de'e Juannə' yoguə'əlol de'en yo'o lao ne'e gone', gože' beṇə' ca': "Nada' bito naca' ben' chonle xbab naca'. Caguə nada'anə' ben' chbezle par gaquəlene' ṇasyon chechon'. Ze'e za' be'enə' na' de'e tant zaquə'əche' ca nada' xte bito zaca'a par lechja' xele'enə'."

²⁶ Beṇə' bišə', chio'o naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' entr chio'o nitə' yebałə beṇə' chsa'apə Diozən' respet la'anə'əczə cui zjanaque' beṇə' Izrael. Par chio'onə' bselə' Diozən' dižə' can' gonlilažə'əcho Jeso'osən' par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁷ Beṇə' Jerosalen ca' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' bito gwsa'acbe'ine' de que Diozən' bselə'e Jeso'osən'. Bito gwse'ejni'ine' de que che Jeso'os nan' bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' le'e libr ca' choso'olabe' lo'o yo'odao' ca' yoguə' ža dezcanz. Na' de'en gosə'əchoglaogüe'en gwso'ote' Jeso'osən' goc complir can' nyojən. ²⁸ Sin cui bi xtolə' Jeso'osən' gotə', gosə'əṇabene' Pilatən' gone' mendad so'ote'ene'. ²⁹ Beyož gwso'one' complir yoguə'əlolte segon can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə che', besə'əžin beṇə' bosyo'oletje'ene' le'e yag corozən' na' bosə'əcuəše'ene'. ³⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. ³¹ Na' nitə' beṇə' ca' əja'aclen Jeso'osən' Galilean' par Jerosalennə' na' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca' gwdalene' lega'aque' zan ža. Na' lega'aque'enə' chso'elene' beṇə' dižə' de que de'e li mbancze'enə'.

³² De'e na'anə' leczə neto' chyixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən' par ničh ənezele de que bačh goc complir lyebe de'en ben Diozən' len

de'e xaxta'ocho ca'. ³³ Na' chio'o naccho xi'in dia chęga'aque'enə' nezecho baben Diozən' complir lyebe de'en bene' len lega'aque' ca de'en bolis bosbane' Jeso'osən'. Goc can' nyojən' le'e Salmo əgwchopen' nan: "Le' naco' xi'inə'. Neža babena' par niç solao nabi'o len nada'." ³⁴ Na' nyojəchczə Xtižə' Diozən' ga yoblə nan: "Gona' güen len le'e can' bena' lyebe len de'e Rei Dabin'." Na' de'en nan ca' zejen de que Diozən' gwne' yolis yosbane' Jeso'osən' ladjo beņə' guat ca' na' bitoch güe'e latjə gat Jeso'osən' de'e yoblə. ³⁵ Le'egatezə ca' yeto part yoblə che Salmosən' nan: "Nezda' bito go'o latjə gožə' cuerp chia'anə', nada' naca' xi'inə' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə' juisy." ³⁶ Žlac bguan de'e Rei Dabin' ža, goclene' de'e xaxta'ocho ca' con can' gone'e Diozən', na' catə' gote' boso'ocuaše'ene' ga bazjəngəšə' de'e xaxta'ocho ca' bagwsa'at, na' gožə' cuerp che'enə'. De'e na'anə' nezecho de que caguə nyoj Salmosən' che cuine'en. ³⁷ Jeso'osən' ben' bolis bosban Diozən', le'enə' cui gožə' cuerp che'enə'. ³⁸ Na' cheyalə' ənezele beņə' bišə', Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei chezi'ixene' xtolə' beņə' ca' chso'onlilažə' le'. ³⁹ Bito chac nitlao xtolə' chio'o beņəç por ni che choncho bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən', pero notə'ətezcho šə chonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' chnitlaogüe' xtolə'əcho ca'. ⁴⁰ Le'e gapə cuidad par cui gac chele can' boso'ozoj de'e profet ca' beņə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

⁴¹ Le'e gon xbab, le'e chonle borl,
gwžin ža cuiayi'ile por ni che de'e cui chejle'ele.
Le'e yebane, chedə' nada' Dioz ze'e gona' de'e
zaquə' yebanele tyemp nga zole na'a,

na' bito šejle'ele la'anə'əczə šə no əna le'e can' gaquən'.

Can' gwna Pabən' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'.

⁴² Beyož bzejni'i Pabən' beṇə' Izrael ca' nach besyə'əchoje' lo'o yo'oda'onə'. Beṇə' ca' cui gwsa'alje' beṇə' Izrael sino gwsə'on cuinga'aque' beṇə' Izrael gwsa'atə'əyoine' Pabən' len Bernaben' par əžja'aque' de'e yoblə yežag xman ža dezcanzən' žjəsə'əzejni'ine' lega'aque' de'e yoblə. ⁴³ Beṇə' zan beṇə' Izrael ca' na' beṇə' zan beṇə' bagwsə'on cuinga'aque' beṇə' Izrael gwse'ejle'e de'en choso'osed choso'olo'i Pabən' len Bernaben' catə'an besyə'əžaše'. Na' Pabən' len Bernaben' gosə'əneyo'ine' lega'aque' par nich nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴⁴ Na' catə' bežag xman ža dezcanzən', casi yoguə'əloḷ beṇə' lao' syodan' besə'əžag par bosə'ozenague' xtižə' Diozən'. ⁴⁵ Pero beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən' besə'əle'ine' catec beṇə' zannə' nžag na' gwsa'acxi'ine', nach gosə'ənelaogüe' contr Pabən' na' gwsə'onle'ega'aque' che dižə'an chzejni'i Pabən'. ⁴⁶ Nach Pabən' len Bernaben' sin cui chəsə'əžebe' gwse'e beṇə' ca': —Babento' complir can' gone'e Diozən' babzejni'ito' zgua'atec le'e nacle beṇə' Izrael xtiže'enə'. Pero na' de'en cui chene'ele əgwzenagle ža, zeje dižə' de que bito chene'ele gatə' yelə' mban zejlicane chelen' na' de'e na'anə' əgwzejni'ito'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ⁴⁷ Xanto' Diozən' bach bene' mendad gonto' can' nyojən nan:

Bach nzoa' le'e par co'ole be'eni' chia'anə' lo'o
 yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə'
 Izrael
 par niḥ beṇə' ca' ža' doxenlə yežlyon' əsa'acbe'ine'
 naclən so'one'
 niḥ yesyə'əchoje' xni'a de'e malən'.

⁴⁸ Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael beyož
 gwse'ene'ene' gwne' ca' besyə'əbeine' nach
 gosə'əne' güenchguaczən' naquə xtižə' Diozən'. Nach
 yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par gatə' yelə'
 mban zejlicane čhega'aque'enə' gwso'onlilaže'e
 Jesocristən'. ⁴⁹ Ca' goquə gosə' gwłaljə xtižə'
 Xancho Jesocristən' doxen distritən'. ⁵⁰ Pero
 na' beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' Jesocristən'
 bosota bosone' beṇə' blaο čhe syodan' na'
 no'olə əblao ca' zjənaochgua costombr čhe beṇə'
 Izrael ca' par niḥ bosyo'olague' Pabən' len
 Bernaben' na' besyə'əbeje' lega'aque' fuer syodan'
 na' distritən'. ⁵¹ Nach Pabən' len Bernaben'
 bososi'ins ni'aga'aquen' par bežib bište yon'
 de'en žiannə'. Gwso'one' ca' par bosolo'e de
 que bito zjənape' dolə' de'en cui chse'ene beṇə'
 ca' yoso'ozenague' čhe Diozən', nach besa'aque'
 jəya'aque' gan' ne' Iconio. ⁵² Pero beṇə' ca'
 chso'onlilažə' Jesocristən' gwnitə'əchguacze'
 mbalaz, na' Spirit čhe Diozən' gwnabia'an
 yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

14

Pabən' na' Bernaben' besə'əžine' Iconion'

¹ Na' goquən' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Ico-
 nion' na' ja'aque' yo'odao' čhe beṇə' Izrael ca' par
 gwso'e xtižə' Jesocristən' len beṇə' ca'. Na' Spirit

1 che Diozən' goclenən lega'aque' par gwso'e dižə'an, na' beṇə' zan beṇə' Izrael ca' gwso'onlilaž'e Je-socristən' na' lecza zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwso'onlilaž'e'ene'. ² Pero beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' gosə'əgo'oyele'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič gwso'one' xbab mal contr Pabən' len Bernaben'. ³ Na' ca naquə beṇə' zan bagwso'onlilažə' Jesocristən' Iconion', Pabən' len Bernaben' besyə'əga'aṇe' sša syoda Ico-nion' par gwso'ecze' xtižə' Xancho Jesocristən' sin cui besə'əžebe'. Na' Xancho Jesocristən' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' par nič gwso'one' miłagr na' bichlə de'e besyə'əbane beṇə' nič ca' gwsa'acbeine' de que dižə' lin' chsoe' Pabən' len Bernaben' na' de que lechgualē nži'ilažə' Xancho Je-socristən' beṇə'chən'. ⁴ Na' beṇə' ca' ža' lao' syodan' gwsa'aque' choplə. Bale' gosə'əde'e beṇə' Izrael ca' na' bale' gosə'əde'e apostol Pabən' len Bernaben'. ⁵ Nach yoguə' beṇə' ca' cui gwsa'azlažə' can' choso'osed choso'olo'i apostol ca', beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, gosə'anite'e yelə' goxia' len jostis ca' par so'one' contr Pabən' len Bernaben' na' yoso'ošiže'e lega'aque' yej. ⁶ Pero ca naquə Pabən' len Bernaben' gwsa'acbeine' can' bazjəngüia beṇə' ca' so'one' len lega'aque', nach besyə'əsa'aque' jəya'aque' gan' ne' Listra na' Derbe, na' yeziquə'əchlə yež ca' gan' mbane Li-caonia. ⁷ Na' boso'ozentezene' dižə' cobə che Je-socristən' gatə'ətezə ja'aque'.

Boso'ošiže'e Pabən' yej lao zoe' Listran'

⁸ Na' Listra na' jəsyə'ədie' to beṇə' nxinje' dezd goljte', con cui bi bi fuers balor əgwsa'ate'e ni'e ca'

par se'e. ⁹ Na' chi'iteze' chzenague' choe' Pabən' dižə'anə'. Nach Pabən' bgüie'ene' na' goebe'ine' chejle' be'enə' de que Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca gaquə se'e. ¹⁰ Nach Pabən' bolgüiže'ene' clar gože'ene': —Gwzoža'.

Nach le'e gwzoža'ate be'enə' na' gwzolao chde'. ¹¹ Beṇə' zan ca' ža'anə' choso'ogüie' can' ben Pabən' na' gosə'əne' dižə' Licaonia: —Baḥ gwse'etj Xancho ca' chejṇi'alažə'əcho gan' zocho nga na' lega'aque'en zjənaque' ca beṇaḥ.

¹² Na' gosə'əne' de que Bernaben' naque' xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejṇi'alaže'e, na' de que Pabən' naque' xanga'aque' ben' nzi' Mercorio chedə' len' choe' dižə'. ¹³ Na' yo'odao' gan' zo xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejṇi'alaže'e zon catezə chso'e lao' syodan'. Nach bḫoz che Jopiterən' gwze'e nche'e go'on ca' na' bazjənone'eb xoche len yej. Nach bḫozən' len beṇə' ca' ža'anə' besə'əžine' gan' nitə' apostol ca' gwse'enene' so'ote' go'on ca' par se'ejṇi'alaže'e lega'aque'.

¹⁴⁻¹⁵ Pero apostol Bernaben' len Pabən' catə' gwsa'ache'ine' can' so'on beṇə' ca', gosə'əcheze' xaga'aque'enə' chedə' bito gwse'enene' so'on beṇə' lao' syodan' ca'. Gwse'ebe' ladjo beṇə' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Beṇə' bito gonle ca'. Leczə beṇaḥ neto'. Za'ato' par chyixjue'ito' le'e de que cheyalə' gwša' yichjla'ažda'olen' na' cuejyichjle costombr quinga de'en naole la' lega'aquən bito bi zjəzaquə'ən. Cuejyichjga'aclen niḥ güe'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane, ben' ben yoban', yežlyon', nisda'onə', beṇaḥ, bia ca' chsa'aš, na' bitə'ətezə de'en chle'icho le'e yoban', lao yežlyon' na' lo'o nis.

¹⁶ Ca naquə tyemp ca' de'en bagosə'əde, Diozən'

gwdape' yelə' chxenlažə' ca de'en gosə'ada beṇə' gwža' to to ṇasyon gwso'one' con can' gwse'enene'.

17 Pero Diozən' syempr zocze' chone' güen len yoguə'əlöl beṇəchən' par niçh yesə'əṇezene' de que zocze' naque' Dioz. Le'enə' chone' par niçh chac yejon' niçh ca' chac de'en chazcho, na' chatə' de'en che'ej chaocho par niçh socho mbalaz.

18 Na' la'aṇə'əczə gwse' Pabən' len Bernaben' beṇə' Listra ca' de'enə', canə gosə'əzoine' par niçh cui gwso'ot beṇə' ca' go'oṇ ca' par se'ejni'alaže'e lega'aque'.

19 Ca' chac xonj beṇə' Izrael beṇə' nitə' Iconio na' Antioquian' gan' mbane Pisidia, besə'əžine' Listran', nach gosə'əgo'oyele'e beṇə' Listra ca' par gwsa'aque' txen bosə'ošiče'e Pabən' yej. Na' gwsa'acquene' šə baçh gwso'ote'ene' nach gosə'əxobe'ene' fuerlə syodan'. 20 Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jəsə'ədobe' gan' de'enə' nach beyase' na' beyeje' lao syodan' de'e yoblə. Nach beteyo beza' Pabən' len Bernaben' par jəya'aque' Derben'.

21 Na' leczə gosə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə çhe Jesocristən' lao' syoda Derben' na' beṇə' zan gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwde na' besyə'asa'aque' jəsyə'aque' Listran', Iconion' na' Antioquian' de'e yoblə. 22 Na' to to syoda ca' gan' jəya'aque'enə' bosə'otipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gosə'əṇeyoine' lega'aque' par niçh ṇitə'ətezə ṇite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. Na' leczə bzejni'ine' lega'aque' de que notə'ətezcho šə chene'echo ṇabia' Diozən' chio'o, de'e zan de'e gaquə de'e çhi' saquə'əcho. 23 Na' to to yež can' besyə'ədie'enə' gosə'əbeje' beṇə'

golə beṇə' blao par boso'ogüia boso'oye' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən'. Na' Pabən' len Bernaben' ze'e yesa'aque' to to yež gwso'one' orasyonṇə' txen len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžaguən' sin cui gwsa'ogüe', gosə'əṇabe' lao Xancho Jesocristən' gaquəlene' yoguə' beṇə' ca' bach chso'onlilaže'ene'.

Pabən' na' Bernaben' jəya'aque' Antioquian' gan' mbane Siria

²⁴ Gwde na' besa'ac Pabən' len Bernaben' na' besyə'ədie' distrit che Pisidia par besə'əžine' distrit che Panfilia. ²⁵ Na' gosə'əyixjui'e dižə' che Jesocristən' yež de'en nzi' Perge gan' mbane Panfilian'. Beyož na' gwsa'aque' ja'aque' gan' ne' Atalia. ²⁶ Na' Atalian' besa'aque' besyə'əyo'e lo'o barcw par besyə'əžine' Antioquian' gan' mbane Sirian' gan' gwsa'aque'. Na' ca naquə beṇə' Antioquia ca' lega'aque' gosə'əṇabene' Diozən' gaquəlene' Pabən' len Bernaben' par žjse'ene' xšin Diozən' catə' cuiṇə' əsa'aque' žja'aque' yež ca' par žjse'ene' xšin Diozən' de'en babeyož gwso'one' ṇa'a. ²⁷ Na' catə' besyə'əžin Pabən' len Bernaben' Antioquian', bosyo'otobe' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' nach gwso'e dižə' yoguə'əlo' can' goquəlen Diozən' lega'aque' žlac jəsə'ədise' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' na' can' ben Diozən' par niç beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Sša besyə'əga'aṇe' gosə'ənite'e len beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian'.

15

*Apostol ca' boso'oxi'e len beṇə' Jerosalen
ca' naclə cheyalə' so'on beṇə' catə' so'onlilaž'e
Jesocristən'*

¹ Ca tyempən' to chopə beṇə' gwsa'ac Jodean' besə'əžine' Antioquian' na' gosə'əzolaogüe' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de que cheyalə' yesə'əzoe' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' par nič cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.

² Pero Pabən' len Bernaben' gwsa'acyože' beṇə' Jodea ca' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca'. Nach beṇə' Antioquia ca' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əchoglaogüe'en de que Pabən' len Bernaben' na' len yeto chopə beṇə' ljuežjga'aque' ca' əžja'aque' Jerosalennə' par žjəsyə'anite'e yelə' goxi'a len apostol ca' na' beṇə' golə blao che beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' naclə cheyalə' so'one' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' ca'.

³ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' boso'osele'e lega'aque' əžja'aque' Jerosalennə'. Na' gosə'ədie' Fenisia na' Samaria na' gwso'elene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de que ca naquə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael baboso'oša' yichjla'ažda'oga'aque'enə' par choso'ozenague' che Diozən'. Nach beṇə' Fenisia ca' na' beṇə' Samaria ca' besyə'əbeichgüeine'.

⁴ Na' catə' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Jerosalennə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' nach beṇə' golə beṇə' blao chega'aque' ca' na' apostol ca'

besə'əšaglaoga'aque'ene' choso'oguape' lega'aque' diox. Nach Pabən' len Bernaben' gwse'e lega'aque' yoguə'əlōl can' bagoclen Diozən' lega'aque'. ⁵ Na' balə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' fariseo nach gosə'əzož'e'e gosə'əne': —Ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', cheyalə' nītə'əga'aque' seṅy de'en ne' sirconsisionṇə' na' cheyalə' so'one' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' la'aṇə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael.

⁶ Nach besə'ədobə apostol ca' na' beṇə' golə blao ca' par boso'oxi'e naclə gaquəczən'. ⁷ Sša bagoc chso'e dižə' catə'əczla gwzožə' Bedən' gož'e' lega'aque': —Beṇə' bišə', le'e nezczele de que cana'ate gwlej Diozən' nada' par jətixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael niçh gwso'onlilaž'e'ene'. ⁸ Na' ca naquə Diozən' ža, nombi'e yichjla'aždao' yoguə'əlōlte beṇə'. Na' de'en bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'aždao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o, blo'ine' chio'o de que chazlaž'e'e can' chso'onlilaž'e'e Jesocristən'. ⁹ Na' bito ṇacho de que nža' bene' len chio'o na' nža' chone' len lega'aque', sino beya'a beyibcze' la'aždaoga'aque'enə' catə'ən gosə'əzolaogüe' chso'onlilaž'e'e Jesocristən'. ¹⁰ Na' ža, žbixchen' cui chejle'ele che de'en bagož Diozən' nada'? žBixchen' chonlene' prueb šə leine' can' ne'enə'? Chene'ele gonle byen yesə'ənao beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael costombr checho ca'. Tant zdebə zjənaquən xte ni chio'o na' ni xaxta'ocho ca' cui goquə so'one' yoguə'əlōl can' nanṇə'. ¹¹ De'e na'anə' bito naquən güen ye'ega'acchone' yesə'ənaogüe' costombr

ca', chedə' cuin Xancho Jeso'osən' babene' par niḥ cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' laogüe de'en nži'ilaže'e lega'aque' ca'aczən' babene' len chio'o, na' bito nacho de que zaquə'əcho par bene' ca' len yoguə'ələlcho.

¹² Nach yoguə' beṇə' ca' ndopə nžaguən' gwnite'e žizə par boso'ozenague' gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə' ca' naquə' ben Diozən' par niḥ gwso'one' miłagr na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanecho entr beṇə' ca' cui zjənaquə' beṇə' Izrael. ¹³ Na' catə' beyož gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə'ənə', lao ņe'e nitə' beṇə' ca' žizə gwzoža' Jacobən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' le'e gwzenag dižə' nga gua'a. ¹⁴ Simon Bedən' baḥ be'e dižə' can' babloe' Diozən' yełə' guac che'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə' beṇə' Izrael na' can' bagwleje' bale' par chso'elaogüe'ene'. ¹⁵ Na' de'en chon Diozən' ca' chotilən' de'e ca' boso'ozoj profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' can' na de'e nga:

¹⁶ Te na' yida' de'e yoblə na' gona' par niḥ nabia' xi'in dia che de'e Rei Dabin', la'anə'əczə' na'a cui no xi'in dia che'enə' chesə'ənabia' na' gona' par niḥ socze' nabi'e.

¹⁷ Na' zan beṇə' ca' cui zjənaquə' beṇə' Izrael so'onlilaže'e nada' Xanga'aque'.

Beṇə' ca' ža' yoguə' nasyonnə' so'ombi'e nada', con noga'aque'enə' gwleja' par so'ombi'e nada'.

¹⁸ Can' gwna Xancho Diozən', ben' chzejni'i chio'o can' gaquə' dezd ža gwlasda'ote.

¹⁹ Na' laogüe de'en nyoj Xtiže'enə' nan ca', nada' əchnia' le'e de que cabi cheyalə' gonecho beṇə'

ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bichlə zed, beṇə' ca' bagosə'əbejyichj costombr chęga'aque'enə' de'en gosə'ənaogüe' par chso'onlilaže'e Diozən'.
 20 Con gwzøjga'acchone' ye'ęga'acchone' de que bito sa'ogüe' no yełə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lęua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə', na' bito sa'ogüe' bia ca' chso'ote' choso'ošoque' do lba'abən', na' bito sa'ogüe' chen chęga'acobən'. Na' bito yesə'əzolene' no'olə cui naquə no'ol chęga'aque' na' nic no'ol ca' yesə'əzolene' beṇə' cui naquə be'en chęga'aque'.
 21 Dezd gwłalte nitə' beṇə' to to syodan' choso'ozejni'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' choso'olabe'en lo'o yo'odao' əblao chechon' yoguə' ža dezcanz. De'e na'anə' cheyalə' goncho mendad so'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca cui əsa'aque beṇə' ca' chəsə'ənao de'en na lein' de que malən' chso'on beṇə' ca'.

22 Na' apostol ca' len beṇə' golə blao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwsa'azlaže'e can' gwna Jacobən', na' boso'oxi'e əchoj chopə beṇə' entr legā'aque' par əžja'aclene' Pabən' len Bernaben' Antioquian'. Nach gosə'əbeje' Jodas Barsabasən' na' Silasən' beṇə' zjənaquə beṇə' blao entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.
 23 Na' boso'ozoje' to cart de'e gwso'oxə' beṇə' ca' na' le'e cartən' gwse'e legā'aque':

“Neto' apostol, na' beṇə' golə blao, na' nochlə neto' chonlilažə'əto' Jesocristən' chęuapto' le'e diox, le'e nacle beṇə' ljęežjto' chonlilažə'əchone', le'e nitə'əle Antioquian' na' do gan' mbane Siria na' Silisia.
 24 Bagwṇezeto' de que to chopə beṇə' besə'əchoj entr neto' babla'aque' gan' nitə'əlen'

chso'one' šejlažə'ale len dižə'an baboso'oçhiḡə
 bosonize' yichjla'ažda'olen' chəsə'ane' de que
 cheyalə' sole seņy de'en ne' sirconsionnə'
 na' gonle yoguə'əlōl can' na lei de'en bzoj de'e
 Moizezən'. Bitō nezeto'onə' gwsa'aque' na' caguə
 mendad cheto'onə' bedəsə'əyeže' le'e ca'. ²⁵ Topə
 txen naquato' gwyazlažə'ato' gwlejšto' çhopə beṇə'
 quinga chselə'əga'acto'one' gan' nitə'alen' len
 apostol ca' chacchgüeito' çhei Bernaben' na'
 Pabən'. ²⁶ La' lega'aque' baboso'osanlažə' yelə'
 mban çhega'aque'enə' par chso'one' xšin Xancho
 Jesocristən'. ²⁷ Chselə'əto' Jodasən' na' Silasən' na'
 lega'aque' yoso'ozejni'ine' le'e dižə' cho'a çhe yoguə'
 de'en nato' le'e cart nga. ²⁸ Chazlažə'əto' de'en
 babzejni'i Spirit çhe Diozən' neto' de'en ənato' cui
 gonle, na' de'e ca' chonən byen cui gonle zjənaquə
 tapzən. ²⁹ Bitō cheyalə' gaole yelə' guao de'en
 chəsə'ane' çhe lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alažə'
 beṇə'. Na' bitō gaole bia ca' chso'ote' choso'ošoquə'
 do lba'abən'. Na' bitō gaole chen çhega'acobən'.
 Na' bitō solenle no'olə cui naquə no'ol çhele na'
 nic no'olən' solene' beṇə' cui naquə be'en çhe'. Šə
 bitō chonle de'e quinga chonto' mendad cui gonle,
 güennə' gonle šə ca'. De'e na'azən' chzojto' le'e cart
 nga.”

³⁰ Nach bosonize' beṇə' ca' chso'onlilažə'
 Jesocristən' apostol ca' nā' beṇə' ca' yeçhopə
 dižə' nach gwsa'aque' əzja'aque' Antioquian'.
 Na' catə' besə'əžine' Antioquian' bosyo'otobe'
 yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na'
 bosonize' leguə' lega'aque' cartən' zjənoxə'enə' par
 bosonize' olabe'en. ³¹ Na' beyož bosonize' cartən'
 besyə'əbeine' ca' naquə consejw de'en nyoj

le'inə'. ³² Na' ca naquə Jodasən' na' Silasən' leczə choso'ozenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'aque'. Nach gwso'elene' beṇə' Antioquia ca' dižə' na' bosotipe' lažə'əga'aque' par ničh nitə'atezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. ³³ Zan ža gwnite'e Antioquian' na' catə' bžin ža par yesa'aque' žjəya'aque' gan' nitə' beṇə' ca' bosose'le' lega'aque', beṇə' Antioquia ca' bosose'le' lega'aque' dižə' gwse'e de que to šao' to güen yesyə'əžine'. ³⁴ Pero na' ca naquə Silasən' gwchoglaže'e yega'ane' na'azə. ³⁵ Nach leczə Pabən' len Bernaben' gwnitə'əcze' Antioquia na'azə, na' txen len zan beṇə' Antioquia ca' bososed bosolo'ine' beṇə' xtižə' Diozən' na' bosose'le'ine' lega'aque' bi zejen.

Pabən' gwyeye' de'e yoblə gan' bajətixjui'e xtižə' Diozən'

³⁶ Na' catə' bagwde to tyemp Pabən' gože' Bernaben': —Šejcho yoguə'əlo' syoda ca' gan' bačh jtixjue'echo xtižə' Xancho Jesocristən' par zjəyecho nac chsa'ac beṇə' ca' chso'onlilažə'anə'.

³⁷ Nach Bernaben' goclaže'e yesə'əche'e Juan ben' leczə le' Marcos. ³⁸ Pero Pabən' bene' xbab bito naquən güen yesə'əche'ene', chedə' Juan Marcosən' gwlejyichje' lega'aque' Panfilian', bito bega'anlene' lega'aque' par so'one' xšin Diozən'. ³⁹ Na' gotə' to bžiš gual entr Pabən' na' Bernaben' xte gosə'əbejyichj ljuēžjga'aque'. Bernaben' gwze'e gwche'e Marcosən' gwso'e to lo'o barcw par ja'aque' Čipren'. ⁴⁰ Nach Pabən' gwze'e gwche'e Silasən', na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian' gosə'ənabe' lao Xancho Diozən' gaquəlene' Pabən'

na' Silasən' gatə'ətezə žja'aque'. ⁴¹ Nach Pabən' len Silasən' gosə'ədie' Sirian' na' Silisian' par bosə'otipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' to to yež.

16

Temtion' gwzolaogüe' chonlene' Pabən' len Silasən' xšin Diozən'

¹ Na' catə' Pabən' na' Silasən' besə'əžine' Derben' na' gosə'ədie' par besə'əžine' Listran'. Na' Listra na' zo to beṇə' chonlilažə' Jesocristən' na' le' Temtio. Xna' Temtion' naque' beṇə' Izrael na' chonlilaže'e Jesocristən', na' xe'enə' naque' beṇə' griego. ² Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Listran' na' Iconion' gwso'e xtižə' Temtion' de que zocze' chone' güen. ³ Nach Pabən' gwṇabe' šejlen Temtion' lega'aque', nach gwchi'ene' gan' bosə'ozo'ene' seṇy de'en ne' sirconsision par nič gwsa'azlažə' beṇə' Izrael ca' ža'anə' əche'ene' gone' xšin Diozən'. Bzo'ene' seṇyən' čhedə' la' yogue'e zjənezene' de que xe'enə' bito naque' beṇə' Izrael. ⁴ Nach gwsa'aque' zja'aque' to to syoda na' chəsə'əyixjue'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' noquə'ənnə' cui cheyalə' so'one' can' gosə'əchoglaο apostol ca' na' beṇə' golə' blaο che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. ⁵ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə' chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwnitə'ətezə' gwnite'e gwso'onlilažə'əche' Jesocristən' na' gwyanche' tža tža.

Pabən' ble'idaogüe'ene' to beṇə' Masedonia chatə'əyoine' le' šje' laže'enə'

6 Ca naquə Spirit che Diozən' bito be'en latjə šej Pabən' na' Silasən' na' Temtion' Asian' žjəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', de'e na'anə' ja'aque' Frigia na' Galasia. 7 Na' besə'əžine' galə'əzə gan' mbane Misia. Na' gwsa'aclačə'e əžja'aque' gan' nzi' Bitinia, pero leczə bito be'e Spiritən' latjə əžja'aque'enə'. 8 Nach gosə'ədie' Misian' xte besə'əžinte' gan' nzi' Troas. 9 Na' že' na' Pabən' ble'idaogüe'ene' zecha to beṇə' byo beṇə' Masedonia laogüe'enə' na' be'enə' gotə'əyoine' le' gože'ene': “Yo'o Masedonian' par gaquəleno' neto'.” 10 Nach bsi'ini'a cheto' par gwza'ato' gwyejto' Masedonian' la' gwyejni'ito' de que Diozən' chene'ene' žjezeneto' beṇə' ca' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' nada' Locas gwya'alena' Pabən' len Silasən' na' Temtion'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Filiposən'

11 Troas na' gwza'ato' gwyo'oto' lo'o barcon' zdato' licha par galən' ne' Samotrasia, nach beteyo bžinto' gan' nzi' Neapolis. 12 Nach Neapolis na' gwza'ato' par bžinto' gan' ne' Filipos gan' mbane Masedonian'. Filiposən' naquən to syoda blao gan' ža' beṇə' Roma. Na' gwzoto' na' to chopə ža. 13 Na' catə' bžin ža dezcanzən' bchojto' fuerlə syodan' par gwyejto' cho'a yaon' gan' chja'aque' chjse'ene' orasyonṇə', nach gwche'eto' par be'elento' no'ol ca' bazjənžaguən' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. 14 Na' entr no'ol ca' choso'ozenaguən' len to beṇə' le Lidia. Naque' beṇə' syoda Tiatira na' chote'e lachə' fin de color morad. Lidian' cho'elaogüe'e Diozən' na' Xancho Diozən' bene' par nič gone'ene' bzenague' tcho'a tšao' ca naquə

dižə' de'en be' Pabən'. ¹⁵ Na' le'e gwchoate' nis len family che' ca'. Nach gwdenə' gotə'əyoine' neto' gwne': —Šə de'e liczə chejle'ele de que chonlilaža'a Xancho Jesocristən', le'e šo'o yega'anle liža'anə'.

Nach gwwejto' jəyega'anto' liže'enə' chedə' bencze' byen.

¹⁶ Na' goquən to žlas lao zdato' gan' chac orasy-onnə' bežagto' to no'ol güego' no'olə yo'o yaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' chonən par ničh chac chneya'abo', na' gan xen chombo' par xambo' ca' de'en chneya'abo'. ¹⁷ Nach bedənaobo' neto' nžagto' Pabən' chosya'abo' nabo': —Benə' quinga zjənaque' beņə' güen xšin Diozən' ben' chnabia' doxenlə. Na' lega'aque' choso'olo'ine' naquən' cheyalə' goncho par ničh cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Zan ža gwnaobo' neto' nabo' ca' xte bžin ža goque Pabən' zed nach gwyečje' gože' de'e xio'onə': —Por yelə' guac che Jesocristən' chona' mendad yechojo' lo'o yichjla'aždao' bi'i nga.

Nach le'e bechojten.

¹⁹ Catə' gwsa'acbe'i xambo'onə' cuich bi gan so'one' len lebo' nach gosə'əzene' Pabən' len Silasən' na' jso'e lega'aque' gan' ža' beņə' gwnabia' ca' galə'əzə gan' chac ya'a. ²⁰ Nach catə' besə'əžinlene' lega'aque' lao beņə' gwnabia' ca' nach gwse'e: —Benə' Izrael quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed lao' syoda nga. ²¹ Na' choso'olo'ine' costombr de'e cabi cheyalə' nao neto' naquəto' beņə' Roma.

²² Na' beņə' ca' ža' lao ya'anə' leczə gwsa'ase' contr Pabən' len Silasən', nach beņə' gwnabia' ca'

gwso'one' mendad gosə'ələchje' xaga'aque'enə' par gosə'əyine' lega'aque' xis. ²³ Beyož gosə'əyinchgüe' lega'aque', nach boso'ože'ene' ližyan' nach gwse'e ben' chapə ližyan' de que gapəchgüe' cuidad len lega'aque'. ²⁴ Catə' gwse'e ben' chapə ližyan' ca' nach be'enə' bže'e lega'aque' lo'o cuart ližyan' de'en zo le'ezelaogüe' gan' naquə bižə'əte na' bchide'e ni'aga'aque'enə' len yag sep.

²⁵ Na' do chelyanə' Pabən' len Silasən' nite'e chso'one' orasyon na' chso'ole' no imno chso'elaogüe'e Diozən' na' pres ca' yeziquə'əchlə choso'ozenague'. ²⁶ Na' to de repentzə gwxo'ochgua, na' bse'esə'əchguan lan yo'o ližyan' xte bsaljən yoguə' puert ca'. Nach yoguə' pres ca' ža'anə' beṇə' ca' zjənchej gdenṇə' besyə'əyež gdenṇə' na'aga'aque'enə' nach yag sepən' bosanən ni'aga'aque'enə'. ²⁷ Nach ben' chapə ližyan' bebanene' na' ble'ine' zjənyaljo puert ca' nach le'e goljte' spad che'enə' goclaže'e yeyot cuine', goquene' bač besyə'əxonj pres ca'anə'. ²⁸ Nach bisya'a Pabən' gože'ene': —Bito bi gone cuino'. Nga zoczə yoguə'əto'.

²⁹ Nach ben' chapə ližyan' gwṇabe' to yi' nach gwyo'odoe' zjəgüe' gan' de Pabən' len Silasən' na' do chalə' chxize' bzo xiben' laoga'aque'enə'. ³⁰ Na' le'e bebejte' lega'aque' ližyan' nach gože' lega'aque': —¿Bi cheyalə' gona' par nič cui yeya'a lao yi' gabilən'?

³¹ Nach gwse'ene': —Benlilažə' Xanto' Jeso'osən' le' na' family chio' na' gone' ca cui yeyejle lao yi' gabilən'.

³² Nach le'e gwzolaote Pabən' len Silasən'

gwso'elene' be'enə' na' family che' ca' xtižə' Xanchon'. ³³ Nach lao or na'atezə be'enə' gwdibe' lao güe' che Pabən' na' che Silasən'. Nach bosə'əcho'e be'enə' nis len family che' ca'. ³⁴ Nach gwche'e Pabən' len Silasən' liže'enə' par bye'ej bguaogüe' lega'aque'. Na' do family be'enə' besyə'əbeichgüeine' de'en bachso'onlilaže'e Jesocristən'.

³⁵ Catə' gwyeni'inə' beṇə' gwnabia' ca' bososele'e polsia par jse'eže' ben' chapə ližyan' de que yosane' beṇə' ca' žjəya'aque'. ³⁶ Nach gož be'enə' chapə ližyan' Pabən': —Ca naquə beṇə' gwnabia' ca' bach bososele'e rson yosana' le'e. Na' baguaquə žjəya'acle to šao' to güen.

³⁷ Nach Pabən' gože' polsia ca': —Bagosə'əyine' neto' lao lcue' sin cui gwso'one' yelə' jostis šə bi nonto'onə', len naquəto' beṇə' nasyon Roma. ¿Ena' na'a chse'enene' yosyo'osane' neto' žizizənə'? Da'ac cuinga'aque' desye'eleje' neto'.

³⁸ Nach polsia ca' jesyə'əyeže' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Pabən' lega'aque'. Na' beṇə' ca' besə'əžebchgüe' catə' gosə'ənezene' de que Pabən' na' Silasən' zjənaque' beṇə' nasyon Roma. ³⁹ Nach ja'ac beṇə' gwnabia' ca' gan' zjəde Pabən' na' Silasən' jəsyə'əye'exene' lega'aque' na' besyə'əbeje' lega'aque' dižə' šao' nach gwsa'atə'əyoine' lega'aque' yesa'aque' syodan'. ⁴⁰ Catə' bechoj Pabən' len Silasən' ližyan' nach ja'aque' liž Lidian' de'e yoblə par jesye'etipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach besa'aque'.

*Benə' mal ca' boso'ota boso'one' benə' Tesalonica
ca' so'one' contr apostol ca'*

¹ Catə' besyə'əsa'ac Pabən' len Silasən' besyə'ədie' gan' ne' Anfipolis na' Apolonia. Na' le'e besyə'əžinte' to syoda de'en nzi' Tesalonica ga zo to yo'odao' ga chja'ac benə' Izrael ca'. ² Na' Pabən' ca' costombr checze' gwyeje' lo'o yo'oda'onə' na' lao šonə' ža dezcanz ca' bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'. ³ Bzejni'ine' lega'aque' de que Xtižə' Diozən' de'en boso'ozoj de'e profet ca' benə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' cho'en dižə' che Cristən' nan de que yoso'ochi' yoso'osaquə' benə' le' na' so'ote'ene' na' techlə' yeyas yebane' ladjo' benə' guat ca'. Nach leczə' gože' lega'aque': —Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei, le'enə' Cristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴ Beyož be'e dižə'anə' zan benə' Izrael ca' gwse'ejle'e che' na' gwsa'aque' txen len Pabən' na' Silasən', na' zan benə' griego benə' gwso'elao' Diozən' na' zan no'olə' blao leczə' gwse'ejle'e che'. ⁵ Pero na' benə' Izrael ca' cui gwse'ejle'e xtižə' Diozən' gwsa'acxi'ine' Pabən' len Silasən' nach boso'otobe' xonj benə' mal chsa'aš lao lqueyən' na' txen zjənaque' boso'ota boso'one' benə' ca' ža' lao' syodan'. Nach ja'acyalcze' liž ben' le Jason chəsyə'əyilje' Pabən' len Silasən' par yesə'əche'e lega'aque' na' so'one' lega'aque' lao na' benə' syodan'. ⁶ Pero catə' besə'əžine'enə' notono Pabən' len Silasən' nitə'anə'. Nach gosə'əxobe' Jasonə' lene' yeto chopə' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jso'e lega'aque' lao benə' ca' chəsə'anabia' syodan'. Na' catə' besə'əžine' lao benə' gwnabia' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Ca naquə' benə' quinga chsa'aše'

chəsə'əbeque' de'e zed doxenlə na' na'a baba'aque' gan' nga zocho nga. ⁷ Na' Jason ni babgüialaogüe' lega'aque' liže'enə', na' yogue'e chso'one' contr lei che Rei Sesar de'en naocho na' chəsə'əne' de que zo yeto rei beṇə' le Jeso'os.

⁸ Besə'əža'achgua beṇə' lao' syodan' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' catə' gwse'enene' can' chəsə'əna beṇə' ca'. ⁹ Nach Jasonṇə' len beṇə' ljuežje' ca' bosə'ožie' mech par nič bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Berean'

¹⁰ Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lgüegwzə lao že' na' bosyo'ose'e Pabən' len Silasən' par jəya'aque' gan' ne' Berea. Na' catə' besyə'əžine'enə' ja'aque' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. ¹¹ Beṇə' Berea ca' zjənaquəche' beṇə' šao' cle ca beṇə' Tesalonica ca' na' besyə'əbeine' bosə'ozenague' xtižə' Jesocristən' de'en bosə'ozejni'i Pabən' len Silasən' lega'aque', na' tža tža besyə'əyilje' gan' nyoj de'e ca' bosə'ozejni'ine' par nič gosə'ənezene' šə le can' nan. ¹² Na' zanga'aque' gwso'onlilaže'e Jesocristən', na' leczə zan beṇə' griego ca' na' zan no'olə blaο. ¹³ Nach beṇə' Izrael ca' ža' Tesalonican' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən', gwse'enene' rson de que Pabən' len Silasən' banite'e Berean' choso'ozenene' xtižə' Diozən'. Nach gwsa'aque' ja'aque' Berean' par jəsə'əta jəsə'əne' beṇə' lao' syodan'. ¹⁴ Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Berean' le'e bosə'osa'ate' Pabən' gwyeje' cho'a nisda'onə' pero na' besyə'əga'an Silasən' len Temtion'. ¹⁵ Na' beṇə' ca' gosə'əgo'o lao ne'e jso'e Pabən' syoda Atenas

de'en chi' gan' nzi' Gresia. Na' catə' besa'aque'enə' Pabən' bene' mendad əžja'ac Silasən' len Temtion' lgüegwzə gan' zoe'enə'.

Pabən' bsed blo'ine' beṇə' Atenas ca'

¹⁶ Na' lao zoe' Atenasən' chbeze' beṇə' ca', cuili biczən' chaque yičhja'aždaogüe'enə' chgüie' catequən' že'e ža' lgu'a' lsaquən' chse'ejni'alažə' beṇə' Atenas ca'. ¹⁷ De'e na'anə' bzejni'ine' beṇə' Izrael ca' lo'o yo'odao' čhega'aque'enə' len yez-iquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən'. Na' leczə yoguə' ža gwyeje' gan' chac ya'a par je'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' bazjənao de'en choso'osed choso'olo'i epicoreo ca' na' estoico ca' gosə'əzolaogüe' gwso'elene' Pabən' dižə'. Nach bale' gosə'əne': —¿Bi nga əṇa de'e güe' dižə' nga chio'o?

Nach yebale' gosə'əne': —Zedəzenljeine' chio'o čhe yeto čhopə beṇə' cobən' šejni'alažə'əcho.

Gosə'əne' ca' čhedə' Pabən' bzejni'ine' lega'aque' dižə' čhe Jeso'osən' na' bzejni'ine' lega'aque' can' beban Jeso'osən' ladjə beṇə' guat ca'. ¹⁹ Nach gosə'əche'e Pabən' to latjə gan' ne' Areopago gan' čhesə'ədobe' par chso'e consejw na' catə' besə'əžine'enə' nach gwse'ene': —Chene'eto' əgwzejni'ido' neto' bi de'e cobən' chsed chlo'ido'. ²⁰ La' dižə' de'e cuiczə ne'e yeneton' cho'o, na' chene'eto' əṇezeto' bi zejennə'.

²¹ Na' ca costombr čhe beṇə' Atenas ca' na' che beṇə' zitə' ca' ža' Atenasən' con chaše' no güe' dižə' o gozenag dižə' šə bi de'e cobə de'e de.

²² Nach Pabən' gwzeche' gwcholga'aque'enə' gan' ne' Areopagon' na' gože' lega'aque': —Le'e beṇə'

Atenas, chache'ida' de que chej_{ni}'alažə'əchgwale lgua'a lsaquə' ca'. ²³ Catə' gw_{dia}' tnezən' ble'ida' latjə gan' nitə' de'e ca' chej_{ni}'alažə'əlen'. Na' entr latj ca' gan' nitə' de'e ca' chej_{ni}'alažə'əlen' ble'ida' to latjə gan' nyojən nan: “Par Xancho be'enə' cui no nombia”. Ca naquə be'enə' chej_{ni}'alažə'əle sin cui nombi'alene' che be'ena'anə' əchyixjue'ida' le'e.

²⁴ Dioz ben' ben yežlyon' na' yoguə'əte de'e de laogüen', len' chnabi'e yoban' na' yežlyon'. Bito zoe' do lo'o yo'o de'e ben be_načən' par se'ej_{ni}'alaže'e le'.

²⁵ Bito de de'e ə_načo gon be_načən' par gaquəlene' Diozən' žalə' na'aclə bi chyažjene'. Dioz na'anə' cho'e ye_lə' mban che yoguə'əlo_l be_nə', chgüe'e lega'aque' biš na' cho'e lega'aque' yoguə'əte de'e zjənape'.

²⁶ Na' tozə chen bene' be_načən' be_nə' ža' doxen lao yežlyon'. Na' bsi'e xneze bat ni_tə' to to be_nə' na' gan' ni_te'e. ²⁷ Diozən' bnite'e yoguə' be_načən' lao yežlyon' par ni_č ca' yesyə'əyilje' naclə so'one' par ni_č ca' so'ombi'ene' na' so'on_lilaže'e tozə le'. De'e li Diozən' bito zoe' zitə' len to to chio'o.

²⁸ Le'enə' chone' par ni_č zocho na' par mbancho na' par chdacho, can' gwnaczə to be_nə' poeta chele ben' be' dižə' xoche gwne': “De'e li naccho dia che Diozən'.” ²⁹ Na' əchnia' le'e de'en nacho xi_n dia che Diozən' bito cheya_lə' gon_lizcho xbab de que le' naque' ca no lgua'a lsaquə' de or, de p_lat o de yej, de'e ca' chsa'aljlažə' be_načən' chso'one'. ³⁰ Antslə Diozən' be'e latjə gwso'on be_načən' con can' gwna xbab chega'aque'enə' ye_lə' cui chej_{ni}'i chega'aque'. Pero na'a Diozən' chone' mendad de que yoguə'əlo_l be_nə' ža' doxen_lə yežlyon' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ³¹ La'

Diozən' bambeje' Jesocristən' par əhöglaogüe'en che chio'o beṇaḥ šə nocho napcho dolə'. Na' Diozən' banžie' bia' batən' chöglaogüe'en che chio'o beṇaḥ. Na' de'en bosban Diozən' Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca' nezecho de que de'e li chöglaogüe'en che chio'o beṇaḥ na' zdacze' liča ca de'en gone' ca'.

³² Catə' beyož gwse'enene' gwna Pabən' de que yesyə'aban beṇaḥən' ladjo beṇə' guat ca' bale' gwso'onene' borl na' yebale' gwse'ene': —Na' gwzenagyetši'ito' can' cho'o dižə'anə' yetolə ža.

³³ Ca' goquə beza' Pabən' Areopagon' gan' ža' beṇə' ca'. ³⁴ Pero na' balə beṇə' Atenas ca' gwsa'aque' Pabən' txen na' gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' entr beṇə' ca' gwsa'ac Pabən' txen, len to beṇə' byo le Dionisio na' yeto no'olə le Damaris. Na' Dionision' naque' to beṇə' gwnabia' ca' chso'e consejon' Areopagon'.

18

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Corinton'

¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' beze'e Atenasən' par gwyeje' gan' ne' Corinto gan' leczə mbane Gresian'.

² Catə' bžine' Corinton' bežague' to beṇə' Izrael le Aquila beṇə' yež Ponto, na' no'ol che'enə' le' Prisila. Ze'e besyə'əžingale' Corinton' zeya'aque' Italia, chedə' Rei Claudion' ben' chnabia' Italian' bene' mendad besyə'əžaš yoguə'ələl beṇə' Izrael ca' ža' Roman'. ³ Nach gwyej Pabən' ližga'aque'enə' na' gwzoe' len lega'aque'. Na' txen gwso'one' yo'o de lachə' chedə' leczə chac gon Pabən' len na' lenṇə' naquə žin che Aquilan' na' Prisilan'. ⁴ Na' yoguə' ža dezcanz Pabən' gwyeje' yo'odao' che beṇə' Izrael

ca' na' jəzejni'ine' lega'aque' che Jesocristən' par nich so'onlilaže'ene' na' lenczə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chja'ac yo'oda'onə'.

⁵ Na' catə' gwsa'ac Silasən' len Temtion' Masedonian' par besə'əžine' gan' zo Pabən' besə'əle'ine' can' chon Pabən' cho'eczə laže'e chyixjui'e xtižə' Jeso'osən' na' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' əselə' Diozən' par gaquəlene' lega'aque'. ⁶ Pero beṇə' Izrael ca' besə'əže'e apostol Pabən' na' boso'ožia boso'onite'ene'. Nach Pabən' bse'esə xe'enə' par blo'e de que bito bi dolə' nape' che de'e malən' chso'one', na' gože' lega'aque': —Bito bi dolə' napa' nada' de'en cuiayi'ile zejlicane. Le'e nape dolə'anə'. Na' dezd na'a žjased žjəlo'ida' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

⁷ Nach bechoje' lo'o yo'oda'onə' na' beze'e bežine' liž to beṇə' le Josto. Josto na'anə' zotezə zoe' cho'elaogüe'e Diozən' na' liže'enə' zon cuit yo'oda'onə'. ⁸ Na' zo to beṇə' le Crispo beṇə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' Crispon' len yoguə'əlöl family che'enə' gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. Le'egatezə ca' beṇə' zan beṇə' Corinto ca' boso'ozenag che de'en əbsed blo'i Pabən' gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' gosə'əchoe' nis. ⁹ Na' goquən' to že' ble'idaogüe'e Pabən' Xancho Jesocristən', na' Xancho' gože' Pabən': —Bito žebo'. Gwzotezə gwzo be' xtiža'anə' na' bito so' žizə. ¹⁰ Nada' zocza' len le' na' bito gua'a latjə no bi gone le', chedə' beṇə' zan ža' lao' syoda nga beṇə' so'onlilažə' nada'.

¹¹ Ča' goquən' bega'an Pabən' tgüiz yo'o gašjə Corinton' par bsd blo'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'.

12 Na' ca tyempən' be'enə' le Galion naque' gobernador na' chnabi'e gan' nzi' Acaya. Nach beṇə' Izrael ca' ža' Corinton' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' gwsa'aque' tozə par gwso'one' contr Pabən'. Nach gosə'əche'ene' jso'ene' gan' chon gobernadorən' yelə' jostisən'. 13 Na' catə' besə'əžine'enə' gwse'e gobernadorən': —Ca naquə bengə ža, chde' chgo'oyele'e to to beṇə' par nič so'one' bi de'e cobə par se'ejni'alaže'e Diozən' na' nža'alən' na lein' šejni'alažə'əchone'.

14 Bač zotequən' əne Pabən' catə'əczla gož Galionṇə' beṇə' Izrael ca': —Ca naquə de'e nga chaole xya nga, žalə' naquən to no fałt o to no de'e malchgua, gona'an yelə' jostis. 15 Pero naquən che dižə'əzə na' che la beṇə' na' che lei chelen'. Le'e gwye' naclə gonle. Nada' bito co'o lao na'a gona' yelə' jostis che de'en nac ca'.

16 Nach bošaše' lega'aque' gan' chone' yelə' jostisən'. 17 Nach beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bosonize' Sostenesən' be'enə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' gwso'ot gosə'əyine' le' lao Galionṇə' pero bito bi cas ben Galionṇə' lega'aque'.

Pabən' beyeje' Antioquian' par jətxjui'e xtižə' Diozən' de'e gwyonə

18 Gwde goc ca' yezan ža gwzoch Pabən' Corinton' nach catə' beze'enə' bzeine' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' dižə' nach beze'e beyo'e to lo'o barcw. Na' beyeje' Sirian' na' gwche'e Prisilan' na' be'en che' Aquilan'. Na' catə' besə'əžine' Sencrean' besyə'əchoje' lo'o barcon' par ja'aque' lao yežən'. Na' antslə ze'e yesa'aque'

Sencrean' bšib yichj Pabən' par blo'e de que bačh bene' complir to de'en bene' lyebe lao Diozən'.
 19 Nach besyə'əyo'e lo'o barcon' par besyə'əžine' Efeson' gan' besyə'əga'an Aquilan' na' Prisilan'. Na' Pabən' gozeje' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca' par be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. 20 Na' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə' gwsa'atə'əyoine' le' yega'anəche' len lega'aque', pero bito gone'ene'. 21 Nach bzeine' lega'aque' dižə' gože': —Chonən byen soa' lni de'en šo'o Jerosalennə', pero güidəchcza' delaṇa'a le'e yetši'i šə Diozən' güe'e latjə.

Nach beze'e Efeson'. 22 Catə' bžine' Sesarean' nach gwdie' gwyeje' Jerosalennə' na' bguape' diox beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na', nach beze'e beyeje' Antioquian' gan' mbane Sirian'. 23 Gwde to tyemp gwzoe' Antioquian', nach gwyeje' gan' mbane Galasian' na' Frigian' jətipə' lažə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' to to yež.

Apolosən' gwduxju'e xtižə' Diozən' Efeson'

24 Na' tyemp na' bžin to beṇə' Izrael Efeson' na' le' Apolos. Apolosən' naque' beṇə' Alejandria, na' chac cho'e dižə' lao' lcue' na' bansede' binlo can' na xtižə' Diozən' de'en nyojən'. 25 Apolosən' gwnezene' che de'e güen ca' ben Xancho Jeso'osən' na' de'e ca' bsed blo'ine'. Na' do yichj do laže'e be'e dižə' bzejni'ine' tcho'a tšao' de'en nezene' che Jeso'osən' la'anə'əczə con de'en əbsed əblo'i de'e Juannə' na' can' bchoe' beṇə' nis na'azən' nezene'. 26 Nach Apolosən' sin cui chaž chžebe' gwzolao be'e dižə' che Xanchon' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'.

Na' gwse'ene' Prisilan' na' be'en che' Aquilan' can' chzejni'i Apolosən' nach gosə'əche'e le' partlə na' bosozejni'ichene' le' cuaselol can' na' Diozən' che Jeso'osən'. ²⁷ Na' ca naquə Apolosən' gone'ene' šeje' gan' ne' Acaya, na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Efeson' besyə'əbeine' de'en gone'ene' šeje' na' bosozoje' to cart de'e bexe'e par beṇə' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' Acayan' par ničh yoso'ozenag beṇə' ca' che' na' so'one' güen len le'. Na' catə' bžin Apolosən' Acayan' goclenchgüe' beṇə' ca' bagoclen Diozən' par chso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Na' lao lcue' bsed blo'ine' beṇə' Izrael ca' de que clelən' chso'one' xbab che Jeso'osən', na' bzejni'ine' lega'aque' can' nyoj Xtizə' Diozən' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' yidə par gaquəlene' lega'aque'. Na' Diozən' goclene' Apolosən' par ničh cui bi gosə'əna beṇə' Izrael ca' ca dižə' de'en be'enə'.

19

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Efeson'

¹ Na' žlac zo Apolosən' Corinton', Pabən' beze'e na' bedie' yež ca' zjəchi' do ya'ada'onə' na' bežinte' Efeson'. Efeso na' bežague' balə beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jeso'osən'. ² Nach gože' lega'aque': —čEzedəso Spirit che Diozən' lo'o yičhja'ažda'olen' catə'an gwzolaο chonlilažə'əle Jesocristən'?

Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito ņe'e yeneto' šə zo Spirit che Diozən'.

³ Nach goze'e lega'aque': —čNacxan' gwchoale nisən' ža?

Nach gwse'ene': —Gwchoato' nisən' can' bzejni'i de'e Juannə'.

4 Nach gož Pabən' lega'aque': —De'e Juannə' bchoe' beṇə' ca' besyə'adinje xtolə'əga'aque'enə' nis pero na' leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' so'onlilaže'e be'enə' ze'e selə' Diozən' par gaquəlene' nasyon Izraelən', na' be'enə' ne' ca' le'enə' Jeso'osən'.

5 Beyož boso'ozenague' can' gwna Pabən' nach gosə'əchoe' nisən' de'e yoblə par besə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xancho Jeso'osən'. 6 Nach Pabən' gwxoə ne'enə' yichjga'aque'enə' na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'aždao' to toga'aque' na' benən par nič gosə'əne' gwde gwdele dižə' na' leczə gosə'əyixjui'e bi de'en gož Diozən' lega'aque'. 7 Na' entr yoguə'əga'aque' zjənaquə ca do šižine'.

8 Na' ca do šon bio' bsed blo'i Pabən', na' sin cui chaž chžebe' be'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag lo'o yo'oda'onə' chzejni'ine' lega'aque' par nič gwse'ejle' zane' de que Diozən' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. 9 Pero besə'əchoj balə beṇə' zjənaquə yichjla'aždao' žod beṇə' cui gwse'ejle'eczə na' delant beṇə' ca' ža'anə' boso'ožia boso'onite'e de'en əbsed əblo'i Pabən' che Jesocristən'. Pabən' bechoje' gan' že'enə' na' leczə bebeje' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən', na' gwche'e lega'aque' gan' zo to yo'o scuel che to beṇə' le Tiranno na' lo'o yo'o scuelən' bsed əblo'ichene' lega'aque' yoguə' ža. 10 Na' lao chop iz ben Pabən' ca', yoguə'əlol beṇə' ža' Asian' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' xtižə' Xancho Jeso'osən'. 11 Na' Diozən' bene' par nič Pabən' bene' miłagr de'e besyə'əbanchgüeine'. 12 No bey na'azə na' no lachə' na'azə šə babchelən cuerp che Pabən' nach

chjəsyə'əsane'en gan' zjəde beŋə' güe' ca' na' le'e chəsyə'əyacteine' che yižgüe'en chse'ine', na' beŋə' ca' yo'o yaz no de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə' leczə chesyə'əchojən.

13 Nach balə beŋə' Izrael ca' beŋə' ca' chsa'aš chso'one' rməch len yelə' goža' chega'aque'enə' na' leczə chəsyə'əbeje' de'e xio', gwsa'aclaže'e yesə'əchine' la Xancho Jeso'osən' par yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz beŋə' ca' na' gosə'əne': "Chonto' mendad yechojle por yelə' chnabia' che Jeso'osən' ben' choe' Pabən' xtiže'enə'."

14 Zo to beŋə' Izrael na' le Eseba na' naque' beŋə' gwnabia' che bχoz ca'. Na' nitə' gažə xi'ine' na' xi'ine' ca' gažən' choso'ozetje' la Jeso'osən' gwse'enene' yesyə'əbeje' de'e xio' ca'. 15 Na' to šlas catə' gwse'e to de'e xio'on ca' na' boži'in xtižə'əga'aque'enə' gožən lega'aque': —Nezda' non' Jeso'osən' na' nombi'a Pabən', pero le'e bito nacle txen len lega'aque'.

16 Nach de'e xio'onə' benən par ničh be'enə' bxite'e bnize' beŋə' ca' na' benene' lega'aque' con can' chene'enŋə', xte gosə'əbi'e güe' na' xte gwsa'aquene' zi, nach bosyo'oxonje' liž be'enə' ga'alyidga'aque'. 17 Na' yoguə'əloł beŋə' ca' nitə' Efeson' beŋə' Izrael ca' na' beŋə' ca' cui zjənaquə beŋə' Izrael gosə'ənezene' can' goquən'. Nach yogue'e besə'əžebe' na' gwso'eche' yelə' bala'an che Xancho Jeso'osən'.

18 Na' zan beŋə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əxoadole'e lao beŋə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwse'e lega'aque' ca malən' bagwso'one' antslə. 19 Nach zan beŋə' bagwsa'ac beŋə' goža' na' beŋə' goŋe ya'a

boso'otobe' libr čhega'aque'enə' na' gwso'oxe'en boso'ozeye'en delant beṇə' lježjga'aque' ca' bachso'elao' Jesocristən', na' besyə'əbeje' cuent ca do ja'aquə'ətə' zjənyeyjue' libr ca' na' bžinən šiyon mil mech p̄lat. ²⁰ Na' ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwłaljəchən' na' gwyanch beṇə' boso'ozenague' čhei.

²¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' bene' xbab yeyeje' Jerosalennə' catə' yeyož šeje' gan' mbane Masedonian' na' Acayan'. Na' leczə gwne' de que catə' yežine' Jerosalennə' cheyalə' šeje' Roman'. ²² Nach bsele'e čopə beṇə' ca' chsa'aclen le' Masedonian', Temtion' len Eraston', žlac bega'anəch le' Asian' yeto čopə ža.

Beṇə' ca' gwso'on contr Pabən' gwso'onchgüe' scandl Efeson'

²³ Na' zan beṇə' Efeso ca' besə'əže'e Pabən' de'en bsd əblo'ine' čhe Jeso'osən', nach gwsa'aš gwso'olje' lao' syodan' gwso'onchgüe' scandl. ²⁴ Quingan' goquə. Zo to beṇə' le Demetrio na' chone' yo'odao' dao' de p̄lat de'en naquə ca yo'odao' gan' zo xnax Diana ben' chse'ejni'alaže'e, na' chda'ochguan na' gan xen chone' na' leczə ca' beṇə' ca' chso'on žin txen len le'. ²⁵ Nach btobe' beṇə' ca' chso'on žin txen len le' na' yeziquə'əchlə beṇə' leczə zjənlan chso'on žinnə' nac ca' nach gože' lega'aque': —Nezele de que ca naquə žin nga nlancho choncho, chonlenchguachon gan. ²⁶ Na' babenczele na' bable'iczele can' chonlizə to de'e le Pab chsed chlo'ine' beṇə' lao' syoda Efeso nga na' casi yoguə' beṇə' ža' doxente Asian' che'e lega'aque' de que yoguə'əłolte lgua'a lsaquə' de'e chso'on beṇəchən'

bito zjəzaquə'an par šejni'alažə'ačhon. Na' beṇə' zan bachoso'ozenag che'. ²⁷ Le'e gonšč xbab naclə goncho la' nxož bin' yesə'əne' checho por ni che žin de'e nga choncho, na' caguə lezən, sino leczə nxož so'one' par ničh yo'odao' che xnax Diana chechon' yega'anən ca to de'e cui bi bi zaque'e na' leczə ca' yelə' xoche che'enə' na' yelə' zaquə' che'enə'. Xož gac che' ca' la'anə'əczə beṇə' ža' doxenlə Asia nga na' doxen yežlyon' chse'ejni'alaže'e le'.

²⁸ Beyož gwse'enene' gwna Demetrimon' ca' besə'əlocchgüe' che de'en chsed chlo'i Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə'əchgüei xnax Diana chechon', la' le'enə' xnax che chio'o beṇə' Efeso.

²⁹ Nach to scandl juisy bachac lao' syodan' de'en gwsa'aque' tozə bosə'əniže' beṇə' ca' zjəle Gayo na' Aristarco, na' gosə'əxobe' lega'aque' xte besə'əžinte' gan' chəsə'ədobə yoguə' beṇə' lao' syodan'. Gayon' na' Aristarcon' zjənaque' beṇə' Masedonia na' chsa'aše' txen len Pabən'. ³⁰ Pabən' goclaže'e šo'e gan' zjəndobə beṇə' ca' par güe'elene' lega'aque' dižə' pero beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' bito gwso'e latjə šeje'. ³¹ Na' yebałə beṇə' migw che Pabən', beṇə' zjənaquə beṇə' gwnabia' Asian', bosə'osele'e rson gwse'e Pabən' de que bito šeje' gan' zjəndobə beṇə' ca'. ³² Na' beṇə' ca' zjəndopə zjənžaguən' chso'one' to scandl juisy. Gwde gwde chso'osya'a to toga'aque', nique nejni'a bin' chəsə'əne'. Na' caguə yoguə'əga'aque' zjənezene' bi parən' zjəndobe'. ³³ Na' beṇə' ca' besə'əža'a Pabən' leczə besə'əže'e notə'ətezəchlə beṇə' Izrael. Nach beṇə' Izrael ca' zjənžaguən' bosə'ožigue'e to beṇə' le Ljandr par gwzeche'

lao beṇə' ca' ža'anə' par güe'e dižə' cuent cuich yesə'əže'e lega'aque'. Na' Ljandrən' gw̄lis ne'enə' par bene' señy nite'e žizə yoso'ozenague' rsonṇə' de'en gwzoe' laoga'aque'enə'. ³⁴ Pero catə' besə'əle'ine' le' gwsa'acbe'ine' de que naque' to beṇə' Izrael, nach tši'izə besyə'əzolaogüe' gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə' juisy xnax Diana che chio'o beṇə' Efeso.

Ca do chop or gwso'osye'e gosə'əne' ca'.

³⁵ Nach be'enə' naquə scriban catə'əchgua goc bebec žie' lega'aque' nach gože' lega'aque': —Le'e beṇə'syoda Efeso, yoguə' beṇə' ža' doxenlə yežlyon' zjəṇezene' de que naquən lao na'acho əggüia əgwyecho yo'odao' che xnax Diana chechon'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e la' lgua'a lsaquə' che'enə' bxopən yoba na'ate par lao yežlyon'. ³⁶ De'e na'anə' ža bito gaquə no əṇa de'e yoblə. Na' le'e so žizə, bito bi gonle sin cui gongaxile xbab naquən' gonle. ³⁷ Ca naquə beṇə' quinga nche'ele nga, bito əṇacho bi bagosə'əbane' lo'o yo'odao' checho ca' na' nique əṇacho choso'ožia choso'onite'e xnax Diana chechon'. ³⁸ Na' Demetrion' nga len beṇə' ljuežje' ca' yela', šə chac bi de'e chac chega'aque' len beṇə' yoblə, nitə'əczə beṇə' gwnabia' so'one' yelə' jostis chega'aque'enə' šə žja'aque' par nič əžjse'e lega'aque' part. ³⁹ Na' šə bichlə de'e chṇable gaquə, partlə gaquə jont chei par choglaon. ⁴⁰ Ca naquə scandl de'e nga chac ṇa'a nxožchgua əbague'echo de que choncho contr gobiern ca de'en nga že'e ža'acho nga, na' nic bi bi de ye'ega'acchone' šə yesə'əṇabene' chio'o che scandl juisyən' choncho.

41 Beyož gože' lega'aque' ca' bene' mendad besyə'əžaše'.

20

Pabən' gwyejəche' Masedonian' na' Gresian'

¹ Nach catə' beyož gwche' ži de'e zedən', Pabən' goxe' beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gan' zo'enə' na' lao banite'enə' btipe' lažə'əga'aque', nach bzeine' lega'aque' dižə'. Gwde na' beze'e gwyejəche' Masedonian'. ² Na' gwdie' to to yež ca' zjəchi' Masedonian' btipchgüe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach gwyejəche' Gresian'. ³ Na' gwzoe' Gresian' šon bio', na' catə' bžin ža yeze'e par yeyo'e lo'o barcon' yeyeje' Sirian', gwnezene' de que zjəchi'inao beṇə' Izrael ca' le', nach mejor bezdie' doxen gan' mbane Masedonia na'alə, bela'atie' Filiposən' gan' zoa' ca orən'. ⁴ Na' Sopater len Aristarco len Segundo len Gayo len Tiquico len Trofimo na' leczə len Temtion' ja'aclene' le' Asian'. Sopaterən' naque' beṇə' Berea, Aristarcon' na' Segundo zjənaque' beṇə' Tesalonica, na' Gayon' naque' beṇə' Derbe. Na' Tiquicon' len Trofimon' zjənaque' beṇə' Asia. ⁵ Nach gosə'əbialao beṇə' ca' na' jəsə'əleze' neto' Troasən'. ⁶ Gwdech lṇin' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə, nada' len Pabən' gwza'ato' Filiposən' gan' zo'anə' na' gwyo'oto' lo'o barcon' na' goc gueyə' ža catə' bžinto' Troasən' gan' banitə' beṇə' ca' jəsə'əlezə neto' nach gwzoto' na' gažə ža.

Can' goquə lao zo Pabən' Troasən'

7 Na' catə' bžin ža dmigw besə'ədobə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Troasən' gwse'ej gwsa'ogüe' par chjəsyə'əzalažə'e bi zejen par chio'o de'en bsanlāžə' cuin Xancho Jesocristən' gwso'ot beṇə' le'. Na' de'en bazon yeza' Pabən' ca gwxezə be'e xtižə' Diozən' len lega'aque' xte bžinte do chel. 8 Na' lo'o yo'o gan' ndopə nžagto' naquən de šon' cuia na' quartən' de'en zo le'ezelaogüe la'alə, zechguan yi' na' lo'i nan' že'eto'. 9 Na' to bi'i güego' lebo' Eutico žiabo' cho'a bentannə'. Na' Pabən' zdonzə zda dižə' de'en cho'enə' na' ca' žia bi'in cho'a bentannə' gwtasbo' na' lao chtasbo'on bexopəczlabo' lao yo che'elə. Na' bi'i guatzə besyə'alise'. 10 Nach betj Pabən' bžine' gan' jəsyə'ədixjue'ebo'onə' le'e bchequə'ate' laobo'onə' gwdele'ebo'. Nach gože' beṇə' ca': —Bito bi gaquele, mbanczbo'.

11 Na' begüie' de'e yoblə nach gwsa'ogüe' na' bezolaogüe' cho'e dižə'anə' len lega'aque', na' ne'e cho'ete'en ca' catə' gwye'eni'. Nach beze'e. 12 Nach catə' besyə'əsa'ac beṇə' ca' besyə'əbeichgüeine' besyə'əche'e bi'i güego'on mbambo'.

Gwsa'aque' Troasən' na' ja'aque' gan' nzi' Mileto

13 Nach bxi'ato' len Pabən' de que yebialaoto' yeyejto' lo'o barcon' xte gan' nzi' Ason, na' le' gwyazlāžə'əche' yeyede' yo bižlə yela'ate' Asonnə'. Ca' goquən' beyo'oto' lo'o barcon' par bežinto' Asonnə'. 14 Na' Ason na' bežagto'one' nach txen beyo'olento'one' lo'o barcon' par bežinto' gan' nzi' Mitilene. 15 Nach na' bessa'ato' besyo'oto' lo'o barcon' na' beteyo bežinto' galə'əzə ganə' nzi' Quio. Nach zjəzdato' na' gwde yeto ža bežinto' ganə' nzi' Samos. Na' bechojto' lo'o barcon' na' gwyejto' gan'

nzi' Trogilio na' na' bega'antō' tže' bento' dezcanz. Nach beteyo besyo'oto' lo'o barcon' de'e yoblə par bežinto' Mileton'. ¹⁶ Ca' bento' par nič cui gwdeto' Efeson' la' Pabən' bito gone'ene' šeichene' yež ca' zjəchi' Asian', čhedə' bachacbyenchgüeine' šə galə' soe' Jerosalennə' par ža lni Pentecostesən'.

Pabən' be'e dižə' len beṇə' golə blao che beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹⁷ Mileto na' zoto' bselə' Pabən' rson par bda'ac beṇə' golə beṇə' blao ca' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag so'elaogüe'e Jesocristən' Efeson'. ¹⁸ Na' catə' besə'əla'aque'enə' Pabən' gože' lega'aque': —Nezczele ca güennə' babena' entr le'e dezd catə'an bida' Asian' de'e neche. ¹⁹ Gwzoa' bena' xšin Diozən' do yichj do laža'a. Bito ben cuina' xen, na' zan las gwchežəchgua' čhele, na' de'e zan de'e boso'oči' boso'osaquə' beṇə' Izrael ca' nada'. ²⁰ Bzejni'ida' le'e yoguə' de'en byažjele šejni'ile sin cui bžeba'. Bzejni'ida'an le'e catə'an chdopə chžagle na' leczə liž to tole. ²¹ Bzejni'itezada' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' chene'e Diozən' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' can' cheyalə' so'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ²² Na' ṇa'a yeya'a Jerosalennə' čhedə' babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que chonən byen yeya'a, na' bito nezdə' bin' gaquə čhia' na'. ²³ Con de'en nezdə' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que to to syoda gan' yedia' ədola'a gaca' pres na' leczə gaquə bichlə de'e čhi' saca'a. ²⁴ Bito chi' yichja' che yoguə' de'e ca' čhi' saca'a. La'anə'əczə šə so'ote' nada', chzanczədə' yelə' mban čhia'anə'. Chi' yichja'

ša'alao gona' yoguə'əlöl de'en naquə lao na'a gona' na' mbalaz zoa' lo'o yichjla'aždaogua'anə žlac chona'an. Xancho Jesocristən' gwleje' nada' par yo'o lao na'a chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə catequən' nži'ilažə' Diozən' benəchən' na' chixjui'an žlac ne'e yo'a biš xne.

²⁵ Nadan' bzejni'ida' le'e ca naquən' chnabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə pero ṇa'a zoa' segor de que ni tole bitoch le'ile nada' lao yežlyo nga. ²⁶ De'e na'anə' əchnia' le'e de que bito bi dolə' napa' nada' šə' nole cuiayi'. ²⁷ La' bač bzejni'ida' le'e yoguə'əlöl de'en chene'e Diozən' ənezele sin cui bi bcuaša'a. ²⁸ De'e nan' ža cuec yichjle che yoguə'əlöl de'en babzejni'ida' le'e na' legwsed legwlo'i yežiquə'əchlə beṇə' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Xancho Jesocristən' de que cheyalə' yoso'ozenague' chei. Legon ca chedə' Xancho Jesocristən' bnežjw cuine' gwdixjue' xtələ'əchon' catə'an gwso'ot beṇə' le', na' Spirit che Diozən' bagwleje' le'e par əggüia əgwyele yežiquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'. ²⁹ Nezda' catə' cuich zoa' len le'e la'ac beṇə' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par nič cuejyichjle cuich gwzenagle che Jesocristən'. ³⁰ Na' entr le'e yesə'əchoj beṇə' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e por dižə' güenlažə' lgua'a dižə' li, se'enene' ṇaole de'en yoso'osed yoso'olo'ine'. ³¹ De'e na'anə' legapə cuidad nič cui no yesə'əxoayag le'e. Na' ležjza'alažə' de que šon iz bagwzoa' bsed blo'ida' le'e na' gwṇeyoida' le'e teža na' še'elə na' xte bcuežən nada' por le'e.

³² Na'a ža beṇə' bišə', Diozən' gwcuasə' gwcue'eje' le'e len de'e malən' na' xtiže'enə' əgwzejni'ichən

le'e can' nži'ilaž'e le'e. Xtiž'e'enə' gaquəlenən le'e sotezə sole gonlilažə'əle Jesocristən' na' leczə gaquəlenən le'e par nič žjəyezole len Diozən' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ³³ Bitonə' selaža'a bi de'en de che beṇə', nic xmechga'aque'enə' na' ni xala'anga'aque'. ³⁴ Nezczele ni'a na'a bgona' žin par nič bžel bi de'en byažj de'en bchinda' txen len beṇə' ca' gosə'anitə' len nada'. ³⁵ Na' bena' žinnə' ca' par nič leczə blo'ida' le'e can' gonle gaquəlenle beṇə' ca' chac falt bi de'en chəsə'əyažj'ene'. Na' žjsa'alažə'əle xtižə' Xancho Jesocristən' de'en gwne': "Mbalazəch zocho catə' chnežjwcho bi de'en chnežjwcho beṇə' cle ca catə'an chso'oṇe' chio'o bi de'en chso'oṇe'."

³⁶ Na' beyož be'e Pabən' dižə'an bzo xiben' txen len yoguə' beṇə' ca' gwso'one' orasyonṇə'. ³⁷ Na' yoguə'əga'aque' gosə'əbežchgüe' che Pabən' na' gosə'əyele'ene' na' gwsa'ogüe'ene' bxid. ³⁸ Nach ja'aclene' le' gan' beyo'e lo'o barcon'. De'e juisy de'e gwsa'aque' de'en gože' lega'aque' de que ni yešlaszə cuich yesə'əle'ine' le'.

21

Pabən' beyeje' par Jerosalennə'

¹ Beyož bzeišazə ljuežjto' dižə' len beṇə' ca', na' beyo'oto' lo'o barcon' zjədato' licha bežinto' gan' ne' Cos. Na' beteyo bezžinto' gan' ne' Rodas. Na' Rodas na' bezsa'ato' na' bezžinto' Patara. Na' bechojto' lo'o barcon'. ² Na' to jəyetilzəto' chza' yeto barcw yoblə chza'an šejən Fenisia na'

beyo'oto' lo'inə'. ³ Na' lao zjəyedato' lo'o barcon' ble'ito' isla de'en ne' Chipre, chi'in na'acho yeglə. Na' bedeto' zjəyedato' gan' mbane Siria. Nach catə' bežinto' Tiron' gan' bosyo'oletje' yoa' de'en zonsa'anə' na' beyetjto'. ⁴ Na' jəyediljto' gan' nitə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' catə' beželetto' gan' nite'enə' bega'anlenga'acto'one' to xman. Nach gwsa'atə'əyoine' Pabən' cui šeje' Jerosalennə' chedə' Spirit che Diozən' babzejni'in lega'aque' de que gaquə de'en gac che' Jerosalennə'. ⁵ Na' catə' beza'ato'onə' do xi'in do xo'oləga'aque' gwsa'aque' len neto' cho'a syodan', nach bzo xibto' bento' orasyonṇə' len lega'aque' cho'a nisdə'onə'. ⁶ Beyož na' bzei ljuežjto' dižə' nach beyo'oto' lo'o barcon'. Na' besa'aque' zjəya'aque' ližga'aque'.

⁷ Na' de'en beza'ato' Tiron' bežinto' gan' ne' Tolemaida na' Tolemaida na'azə bezyetjto' lo'o barcon'. Na' jəlanə'ato' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Tolemaidan' na' gwzoto' len lega'aque' tža. ⁸ Na' beteyo beza'alento' Pabən' na' bežinto' Sesarean' na' jəyega'antə' liž Lipən' ben' naquə txen len beṇə' ca' yəxop zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. Na' Lipən' zotezə zoe' cho'e dižə' che Jesocristən'. ⁹ Lipən' nitə' tap xi'ine' no'ol güego' na' choso'ozenebo' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'acbo'. ¹⁰ Zan ža gwzoto' liž Lipən' na' lao zoto'onə' bla' to beṇə' Jodean' beṇə' le Agabo. Chzenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' le'. ¹¹ Na' catə' ble'enə' gwṇabe' doxpey Pabən' na' bchejən ni'a ne'e ca' na' gože'ene': —Spirit che Diozən' babzejni'in nada' de que beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' yoso'ocheje' ni'a na'o ca' can' babchej

ni'a na'anə' len doxpeyo' nga, nach so'one' le' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

12 Catə' beyož beneto' can' gwna Agabən', neto' len beṇə' Sesarea ca' gotə'əyoito' Pabən' par cui šejəche' Jerosalennə'. 13 Nach Pabən' gwne': — Bito cuežle chia' o gonle ca soa' trist. Nada' zocza' par əcheja' na' gata' Jerosalennə' laogüe de'en chyixju'i'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

14 Na' goche'ito' bito bi gaquə gonto' par cui šeje' Jerosalennə', na' bitoch bi gožto'one', con gožto'one': —Gaquə con de'en əṇa Xancho'.

15 Nach beyo'eni'ato' beza'ato' zjədato' par Jerosalennə'. 16 Na' gwsa'ac to chopə beṇə' Sesarea ca' chso'onlilažə' Jesocristən' len neto' na' entr lega'aque' len to beṇə' Chipren' ben' le Mnason. Bagoc zan iz chonlilaže'e Jesocristən', na' bazo liže' Jerosalennə'. Nach bxia'ato' žjəsoto' liže'enə'.

Pabən' bežine' Jerosalennə' na' jəlane'e Jacobən'

17 Na' catə' bežinto' Jerosalennə' beṇə' bišə'əcho ca' ža'anə' besyə'əbeichgüeine' na' bosu'oguape' neto' diox. 18 Na' beteyo gwyejlento' Pabən' jəyeto' Jacobən' na' bžinto'onə' bazjəndopə zjənžag yoguə' beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na'. 19 Nach bguap Pabən' lega'aque' diox na' beyožən' be'elene' lega'aque' dižə' tcho'a tšao' ca naquən' baben Diozən' par nič zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'onlilaže'e Jesocristən' gan' be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. 20 Na' catə' beyož bosu'ozenague' de'en gož Pabən' lega'aque' nach gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' gwse'e Pabən': —Beṇə' bišə' nezdə' de que zan mil beṇə' Izrael ca' bagwso'onlilaže'e Jesocristən'

na' yoguə'əlole' chsa'aquene' chonən byen nāocho costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən'.
 21 Na' bazjənenene' rson de que le' chdao' chsed chlo'ido' yoguə' beṇə' Izrael ca' ž'e'e zitə' de que cuich cheyalə' yesə'ənaogüe' costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Le'egatezə ca' bazjənenene' rson de que chsed chlo'ido' cuich cheyalə' yoso'ozoe' xi'inga'aque'enə' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' can' naquə costombr chechon'. 22 ¿Nacxa gaquən' ža? la' zane' yesə'əžag nga catə' yesə'ənezene' de que bačh zo' nga de'e yoblə. 23 Quinga goncho. Nitə' tap beṇə' nga beṇə' zjənon to lyebe lao Diozən' na' nā'a chse'enene' so'one' complir ca de'en zjənone' lyebe. 24 Gwche'ega'aque' yo'odao' əblaonə' na' gono' txen len lega'aque' chixjo' bia ca' əgwnežjwle bχozən' gote'. Gono' ca' par ničh yexi' yeyachle can' na lein' de'en bzoj de'e Moisezən' na' techlə guaquə əgwžib yichjga'aque'enə' ca costombr checho de'en de yeyož goncho complir lyeben'. Gono' ca' len lega'aque' par ničh yoguə'əlole beṇə' əsa'acbe'ine' de que chono' can' na leinə' na' de que bito chzo'on ca'alə can' chəsə'əne'. 25 Babzojto' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' ga yoblə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gožga'acto'one' de'en chaqueto' cui cheyalə' so'one'. Gožga'acto'one' cui sa'ogüe' yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə', na' cui sa'ogüe' chen, na' cui sa'ogüe' bia chat chbe' ši'ib. Na' leczə gožga'acto'one' cui yesə'əgo'o xtoga'aque'.

Gosə'əzene' Pabən'yo'odao' əblaonə'

26 Beteyo gwza' Pabən' gwçhe'e beṇə' ca' tap par yesyə'əxi' yesyə'əyache' yo'odao' əblaonə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Nach Pabən' gwyo'e gan' zo bχozən' gwdixjue'ine' le' bi žan' əza'a əsa'aque' xi'ilažə' niçh yoso'onežjue' bχozən' bia ca' gote'enə'.

27 Na' baçh zon gaquə gažə ža chso'one' de'en chso'one' par chesyə'əxi' chesyə'əyache', nach gozej Pabən' lo'o yo'odao' əblaonə'. Na' besə'əle'i bałə beṇə' Izrael ca' za'ac Asian' le', nach bosə'ota bosə'one' beṇə' ca' nitə'ənə'. Nach gosə'əzene' Pabən'. 28 Gwso'osya'adie' gosə'əne': —Le'e beṇə' Izrael, ledogaquəch tozə. Benga chde' doxenlə chsed chlo'ine' beṇə' de que bito naccho beṇə' güen na' de que bito bi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' nic yo'odao' əblao checho nga. Na' na'a yeto de'e mal juisy banone' len yo'odao' əblao nga de'en naquə che Dioz chechon', babže'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'.

29 Gwso'one' xbabən' ca' çhedə' antslə besə'əle'ine' Pabən' lao' syodan' chdalene' to beṇə' Efeso le Trofimo na' gwsa'aque'ne' gwçhe'ene' lo'o yo'odao' əblaonə'.

30 Na' gwso'onchgüe' zda zne. Nach le'e besə'ədobte beṇə' zan cho'a yo'odao' əblaonə' nach gwso'e gwso'oxe'e Pabən' na' besyə'əxobe'ene' fuerlə yo'odao' əblaonə', na' le'e besyə'əseyjwte puert ca'. 31 Na' baçhcza chso'ote'ene' catə' bžin rsonnə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca' de que doxen lao' syoda Jerosalennə' bachac scandlən'. 32 Nach le'e gwza'ate beṇə' gwnabia'anə' gwçhe'e soldad ca' na' capitan ca', əzja'acsese' gan' ža' beṇə' zan ca'. Na' catə' beṇə' ca' chso'ot Pabən'

besə'əle'ine' bachəsə'əžin beṇə' gwnabia'anə' len soldad che' ca' gan' nite'enə', nach le'e gosə'əbezte' bitoch gosə'əyine' Pabən'. ³³ Nach catə' bžin beṇə' gwnabia'anə' gan' ža' beṇə' ca', bene' mendad gwso'oxə' soldad che' ca' Pabən' na' bos'ocheje'ene' čhopə gden. Nach gwṇabene' beṇə' ca' ža'anə' bi le be'enə' na' bin' none'. ³⁴ Na' gwso'osya'adia beṇə' ca' ža'anə', na' gwde gwde gosə'əna to toe', na' gwdeczə cui gwyejni'i beṇə' gwnabia'anə' bixaczxan' chac tant scandl chso'one'. Nach bene' mendad gosə'əche' soldad che' ca' Pabən' cuartelən'. ³⁵⁻³⁶ Nach yoguə' beṇə' zan ca' jəsə'ənaogüe' lega'aque' chso'osye'e chso'one' to scandl juisy. Na' catə' besə'əžine' cho'a scaler che cuartelən' gosə'əlen soldad ca' Pabən' čhedə' ŋe'e gwse'enche beṇə' ca' yoso'onize'ene' na' yogue'e gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e gote'.

Pabən' be'e dižə' lao beṇə' ca' zjənžaguən'

³⁷ Na' bach chso'e len Pabən' lo'o cuartelən' catə'əczla gože' beṇə' gwnabia'anə': —¿Eguaquə güe'elena' le'e to čhopə dižə'?

Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene': —¿Echaco' dižə' griego? ³⁸ ¿Ecaguə len' beṇə' Egipto ben' gwda btob tap mil beṇə' güet beṇə' bat ngazə na' gwche'e lega'aque' latjə dašən' gan' chso'one' contr gobiernən'?

³⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Caguə le' nada'. Nada' naca' beṇə' Izrael na' laž'a'anə' naquən to syoda blao gan' mbane Silisia de'en nzi' Tarso. Benšga goclen be' latjə güe'elena' beṇə' quinga dižə'.

⁴⁰ Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene' ya'o. Nach Pabən' gwzeche' lao scalerən' na' bene' seņy len

ne'enə' par n̄itə' beṇə' ca' žizə yoso'ozenague' xtiže'enə', na' legosə'anitə'ətie' žizə. Nach gwzolaogüe' be'e dižə'an len lega'aque' dižə' ebreo.

22

¹ Gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' legwzenag ca naquə rson chia' nga gwzoa' laolen'.

² Catə' gwse'ene'ene' dižə' ebreon' choe' Pabən', gosə'anitə'ache' žizə. Nach Pabən' gože' lega'aque':

³ —Nada' naca' beṇə' Izrael. Golja' syoda Tarso gan' mbane Silisian' pero bida' syoda nga na' ni gwcha'ogua'. Na' bseda' len to maestr əblaon' be'enə' le Gamaliel. Le' bzejni'ine' nada' cuaselol can' na lei che de'e xaxta'ocho ca'. Na' gocda' lechguale chona' yoguə'əlol can' chene'e Diozən' cayanə'əczən' le'e chaquele chonle na'a.

⁴ Na' blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'. Go'onda' gotga'aca'ane' na' gwxena' beṇə' byo ca' na' no'ol ca' chso'onlilažə' le' gwche'ega'aca'ane' gwže'e ližyan'. ⁵ Beṇə' gwnabia' che bxoz ca' na' yoguə'əlol beṇə' golə beṇə' blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' zjənezene' can' bena'. Lega'aque' gwso'one' yiš de'e bexa'a əzya'a Damascon' par niçh gaquə sena' baltezə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' par che'ega'aca'ane' Jerosalen ni gonga'acto'one' castigw.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

⁶ Na' goquən' lao əzya'a Damascon' na' mer do gobiž bazon əžina'anə' catə'əczla to be'eni' juisy de'en za' yoban' gwyeçhjən nada'. ⁷ Xte bgüixa' lao yon' na' benda' to beṇə' gože' nada': “Saul, žbixchen' nga nlagzejə nlagzido' nada' quinga?”

8 Nach božia'an goža'ane': "¿No le' Señor?" Nach gwne': "Nada' Jeso'os beṇə' Nasaret. Nadan' nlagzejə nlagzido'." 9 Beṇə' ca' əzya'alena'anə' besə'əžebchgüe' besə'əle'ine' be'eni'inə' pero bito gwse'enene' de'en gwna Jeso'osən' nada'. 10 Nach goža'ane': "¿Bin' cheyalə' gona' ža Xana'?" Nach Xana' Jeso'osən' gwne': "Beyas na' gwyejtezə Damascon', na' to beṇə' zo na' əṇe' le' bin' cheyalə' gono'." 11 Nach be'eni'inə' xte benən ca gwçholə', nach beṇə' ca' nžaga'anə' gwso'oḅe'ene' na'anə' par bžinto' Damascon'.

12 Na' Damasco na' zo to beṇə' le Ananias beṇə' cho'elaogüe'e Diozən' do yichj do laže'e can' na lei chechon', na' yoguə'əlol beṇə' gwlaž checho ca' ža'anə' chso'e xtižə' Ananiasən' de que naque' beṇə' chon de'e güen. 13 Ananiasən' bide' bedənie' nda' na' catə' ble'enə' gože' nada': "Saul biša'a, bele'i." Catə' gwne' ca' le'e bele'iteida', nach goc ble'ida' le'. 14 Nach gože' nada': "Diozən' ben' cho'ela'ocho, ben' leczə gwso'elao' de'e xaxta'ocho ca', bagwleje' le' par niç bable'ido' Xi'ine'enə' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' güen. Bagwleje' le' par niç babendo' be'elene' le' dižə', na' par niç šejni'ido' doxen can' chene'ene' gono'. 15 Go'o xtiže'enə' len beṇə' zan beṇə' že' lao yežlyo nga na' əgwzejni'iga'acdo'one' de'e ca' babendo' na' bable'ido'. 16 Na' na'a ža, bito cuzəcho'. Yo'o par niç ço'o nis. Na' gono' orasyon lao Xancho Jesocristən' əṇabdo'one' yeya'a yeyibe' yichjla'ažda'ogo'onə'."

Pabən' be'e dižə' can' goquə'jəsedjəlo'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael

17-18 Nach gwde na' beyeda' Jerosalen nga na' gwya'a lo'o yo'odao' əblaonə' jena' orasyon na' lao chona'annə' ble'idaogüe'eda' Jesocristən'. Na' gože' nada': "Na'atec na'a bechoj Jerosalen nga la' bito yoso'ozenag beṇə' quinga chio' ca naquə dižə' de'en go'o chia'." 19 Nach goža'ane': "Xana', zjəṇezczəga'aquene' de que nada'anə' gwya'a to to yo'odao' ca' na' jetə jtina' beṇə' ca' chso'onlilažə' le' na' bseyjwga'aca'ane' ližya. 20 Le'egatezə ca' lencza' naquəto' txen na' gwyaazlažə'əchgua' catə'an gwso'ote' de'e Esteban' ben' be'e xtižo'onə', na' nada' gwdapa' xadoṇ che beṇə' ca' gwso'ot le'." 21 Pero Jesocristən' gože' nada': "Bchoj la' əselə'a le' zitə' par go'o xtiža'anə' len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael."

Pabən' be'elene' beṇə' gwnabia' che soldad ca' dižə'

22 To ca'atə'əzə boso'ozenague' che Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e got be'enə'. Bitə cheyalə' soche' yežlyon'.

23 Gwso'osya'adie' xte juisy. Na' de'e tant chəsə'əloque' xte boso'ozalə' xaga'aque'enə' lao be' na' leczə gwsa'aše'e bište yon' na' boso'ozalə'en. 24 Catə' ble'i beṇə' gwnabia' che soldad ca' can' chso'one'enə' nach bene' mendad yesə'əyine'ene' yid sot niç güe'e dižə' bi de'e malən' babene' de'en chso'osya'a beṇə' ca' contr le'. 25 Na' bazjəncheje' Pabən' par yesə'əyine'ene' catə' gože' capitannə' ben' zecha galə'əzə: —Segon can' na' lein', bitə de lsens chinle nada' yid sotən' chedə' la' naca' beṇə' ṇasyon Roma na' niquenə' gatə'əbia' šə bin' nona'.

²⁶ Beyož gože' capitannə' ca' le'e gwyejte' capitannə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca', ježe'ene': —Gapgo' cuidad bin' gonecho ben' bandolə' la' naque' beṇə' ṇasyon Roma.

²⁷ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gwyeje' lao Pabən', gože'ene': —Gwna nda' ĵəle beṇə' ṇasyon Roma le'?

Nach Pabən' gože'ene': —Beṇə' ṇasyon Roma nada'.

²⁸ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gože' Pabən': —Mech xen gwxaquə'əda' nada' par niĉ naca' cuent len beṇə' ṇasyon Roman'.

Nach Pabən' gože'ene': —Nada' golja' naca' beṇə' ṇasyon Roman'.

²⁹ Nach beṇə' ca' banitə' probnid par yesə'əyine' Pabən' le'e besyə'əbižə'əte' cuitə'enə', na' leczə ca' beṇə' gwnabia' che soldad ca' bžebe' chedə' gosə'ənezene' bito de lsens len lein' par yoso'ocheje' notə'ətezə beṇə' naquə beṇə' ṇasyon Roman' šə cuiṇə' choglaon bi de'e mal none'.

Pabən' zeche' lao beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən'

³⁰ Nach beteyo beṇə' gwnabia' che soldad ca' boseže' Pabən'. Na' bene' mendad besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən' par niĉ ənezene' bi porən' choso'ocuiše' Pabən'. Na' catə' babesə'ədobə beṇə' gwnabia' ca', gwleje' Pabən' nach bzeche' le' delant lega'aque'.

23

¹ Nach Pabən' bgüie' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən', na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', xte ža neža zoa' lao Diozən' chona'

complir de'en ngüe'e lao na'a gona' na' lo'o la'aždaogua'anə' nezda' de que chazlaže'e can' chona'anə'.

² Nach Ananias ben' naquəch bχoz əblaonə' bene' mendad len beṇə' ca' zjəzecha cuit Pabən' yesə'abaže'e cho'enə'. ³ Nach Pabən' gože'ene': —Diozən' gone' le' castigw, goxoayag. Le' chi'o nga par gono' yelə' jostis chia'anə' can' na' lein', na' chono' contr lein' de'en benlizo' mendad yesə'abaže'e cho'anə'.

⁴ Nach beṇə' ca' zjənitə' cuite'enə' gwse'ene': — Bito yoži'o xtiže'enə' ca', la' le'enə' bχoz əblaoch.

⁵ Nach Pabən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' bito nezda' šə be'enə' naquəch bχoz əblaoch. Ža'alə nezda' bito goža'ane' ca', chedə' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Bito yoži'o dižə' pesad len beṇə' gwnabia' chelen'.”

⁶ Na' Pabən' goche'ine' de que beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' zjənaque' choplə. Baļe' zjənzi'e sadoseo na' yebaļe' zjənzi'e fariseo por ni che can' chse'eļle'e na' can' choso'osed choso'olo'ine'. Nach gwne', gože': —Beṇə' bišə' nada' naca' beṇə' fariseo, la' xi'in beṇə' fariseo nada'. Na' zoa' nga chonle yelə' jostis chia' por ni che de'en cheļli'a de que yesyə'əban beṇə' guat ca'.

⁷ Ca beyož gwne' ca' gwzolao to bžaš entr beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' na' gwsa'aque' choplə. ⁸ Goc ca' chedə' beṇə' sadoseo ca' chəsə'ane' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca', na' bito chse'eļle'e de que nitə' angl ca' na' spirit ca', pero na' beṇə' fariseo ca' chəsə'ane' nitə' angl na' spirit na' lecza chəsə'ane' yesyə'əban beṇə' guat ca'. ⁹ Xte bachso'osya'a beṇə' fariseo ca' len beṇə' sadoseo

ca' chəsə'əšaše'. Nach gosə'əzoža' to chopə beṇə' ca' zjənsed lein' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' fariseo, gosə'əne': —Ni to de'e mal cui non benga. Na' bito naquən güen goncho contr le'. ¿Chexa šə babsed blo'i no spiritən' o no anglən' le'? Caguə de'e si'inṇə' goncho contr Diozən'.

¹⁰ Can' chəsə'ədilə chəsə'əšaše'ənə' xte baçh chžeb beṇə' gwnabia' che soldad ca' šə yoso'ozoxj yoso'onitlaocze' Pabən'. Nach beṇə' mendad besə'əžin soldad ca' par besyə'əbejxaxje' Pabən' ladjo beṇə' ca' na' besyə'əche'ene' cuartelən' de'e yoblə.

¹¹ Na' že' beteyon' bžin Xancho Jesocristən' gan' de Pabən' na' gože'ene': —Bito žebo' Pab. Can' babi'o xtiža'anə' Jerosalen nga, ca'aczən' go'on Roman'.

Boso'oxi'e so'ote' Pabən'

¹² Na' beteyon' balə beṇə' Izrael ca' besə'ədobe' par boso'oxi'e so'ote' Pabən'. Na' boso'ozo'e jorament gosə'əne': —Diozən' gone' chio'o castigw šə ye'ej šə gaocho antslə cuiṇə' gotcho Pabən'.

¹³ Mazlə choa beṇə' ca' boso'oxia' so'ot Pabən'.

¹⁴ Nach ja'aque' gan' ža' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən', gwse'e lega'aque': —Neto' baçh bzoto' jorament gon Diozən' neto' castigw šə ye'ej šə gaoto' mientrzə cui gotto' Pabən'. ¹⁵ Na' ṇa'a ža, le'e yedopə legon jont par niçh le'e len beṇə' lyežyle ca' əṇabele beṇə' gwnabia' che soldad ca' cueje'ene' gwxe par yide' laolen' na' con gwde'itezele de que par əšaš əche'enəchle šə bi de'e xinjən' none'ənə'. Na' neto' cue'enaoto'one' tnezən' par gotto'one' antslə ze'e le'e gan' ža'alən'.

16 Pero na' zo to bi'i byo che beṇə' zan Pabən', na' benebo' ca naquən' bazjəngüie' so'one'. Nach gwyejbo' cuartelən' par jəzenebo' Pabən'. 17 Nach Pabən' goxe' to capitannə' na' gože'ene': —Gwche' bi'i nga lao beṇə' gwnabia' che soldadən'. De to de'e ye'ebo' le'.

18 Nach capitannə' gwche'e bi'inə' lao beṇə' gwnabia' che soldadən' na' catə' besə'əžine'enə' gože' beṇə' gwnabia'anə': —Ca naquə Pabən' ben' de pres goxe' nada' na' gwnabe' goclen laogua'anə' par niç zedəgua'a bi'i nga laogo' nga. De to chopə dižə' güe'elembo' le'.

19 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bexe'e na' bi'in na' gwche'ebo' ga cui nonə' bene, nach gože'ebo': —¿Bin' de ənao' nada'?

20 Nach bi'inə' gožbo' le': —Ca naquə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' baçh boso'oxi'e yedəsə'əṇabene' le' cuejə' Pabən' gwxe par əselo'one' gan' çəsə'ədopə beṇə' gwnabia' ca', na' con yoso'ode'ine' yesə'əne' de que yoso'ošaš yoso'oche'ene' šə bitequən' none'. 21 Pero bito šejli'o chega'aque' çhedə' mazlə çhoa beṇə' ca' banaquən yesə'əbe'enaο le' tnezən' par so'ote'ene' con šə babnežjw cho'a xtižo'o əselo'one', na' beṇə' ca' baboso'ozoe' jorament gon Diozən' lega'aque' castigw šə se'ej šə sa'ogüe' mientrzə cuiṇə' so'ote'ene'.

22 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bose'e bi'inə' na' gože'ebo': —Cuidad no güe'eleno' dižə' ca naquə rsonnə' de'en babedəgo'o laogua' nga.

Boso'osele'e Pabən' lao goberṇadorən' ben' le Fels

²³ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' goxe' chopə capitan che' ca' na' gože' lega'aque' de que cheda ga še'elə yesə'ənite'e probnid len chopə gueyoa soldad beṇə' əsa'ac nia'aze' na' gyon ši beṇə' yesə'əbia' cabey nach yechopə gueyoaga'aque' əso'oxe'e lanz par əžja'aque' Sesarean'. ²⁴ Na' leczə gože' lega'aque' yesə'əyilje' cabey bia cuia Pabən', nich ca' cui bi gaquə che' lao zjso'ene' lao gubernadorən' ben' le Fels. ²⁵ Nach bzoje' to cart de'e əbgoxe'e lega'aque' par gubernadorən' na' nan:

²⁶ “Señor Gobernador:

Nada' Claudio Lisias chzoja' le' gubernador Felix, əchguapa' le' diox. ²⁷ Ca naquə beṇə' Izrael ca' gosə'əzene' bengə na' bazjəngüie' so'ote'ene' ža'aque' gwyə'a na' gwchi'a soldad chia' ca' par jəyesla'ane' chedə' gwnezdə' de que naque' beṇə' nasyon Roma. ²⁸ Na' de'en go'onda' ənezdə' bi porən' choso'ocuiše'ene' joa'ane' lao beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' gan' chəsə'ədobe'. ²⁹ Nach gwnezdə' de que choso'ocuiše' le' por ni che bizə falt che' len lei chega'aque'enə', pero bito ənacho bi de'e mal none' par so'ote'ene' o gate'e ližyan'. ³⁰ Nach na'a babla' rson laogua'anə' de que beṇə' Izrael ca' baboso'oxi'e yesə'əbe'enaogüe'ene' par so'ote'ene' na' de'e na'anə' əchselə'ane' laogo'onə' lgüegwzə. Na' babena' mendad len beṇə' ca' choso'ocuiš le' da'aque' laogo'onə' par yesə'əne' le' šə bin' chsa'ac chega'aque' len le'. Si'ixenšgo' che yoguə'əlol de'en chneyoišgüida' le'.

Claudio Lisias.”

³¹ Nach soldad ca' besyə'əbeje' Pabən' can' ben beṇə' gwnabian' mendad. Na' bedo yel gosə'əgüe'e nezən' len le' besə'əžinte' gan' nzi' Antipatris.

³² Nach gwye'eni'inə' besyə'əbi'i soldad ca' ja'ac con ni'ei jəya'aque' cuartelən', na' porzə beṇə' güiab ca' ja'aclene' Pabən'. ³³ Catə' besə'əžine' Sesarean' bosonežjue' gobernadorən' cartən' zjənoxe'enə' nach gwso'one' Pabən' lao ne'e. ³⁴ Na' beyož blab gobernadorən' cartən' gwṇabene' Pabən' ga be'enə'. Gotə'əbia' de que Pabən' naque' beṇə' Tarso gan' mbane Silisia. ³⁵ Nach gože'ene': —Na' əṇezda' šə bi'in ənao' catə' la'ac beṇə' ca' choso'ocuiš le'.

Nach bene' mendad bososeyjue' Pabən' lo'o yo'o gan' chbe' Rei Erodən' catə'ən chone' yelə' jostisən'.

24

Pabən' be'e dižə' lao gobernadorən' ben' le Fels

¹ Na' catə' bach goc gueyə' ža zo Pabən' Sesarean', nach bžin be'en naquəch bχoz əblao ben' le Ananias na' nche'e to chopə beṇə' golə beṇə' blao na' len to beṇə' le Tertolo beṇə' chac cho'e dižə' lao' lcue'. Nach gwsa'ogüe' xya contr Pabən' lao gobernadorən'. ² Nach gobernadorən' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə' na' Tertolon' gwzolaogüe' hcuiše'ene', che'e gobernadorən': —Si'ixenšgo' Señor Gobernador ca naquə za'ato' laogo' nga ža, la' de'en zocho binlo juisy naquən por le' na' de'e zan de'e güen de'e bachac por ni che can' chnabi'o neto'. ³ Na' gatə'ətezə zoto' syempr nato' choxcwleno'onə' Señor Gobernador, tant chebeito' can' chnabi'o neto'. ⁴ Na' par nič cui gonšgueito' le' zedte, chatə'əyoišgueida' le' əgwzenago' šlož dao' ca naquə nga əṇato'. ⁵ Ca naquə benga zo laogo' nga par gono' yelə' jostis che'enə', bach ṇezetot' de que naque' to beṇə' güec de'e zed juisy.

Na' chde' entr neto' beṇə' Izrael ža'ato' doxenlə yežlyon' chta chṇe' neto' par nič gaquəto' čhoplā, la' naque' beṇə' blao che beṇə' ca' zjənzi' beṇə' Nasaret por ni che de'en chəsə'anaogüe' de'en əbsed əblo'i de'e beṇə' Nasaretən' gwle Jeso'os. ⁶ Na' de'e mal juisy ngüie' gone' len yo'odao' əblao čheto'onə' de'en gone'ene' gwže'e beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'. De'e na'anə' gwx-ento'one', na' gone'eto' gonto' yelə' jostis che' segon can' na lei čheto'onə'. ⁷ Pero na' gwyaz Lisias ben' naquə beṇə' gwnabia' che soldad ca', na' la fuers beque'ene' lao na'ato'onə'. ⁸ Na' bene' mendad de que notə'atezəto' chene'eto' əgwcuišto'one' cheyalə' əgwcuišto'one' laogo' nga. Guac əṇabdo' Pabən' bin' goquə par nič əṇezdo' che de'e ca' chcuišto'one'.

⁹ Nach beṇə' Izrael ca' nžague'enə' gwsa'aque' tozə gosə'əne' de que le can' naquən. ¹⁰ Nach gubernadorən' bene' seņy len Pabən' par nič əṇe'. Nach gwzolaogüe' gwne': —Ca naquə ṇezda' de que bačh goc zan iz chono' yelə' jostis che ṇasyon nga, de'e na'anə' ža chebeida' gwzo rson čhia'anə' laogo'onə'. ¹¹ Na'a chac šižin žazə gwya'a Jerosalennə' par əje'elaogua'a Diozən'. Na' gwaquə əṇabga'acdo'one' šə le can'. ¹² Na' bito əṇacho cha-cyoža' no beṇə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bitonə' yesə'əle'ine' nada' ša'a do lo'o yo'odao' ca' yelə' par žjəta žjəṇia' beṇə', na' nic lao' syodan'. ¹³ Na' bito bi de so'on beṇə' quinga par yesə'əlo'e de que napa' dolə' can' choso'ocuiše' nada'. ¹⁴ Con nia' le' clar de que cho'elaogua'a Dioz ben' gwso'elao' de'e xaxta'oto' ca', na' naogua' costombr cobə par cho'elaogua'ane' de'en chəsə'əna zan beṇə'

gwlaž chia' ca' zjənaquə costombr mal. Pero bito zjənaquən costombr mal, la' chejli'a che yoguə' libr ca' gan' zjənyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moisezən' na' yeziquə'əchlə beṇə' gwso'e xtiže'enə' cana'. ¹⁵ Na' zoa' lez de que Diozən' yolis yosbane' beṇə' guat ca'. Yolīs yosbane' beṇə' güen na' beṇə' mal, ca'aczən' beṇə' gwlaž chia' ca' nite'e lez gone'. ¹⁶ Na' zotezə zoa' chi' yičhja' chona' can' chene'e Diozən' par ničh nezda' lo'o yičhja' aždaogua'anə' de que bito napa' dolə' lao Diozən' na' nic lao beṇəchən'.

¹⁷ Bagoc zan iz zoa' zitə', pero ṇa'a ža babeyeda' Jerosalennə' par bnežjua' mech de'en btoba' par beṇə' yašə' ca' chəsə'əyažj chəsə'əchine' na' jua'a de'e jua'a lo'o yo'odao' əblaonə'. ¹⁸ Na' goquən' zoa' lo'o yo'odao' əblaonə' babexi' beyacha' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' chnežjua' de'e ca' chnežjua' par Diozən'. Ca' chona' catə' to chopə beṇə' Izrael za'ac Asian' bla'aque' gan' zoa'anə'. Bito əṇacho nochlə ntopa' na' bitobi scandl chona'. ¹⁹ Na' lega'aquen' žalə' bda'aque' laogo' nga par yoso'ocuiše' nada' šə bin' chsa'ac čhega'aque' len nada'. ²⁰ O beṇə' quinga nitə' nga guac yesə'əne' šə bi de'e malən' nona' catə'ənə' bosodie' nda' lao beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca'. ²¹ Tozə de'en gwnia' laoga'aque'en, catə'ən gožəga'aca'ane': "Ca naquə nga chonle yelə' jostis chia'anə', chonlen čhedə' chejli'a de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'."

²² Catə' bene gobernador Felsən' gwna Pabən' ca', bitoch gone'ene' gone' yelə' jostis che Pabən' ca orən', čhedə' la' baṇezczene' che de'en chejle'e chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. De'e na'anə'

par gwcho'one' čhega'aquen' sša gože' lega'aque':
—Catə' yidə Lisiasən' ben' naquə beṇə' gwnabia'
čhe soldad ca', cana' yeyož gwzenaga' ca naquə
de'e nga chaole xya nga.

23 Nach Felsən' bene' mendad len to capitan
čhe' par beče'e Pabən' gaquəche' pres na' gatə'
lsens par gone' bitə'ətezə chene'ene' na' guaquə
žjəsə'əlanə' beṇə' migw čhe' ca' le' par əso'ene' šə bi
de'e chyažjene'.

24 Goc to čhopə ža beza' gubernador Felsən'
Sesarean' catə' bezžine' len no'ol čhe'enə'.
Naque' no'olə Izrael na' le' Drosila. Na' gox
Felsən' Pabən' na' bzenague' be' Pabən' dižə'
can' cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən'. 25 Nach
Pabən' be'elene' le' dižə' can' cheyalə' goncho
par gaccho beṇə' güen lao Diozən' na' can' bito
cheyalə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon'
chio'o, na' can' əžin ža catə' Diozən' čhoglaogüe'en
čhe to to chio'o beṇəč šə nocho napcho dolə'. Na'
gubernador Felsən' bžebe' xte juisy ca naquə dižə'
de'en choe' Pabən'. Nach gože'ene': —To ca'atə'ətə'
gwzenaga' na'a. Guaxcza' le' catə' gatə' to latjə
čhia'.

26 Gubernadorən' goquene' cueze' par nič
Pabən' əgwnežjue'ene' mech par yosane' le', na'
de'e na'anə' goxe'ene' telizə be'elene' le' dižə'.
27 Ca' chac gwde čhop iz, na' le'e bžine tyemp gwde
ben' le Porsio Festo goque' gubernador. Na' de'en
gone'e Felsən' yega'ane' binlo len beṇə' Izrael ca'
catə' cuich naque' gubernadorən', de'e na'anə' ze'e
yechoje' bene' mendad ze'e deczə Pabən' pres.

25

Pabən' chzo rson che' lao gobernadorən' ben' le' Festo

¹ Na' catə' bžin Feston' Sesarean' gan' nabi'e, gwzoe' šonə ža na' gwze'e gwyeje' Jerosalennə'. ² Nach bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ja'aque' jesə'əye'ene' par boso'ocuiše' Pabən'. ³ Na' gwsa'atə'əyoine' Feston' gone' goclen gaquə can' chəsə'əṇabe', gonšgue' mendad əžjso'e Pabən' Jerosalennə'. Gwsa'atə'əyoine' le' gone' ca' par niçh lega'aque' yesə'əbe'enaogüe' Pabən' par so'ote'ene' tnezən'. ⁴⁻⁵ Nach Feston' gože' lega'aque' de que Pabən' naque' segor Sesarean' na' lecəə gože' lega'aque': —Nada' bito yega'ana' Jerosalennə' sino le'e cheza'atia'. Beṇə' ca' zjənaquə blao entr le'e guaquə əsa'aque' len nada', na' šə bi de'e xinjən' non be'enə', guaquə yoso'ocuiše' le' Sesarean' gan' chona' yelə' jostisən'.

⁶ Na' gwzoe' len lega'aque' ca do χon' o ši ža na' beyeje' Sesarean'. Nach beteyo gwchi'e gan' chone' yelə' jostisən' na' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə'. ⁷ Nach catə' bžin Pabən' laogüe'enə' banitə' beṇə' Izrael ca' za'ac Jerosalennə' na' le'e gwse'eçhjte' le' na' gosə'əzolaogüe' chosə'əcuiše'ene' chəsə'əne' de que de'e zan de'e mal juisy de'e chone', pero na' bito bla'alaon šə chso'e dižə' lin'. ⁸ Nach Pabən' bzo rson che'enə' gwne': —Ni tozə falt cuiṇə' gapa' len lei che neto' beṇə' Izrael, na' ni len yo'oda' əblao çheto'onə' na' nic len Rei Sesar ben' chnabia' doxen nasyon Roman'.

⁹ Nach Feston' ca naquə gone'ene' soe' binlo len beṇə' Izrael ca' gože' Pabən': —çEgüe'endo' sa'o niçh

gona' yelə' jostis χio'onə' Jerosalennə' ca naquə yoguə' de'e quinga choso'ocuiš beṇə' quinga le'?

10 Nach Pabən' gwne': —Laogo' len' zecha', banzo Rei Sesarən' le' par gono' yelə' jostis, na' nga cheyalə' gaquə yelə' jostis chia'anə'. Ca naquə beṇə' Izrael quinga, le' nezcədo' de que bito bi bi ne'e gona' contr lega'aque'. 11 Žalə' bi falt bagwdapa' o bichlə de'e babena' de'e cheyalə' gata', bito nia' cui gata'. Pero de'en cui bi bi nona' ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' quingan' nada', notono no zaquə' əgwde nada' laoga'aque'enə'. Na' na'a chṇaba' tia' lao Rei Sesarən' niχ cuine' gone' yelə' jostis chia'anə'.

12 Nach Feston' len beṇə' gwnabia' che' ca' yelə' bosoxi'e naquən' so'one', nach gože' Pabən': —Lao Rei Sesar na'anə' bagwṇabo' tio', na' laogüe' na'anə' šejo'.

Feston' bdie' Pabən' lao Rei Agripan'

13 Na' ca' chac gwde to chopə ža catə' Rei Agripa na' no'ol che' Berenise bla'aque' Sesarean' par bedəsə'əguape' Feston' diox. 14 Na' gwnite'e zan ža, na' be'elen Feston' Rei Agripan' dižə' ca naquən' chac len Pabən', gože'ene': —Zo to beṇə' nyixjw Felsən' pres nga. 15 Na' catə' gwyə'a Jerosalennə' bχoz əblao ca' na' len nochlə beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən' gosə'əṇabe' choglaogua'an che' de que nape' dolə'. 16 Pero na' gožəga'aca'ane' ca naquə costumbr che χio'o beṇə' nasyon Roma bito gaquə gwdecho beṇə' sa'aque' castigw sin cui yesyə'ədillaogüe' beṇə' ca' choso'ocuiš lega'aque' na' gatə' latjə yoso'ozo rson chega'aque' ca naquə de'en choso'ocuiše'ene'. 17 Na' catə' bla'aque' nga

beteyo le'e gwche'etia' gan' chona' yelə' jostisən', nach bena' mendad gosə'əbeje' Pabən'. ¹⁸ Na' be-yož boso'ocuiš beṇə' ca' le', ni tozə de'en chacda' choso'osbague'ene' le' cui bi gosə'əne'. ¹⁹ De'en chaczə čhega'aque' len le', cui chejṇi'alažə' Pabən' can' chse'ejṇi'alažə' lega'aque' na' chso'e dižə' che to de'e beṇə' guat beṇə' gwle Jeso'os, na' Pabən' ne' de que mbancze'. ²⁰ Na' nada' ža, cui bežellaža'a bi gona' ca de'en chac čhega'aque', nach goža' Pabən' šə chene'ene' yeza'alene' nada' Jerosalennə' par nič gaquə yelə' jostis che'enə' ca naquə de'e ca' choso'osbague'ene' le'. ²¹ Per na' gwṇab Pabən' šeje' gaquə yelə' jostis che'enə' lao Rei Sesarən'. Nach bena' mendad beyejue' mientr gwdi'ane' lao Rei Sesarən'.

²² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Leczə che'enda' gwzenaga' can' choe' ben' dižə'anə'.

Nach che' Feston' le': —Gwxe əgwzenago'.

²³ Nach beteyon' de'e juisy chacchgua besə'əžin Rei Agripan' na' len Berenise, nach gwso'e gan' chi' gubernadorən', na' leczə zjəlen beṇə' gwnabia' che soldad ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' blao che syodan'. Nach ben Feston' mendad jesə'əxi'e Pabən'. ²⁴ Nach Feston' gwne': —Rei Agripa na' yoguə'əlol le'e ža'ale nga len neto', ca naquə bengə chgüiale nga, beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' na' beṇə' ca' ža' nga bagosə'əne' nada' de que beṇə' mal bengə, chəsə'əṇabe' de que cabich cheyalə' əban bengə yežlyon'. ²⁵ Pero na' chgüia' nada' de que bito bi bi none' par čhoglaogua'an gate', na' bagwṇabe' tie' lao Rei Sesarən' na' bač goža'ane' šeje'enə'. ²⁶ Pero na' cui de bixa de'e gwzoja' rein' par yapa'ane' bin' none'. De'e na'anə' bač gwleja'ane' laole nga,

na' catec naco' le' Rei Agripa, par niḥ na' yeyoḻ
 əgwzenagcho che' na' gatə' de'e gwzoja'. ²⁷ La'
 chacda' bito bi rson napa' con əgwseła'a to pres sin
 cui gwzoja' šə de bi de'en none'.

26

Pabən' bzo'e rson che' lao Rei Agripan'

¹ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —Guaquə nio'
 par əgwzo' rson ḥio'onə'.

Nach Pabən' bze ne'en lao beṇə' ca' gwzolaogüe'
 bzo rson ḥe'enə' gwne': ² —De'e mba juisy nga
 bagoc ḥia', Rei Agripa, ca naquə nga de to latjə
 na'a gwzo rson ḥia'anə' laogo' nga ca naquə
 de'en choso'ocuiš beṇə' Izrael gwlaž ḥecheo ca'
 nada'. ³ Le' nezdə' ca naquə costumbr che chio'o
 beṇə' Izrael, na' ca naquə beṇə' gwlaž ḥecheo
 ca' chsa'acyože' entr lega'acze'. De'e na'anə' ža
 chatə'əyoišgueida' le' par gapəšgo' yelə' chxenlažə'
 əgwzenago' ḥia'.

Pabən' be'e dižə' can' bene' catə' cuiṇə' gonlilaže'e Jesocristən'

⁴ Yoguə'ələl beṇə' Izrael gwlaž ḥecheo ca'
 zjənezczene' nac gwzoa' dezd gwzolao bgüego'otia',
 gwzoa' Jerosalennə' entr lega'aque'. ⁵ Na'
 zjənezczene' de que nada' dezd bgüego'otia'
 naca' beṇə' fariseo, na' neto' beṇə' fariseo
 naochto' yoguə'ələl costumbr de'en de ca
 naquən' chejṇi'alažə'əcho Diozən' mazəchlə ca
 notə'ətezəchlə beṇə' Izrael. ⁶ Na' beṇə' gwlaž
 ḥecheo ca' bachəsə'əṇabe' gono' yelə' jostis ḥia'
 laogüe de'en chejli'a de que gwžin ža catə' Diozən'
 yosbane' beṇə' guat ca' can' bene' lyebe len de'e

xaxta'ocho ca'. ⁷ Beṇə' zan lao šižin family che chio'o beṇə' Izrael nite'e chso'elaogüe'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' do ža do yel nite'e lez gaquə complir ca naquə lyeben'. Na' ni che de'en zoa' lez yosban Diozən' beṇə' guat ca', de'e na'anə' choso'ocuiš beṇə' Izrael ca' nada' Rei Agripa. ⁸ ¿Bixchexan' chaque le'e caguə de'e no šejle'enə' de que Diozən' cholis chosbane' beṇə' guat ca'?

Antslə Pabən' blagzejə' blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

⁹ Antslə nada' gocda' de'e cheyalə' gona'an benteca' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jeso'os ben' naquə beṇə' Nasaret. ¹⁰ Beṇə' zan beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' bseyjua' ližya segon can' na yiš de'en beṇə'a de'en gwso'on bṇoz checho ca' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao. Na' catə' bṇoz əblao ca' gosə'əchoglaogüe'en so'ote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lena' bda' cho'a xtižə'a. ¹¹ Na' de'e zan las gwya'a to to yo'odao' jəsaquə'əzi'iga'aca'ane' par nič yoso'ožia yoso'onite'e Jesocristən'. Na' de'e tanttec bgue'iga'acda'ane' gwya'a blagzejə blagzidəga'aca'ane' syoda che ṇasyon ca' yelə'.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

¹² Na' leczə güen de'e na' əzya'a Damascon'. Noṇə'a yiš de'en gwso'on bṇoz checho ca' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao de'en chon mendad gona' ca'. ¹³ Pero na' lao əzya'a ngua'a nezən' ca do gobiž catə'əczla ble'ida' to be'eni' juisy de'e za' le'e yoban' xte bnitlaon be'eni' che bgüižən' na' to gwyečhjən nada' len beṇə' ca' žaga'anə'. ¹⁴ Na' xte bgüixə yoguə'əto' lao yon'. Ca' deto' lao yon'

catə' benda' to beṇə' chṇe' dižə' ebreo gwne': "Saul, ¿bixchen' nlagzejə nlagzido' nada'? De'en chono' contr nada' chone zi' cuino' can' chac che to go'on bian' chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'." ¹⁵ Nach bolgüiža'ane' chapa'ane': "¿No le' Señor?" Nach gwna Xancho Jeso'osən': "Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. ¹⁶ Pero na'a beyas la' baçh bloe' laogua' le' par niçh gono' xšina'anə' na' go'o dižə' che yoguə'əlol de'e quinga baçh ble'ido', na' yeziquə'əchlə de'e ze'e le'ichdo' catə' yozloe' laogua' le'. ¹⁷ Na' na'a əselə'a le' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' bito gua'a latjə no got le', ni beṇə' Izrael na' nic beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁸ Eselə'a le' par niçh əgwzejni'ido' lega'aque' nac so'one' par niçh šo'o be'eni' chia'anə' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' yesə'əbejyichje' de'e malən'. Na' yesyə'əchoje' xni'a gwxiye'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən' na' nitlao xtolə'əga'aque'enə', na' əsa'aque' txen len yoguə'əlol beṇə' ca' yelə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada'."

Pabən' bzenague' can' gož Jesocristən' le'

¹⁹ Na'a ža' Señor Rei, bzenaga' ca' naquə de'en bzejni'i Jeso'osən' nada' len de'en ble'idaogüe'eda'. ²⁰ Zgua'atec Damasco na' gwzolaogua' bzejni'ida' beṇə' ca' ža'anə' che Jesocristən', na' leczə ca' Jerosalennə' na' doxen gan' mbane Jodean'. Na' lente beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwdixjue'iga'acda'ane' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən', na' so'one' ca' gacbia'

de que babesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ²¹ Na' por ni che de'en chzejni'ida' beṇə', de'e na'anə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' lo'o yo'odao' əblao chechon' na' gwsa'aclaže'e so'ote' nada'. ²² Pero na' Diozən' zocze' chaclene' nada' par niç zocza' cho'a xtiže'enə' xte ža ņeža len yoguə'əloḷ beṇə', la'anə' bi'i xcuidə' na' la'anə' beṇə' golə. Bito ņacho bilə bagwnia' sino ca de'en gosə'anaczə de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' can' gwna de'e Moisezən' che de'en za' gaquə ca tyemp chega'aque'enə'. ²³ Gwso'e dižə' de que Cristən' ben' selə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon' cheyalə' saquə'əzi'e na' le' gague' beṇə' nech yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' cuich gate'. Na' leczə gwso'e dižə' de que Cristən' gwzenene' chio'o naccho beṇə' Izrael na' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael naquən' goncho par niç šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'.

Pabən' gone'ene' gone' par niç Rei Agripan' gonlilaže'e Jesocristən'

²⁴ Na' ca' cho'e dižə'ənə' par chzo rson che'enə' catə'əczla gwne Feston' zižjo gože'ene': —Chac ton-ton' Pab. De'e tanttec chsedo' na'anə' baçh chac tonto'.

²⁵ Nach Pabən' gože' Feston': —Bito chac tonta' Señor Gobernador. Dižə' lin' cho'a na' de'e yejni'anə'.

²⁶ Ca naquə Rei Agripa nga, ņezene' che de'e quinga cho'a dižə' chei na' de'e na'anə' cho'a dižə'ən clar laogüe' nga. Zoa' segor cabi ņacho cui ņezene' che de'e ca', la' caguə goquə de'e ca' do gazə zo bižə' de'e ngašə'ənə'. ²⁷ Le' Rei Agripa, çəchejli'o ca naquən'

boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'? Nada' ɲezda' de que chejli'o.

²⁸ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —¿Echacdo' len to ɕhopə bi'in bagwna'onə' gonlilažə'ətia' Jesocristən'?

²⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Chona' orasyon lao Diozən' de que šə to ɕhopə dižə' o šə zan dižə' de'e bagwnia' le', le' na' yoguə'ələl beṇə' ca' choso'ozenag can' əɲia' nga so'onlilaže'e Jesocristən' can' chonlilaža'ane', pero sin cui gacle pres ca nada' nga ncheja' naca' pres.

³⁰ Na' beyož gwna Pabən' ca' bezoža' Rei Agripan' len no'ol ɕhe' Berenisen' na' len gubernador Feston' na' beṇə' ca' gosə'əbe' len lega'aque'. ³¹ Nach bežaše' jəsyə'ədobe' ga yoblə nach gwse'e ljuežje': —Bito əɲacho bi chon benga de'e zaquə' gate' o gate'e ližya.

³² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Guaquə yezan benga žalə' cuiṇə' ṇabe' tie' lao Rei Sesarən' par gone' yelə' jostis ɕhe'enə'.

27

Boso'osele'e Pabən' Roman'

¹ Nach boso'oxi'e yoso'osele'e neto' Italian' tlaonis. Na' Pabən' len yeto ɕhopə pres ca' gwsa'aque' lao na' to capitan beṇə' le Jolio. Naque' capitan ɕhe zan soldad ɕhe rein' beṇə' zjənzi'e “Batallon Augusto”. Na' nada' Locas zoa' len Pabən'. ² Nach gwyo'oto' to lo'o barcw de'e za' Adramitio par əžinən Asia. Na' za'alen Aristarcon' neto'. Naque' beṇə' syoda Tesalonica de'en chi' gan' mbane Masedonian'. ³ Beteyo bžinto' Sidonnə' na' Jolion' bencze' güen len Pabən' be'e latjə par gwyeje' gan'

ža' beṇə' migw che' ca' par bosonežjue'ene' bi de'en byažjene'. ⁴ Na' gozsa'ato'onə' na' zdato' to lcue'ej latə' yežlyo de'e nga'an lo'o nisda'onə' de'en nzi' Čhipre, čhedə' be'enə' chečhjən clelə, na' yežlyo na'anə' bcue'ejən neto' len be'enə'. ⁵ Na' beyož gwdeto' lao nisdao' de'en de cho'i gan' zjəmbane distrit ca' de'en zjənzi' Silisia na' Panfilia nach bžinto' syoda gan' nzi' Mira de'en chi' gan' mbane distrit che Lisia.

⁶ Na' na' bžele capitannə' to barcw de'en za' syoda Alejandria na' chza'an šejən Italian', na' bene' mendad gwyo'oto' lo'inə' na' lenczə le'. ⁷ Nach gwza'ato' zdato' lao nisən' de'e yoblə. Zan ža zdato' šo'olažə' na' do caṇe gwdeto' galə'əzə gan' ne' Gnido. Na' por ni che can' gwyechj be'enə' de'e na'anə' cui be'en latjə šejto' licha na' de'e na'anə' gwcua'ato' zdato' to lcue'ej yelatə' yežlyo de'e nga'an lo'o nisda'onə' de'en nzi' Creta, part de'en zo galə'əzə syodan' de'en nzi' Salmon, la' na' cuitec gwyechj be'enə' fuert. ⁸ Na' zdato' do caṇe to lcue'ejən' na' bžinto' ganə' nzi' Buenos Puertos galə'əzə yež de'en nzi' Lasea.

⁹ Na' gocze gwde zan ža zdato' na' bačh chonən zdebə par šejəchto' lao nisən' čhedə' bačh bžin tyemp catə' chečhjchgua be' zaguən'. ¹⁰ Na' Pabən' gwṇeyoine' beṇə' ca' che'e lega'aque': —Chgüia' de que ca naquə biaj nga naquən lechguale zdebə na' nxož caguəgazə cuiayi' de'en noa' barcon' sino lenczə len na' len yelə' mban checho šə šejəchcho.

¹¹ Pero na' capitan che sołdad ca' bzenaguəche' che ben' nsa' barcon' na' che xan barcon' cle ca che de'en gož Pabən' lega'aque'. ¹² Na' latjə gan' zoto' bito naquən par əgwdeto' tyemp zaguən',

na' gwyān beṇə' ca' gwsa'aquene' šə gaquə güenč sa'ato' na' əžinto' yež gan' ne' Fenise par nič na' zoto' te de'e zaguən'. Fenisen' naquən puert che Creta gan' cuitec chečj be' de'en za' la'alə na' che'elə.

Gwyechj to be' gual lao nisda'onə'

¹³ Na' gwzolaō chečj to be' gol de'e za'ate che'elə, nach beṇə' ca' choso'osa' barcon' gwsa'aquene' de que gwaquə can' chse'ene'ene', nach gozsa'ato' zdato' lao nisən', zdato' galə'əzə Cretan'. ¹⁴ Pero na' caguə gwža catə' za' to be' gual de'e nzi' Noreste de'e chečjən contr galən' zda barcon'. ¹⁵ Na' bžiguə'əxəxjən barcon', caguə bi goquəch gonto'. Na' gwlejyichjšazə cuanto' len barcon' nžiguə'ən neto'. ¹⁶ Na' ca' zdato' to lcue'ej yežlyo dao' de'e nzi' Clauda de'e chi' lo'o nisda'onə' gan' cuitec gwyechj be'enə'. Na' barcw cha'o gan' yo'oto'onə' nxobən to barcw dao', na' caṇe goc becueto'on lo'i de'e cha'onə'. ¹⁷ Na' ca beyož becueto' barcw da'onə' lo'i de'e cha'onə', na' bčhejto' barcon' ryat par gwlo'oto' fuers čei. Na' laogüe de'e bžebto' gaguə'əto' gan' naquə yox, bletjto' lachə' de'en chon par nič chza' barcon' nič cuich bžiguə'ətec be'enə' len. Na' zdato' lao nisən' con can' gwyej barcon'. ¹⁸ Pero na' bžaglaochguato' čhedə' gwyechjchgua to be' gual juisy nach beteyo boso'ošaššaze' yoa' ca' nsa'annə' boso'ozalə'en lo'o nisən'. ¹⁹ Na' ža gwyon žeinə' goclenga'acto'one' besšazəto' šinlaz barcon'. ²⁰ Na' zan ža bito bolo'e lao bgüižən' na' še'elən' ni que zjənla'azə beljw ca'. Na' de'e tant gwyechjchgua be'enə' xte bitoch gwzoto' lez yelato'.

21 Na' goquən' bač gwža cui chaoto', nach Pabən' gwzože'e ladjo beṇə' ca' na' gwne': —Le'e beṇə', žalə' əbzenagle čhia' catə'ən gwnia' cui sa'acho Cretan' bito chac čecho quinga žalə' ca' na' bito gwžiai' šinlazchon'. 22 Pero na' chnia' le'e le'e yebei čhedə' ni to le'e cui cuiayi' yelə' mban čhelen', lete barcw nga cuiayi'in. 23 Na' ca naquə cho'elaogua'a Diozən' na' baben cuina' lažə' ne'enə', de'e na'anə' bablo'e lao angl čhe'enə' nada' neže', na' anglən' gwne' nada': 24 “Bito žebo' Pab. Syempr cheyalə'əczə tio' lao Rei Sesarən', na' əchnia' le' de que Dioz na'anə' gone' par nič ni to beṇə' ca' za'ac len le' cui sa'at.” 25 Na'a ža, le'e yebei, čhedə' nezda' de que Diozən' gone' par nič gaquə can' bagwna anglən' nada'. 26 Pero bia'aczə yecho'onən chio'o yo biž de'e nga'an latə' lo'o nisən'.

27 Na' že' goc žda'obiž zdato' nilə na'alə lao nisda'o de'enə' nzi' Adria. Na' ca do chel beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'acbe'ine' de que bač zdato' serczə to yo biž. 28 Nach boso'oletje' to plom lo'o nisən' par boso'ochixe' ca do ja'aquə'ətə' zitjw naquə nisən', na' beyož boso'ochixe'ennə' goquən šintochoa metr. Nach gosə'əzdie' yelata' na' bosə'əzchixe'en de'e yoblə na' ca orən' goquən gažəchoa metr. 29 Na' besə'əžebe' žjti'i barcon' yej lo'o nisən' nach boso'oletje' tap ya xen de'en ne' ancla, boso'ocheje'en zda xni'alei par gwso'oxə'ən barcon' na' bazjəzelaže'e še'eni'. 30 Nach beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'aclaže'e yesyə'əxonje' na' boso'oletje' barcw da'onə' con chosə'əde'itezene' yoso'oletje' ancla ca' de'en yoso'ocue' laolei. 31 Nach Pabən' gože' capitannə' na' len soldad

ca': —Šə beṇə' quinga cuich ṇite'e lo'i nga, ni tocho cui yelacho.

³² Nach soldad ca' gosə'əchogue' don' zjanca'a barcw da'onə' na' bososane'en.

³³ Nach do šbal Pabən' gwzolao gwneyoine' beṇə' ca' de que cheyalə' sa'ogüe', che'e lega'aque': —Na'a chac žda'obiž zole cui chtasle na' cui chaole. ³⁴ Na'a ža, chatə'əyoišgueida' le'e le'e gao par ničh sole binlo, la' de'e li ni tole cui cuiayi'ile.

³⁵ Na' beyož gwne' ca' bexe'e to yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' lao yoguə'əlölṇeto' ža'ato' lo'o barcon' nach gwxi'e to pedasən gwzolaogüe' chaogüe'en. ³⁶ Nach yoguə'əlölṇto' bebeicheto' na' leczə gwdaoto'. ³⁷ Chopə gueyoa gyonši'intoto'onə' ža'ato' lo'o barcon'. ³⁸ Na' gwde gwdaoto' con ca beljeto' na' ca naquə trigon' de'e ṇe'e zjanse'e, gwso'ose'en lo'o nisən' ničh barcon' cuich goctequn zi'i.

Goxj barcon'

³⁹ Na' catə' gwye'eni' bito zjanombi'e yežlyon' gan' besə'əžine' pero na' choso'ogüie' de to latjə ga žia nisən' žizə na' bade to lašə' de'e naquə porzə yox. Nach gwsa'aque' tozə par ničh žjəche' barcon' lašə' lao yoxən'. ⁴⁰ Nach gosə'əchogue' do che ancla ca' na' gosə'əbejyichjga'aque'en lo'o nisən'. Nach bososeže' do de'en bososeje' yag de'en chsa' barcon' licha na' bosolise' lachə' de'en zo yichjen' par bžiguə' be'enə' len, nach əzja'aque' cho'a nisən'. ⁴¹ Pero na' jəsə'ədi'e ga chedilṇ nisda'onə' len to de'e yoblə, na' jšo'o laogüen' lo'o yoxən' na' caguə goquəch tan. Na' nisən' gwzolao bzojən xni'einə' de'e tant fuers nsa'an. ⁴² Nach gwsa'aclašə' soldad

ca' so'ote' pres ca' nič ni toe' cui yesyə'əxoe' lao nisən' na' yosyo'oxonje'. ⁴³ Pero na' capitannə' gone'ene' yosle' Pabən' na' bžone' ca' naquən' bachsa'aclažə' soldad ca' so'one', nach bene' mendad len pres ca' šə noe' chac chxoa lao nisən', gwaquə' lega'acteque' yesyə'əxite'e lao nisən' na' yesyə'əchoje' yo biž. ⁴⁴ Na' bene' mendad de que beṇə' ca' cui chac yesə'əxoa lao nisən' yoso'ochine' no yagla' o bichlə šinlaz barcon' par yesyə'əxoe' lao nisən'. Ca' gwso'one' na' yogue'e besə'əžine' binlo yo bižən'.

28

De'en goc che Pabən' žlac zoe' Malta

¹ Na' catə' beyož bžin yoguə'əto' yo bižən' gwnezeto' de que latjənə' nzi'in Malta na' naquən' to yežlyo de'en nga'an latə' lo'o nisən'. ² Na' beṇə' ca' ža'anə' mbachgua gwso'elaogüe'e neto', bosoxene' to yi' xen na' gwsa'axe' yoguə'əlołto' gan' nite'enə' chedə' bagwzolao yejon' na' chacchgua zag. ³ Nach Pabən' btobe' xonj xis na' lao chcue'en lao yi'inə' bechojczlə to beł bia benen lo'inə' na' gwdi'inəb ne'enə' xte golə'əditəb. ⁴ Na' choso'ogüia beṇə' ca' nalə'ədit bełən' na' Pabən', nach gwse'e ljuežje': —De'e li benganaque' beṇə' güet beṇə'. Bač bele' lao nisən' pero na' Diožən' bito cho'e latjə əbane'.

⁵ Nach bse'esə' ne'enə' lao yi'inə' nič bexopə bełən' na' bito bi goquene'. ⁶ Nach beṇə' ca' bač chəsə'əbeze' bat solao gatə' Pabən' yi o əbiḡəcle' to de repentzə gate'. Na' ca' gosə'əbeze' sša na' choso'ogüie' bito bi bi chaquene' nach gwso'one'

xbab yoblə chəsə'ane' de que naque' to beṇə' cheyalə' šejni'alažə'əcho.

7 Beṇə' blao che doxen Maltan' le' Poblion' de bien che' galə'əzə, na' mbachgua be'elaogüe'e neto' na' gwzoto' šonə ža len le'. 8 Na' goquən' xa Poblion' de' cam chacšenene' yo'e de'e la na' che'ine' yiž chen. Nach Pabən' gwyo'e gan' de'enə' na' beyož bene' orasyon gwxoə ne'enə' yichj beṇə' güe'enə' na' beyone' le'. 9 Beyož bene' ca' yez-iquə'əchlə beṇə' ca' ža' latjən' beṇə' chsa'acšene lecəə bda'aque' na' beyone' lega'aque'. 10 Na' beṇə' ca' de'e zan de'e gwso'one' cheto'. Na' catə' bžin ža beza'ato', bosyo'ože'e lo'o barcon' yoguə' de'e ca' chyažjeto'.

Pabən' bžine' Roman'

11 Bega'anto' Maltan' šon bio' nach gwza'ato' zjəzdato' lao nisən' yo'oto' to lo'o barcw de'en za' Alejandria de'e gwlezə latjən' mientr gwde de'e zaguən'. Na' mben le'e barcon' lgua'a lsaquə' ca' zjənzi' Castor na' Polocs. 12 Na' bžinto' gan' ne' Siracosa na' gwzoto' šonə ža. 13 Na' gozsa'ato' par bžinto' gan' ne' Regio. Na' na' bega'anto' tža. Na' gwzolao chechj be' de'en za' che'elə, na' beteyo bezžinto' ganə' nzi' Poteoli na' na' bechojto' lo'o barcon'. 14 Na' bežagto' beṇə' ljuežjto' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Poteoli na' gosə'əṇabe' gwzoto' len lega'aque' to xman. Na' gwdenə' gwza' ni'ato' par zdato' Roman'. 15 Pero na' antslə ze'e žinto' Roman' gosə'əneze beṇə' ljuežjto' ca' ža'anə' de que əžinto' na' bedəsə'əleze' neto' latjə gan' nzi' lao ya'a che Apio, na' gan' ne' Šonə Ranš. Na' catə' ble'i Pabən' lega'aque', be'e yelə' choxcwlen che Diozən'

na' bebeine' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ¹⁶ Na' ca bžinto' Roman' capitannə' bene' pres ca' yela' lao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca', pero na' Pabən' gotə' lsens soe' ca'azə na' gwzo to soldad gwdapə le'.

Pabən' be'e xtižə' Jesocristən' Roman'

¹⁷ Na' goquən' beyon ža Pabən' goxe' beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ža' Roman' na' catə' beyož besə'adobe'enə' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', bito nacho bi bena' contr beṇə' gwlaž checho ca' o contr costombr che de'e xaxta'ocho ca'. Pero na' Jerosalen na'ate gwso'one' nada' pres lao na' beṇə' Roma ca'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' beyož gosə'əṇabyože' gwsa'aclaže'e yoso'osane' nada' chedə' cui bi bi xtoła'a de par əṇacho gata'. ¹⁹ Pero na' beṇə' gwlaž ca' ža' Jerosalennə' bosə'ožoncze' par yoso'osan beṇə' ca' nada'. De'e na'anə' benən byen gwṇaba'tia' lao Sesarən', pero bito nacho gua'a part beṇə' gwlaž chia' ca'. ²⁰ Na' de'e nin' chac bač goxa' le'e par le'ida' le'e na' par güe'elena' le'e dižə'. Na' chnia' le'e por ni che de'en zocho lez yesyə'əban beṇə' guat ca', balə beṇə' gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' na' bosə'očeje' nada' gden ni.

²¹ Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito bi bi cart ne'e la' laoto' nga de'e za' Jodean' de'e güe' dižə' šə bin' chac len le', na' notono no beṇə' gwlaž ne'e la'ac yesə'əne' mal chio' o əsa'ogüe' xya contr le'.

²² Pero na' chaqueto' güenczən' yeneto' go'o dižə' ca naquən' chono' xbabən', la' neto' nezeto' doxenlə chəsə'əne' contr le'e chejle'ele che Jesocristən'.

²³ Na' bosə'ožie' bia' to ža par žjəsə'əye' le' na' beṇə' zan zjənaque' ja'aque' gan' zo'enə'. Nach Pabən' be'e dižə' len lega'aque' can' chon

Diozən' chnabi'e notə'atezə beṇə' chso'e latjə. Na' bzejni'ine' lega'aque' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' can' na de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' par nič se'ejle'e che Jeso'osən'. Bedo ža be'e dižə'ən len lega'aque'. ²⁴ Na' balə beṇə' ca' gwse'ejle'e ca naquə dižə' de'en be'enə' na' yebale' cabi gwse'ejle'e. ²⁵ Na' ca' chac gwsa'aque' čhoplə, na' bazon yesa'aque' catə' gož Pabən' lega'aque': —De'e li can' gož Spirit che Diozən' de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gožən le' gwzoje'en par de'e xaxta'ocho ca', nan:

²⁶ Gwyej gož beṇə' gwlaž čchio' ca' de que Diozən' ne':

De'e li yenele pero cabi šejni'ile bin',
na' de'e li gwle'ile pero cabi gacbe'ile bi zejen.

²⁷ Cuiczə bi rson chazle.

Bač nažjoczə yičhjlə'ažda'olen' na' bito chzenagle dižə' lin',

bito chonle cas čhei, na' nic chejni'ilen, na' ni que chediṇjele xtolə'əle ca'.

Na' de'e na'anə' bito yebeja' le'e xni'a de'e malən'.

²⁸ Na' le'e cheyalə' ənezele de que na'a par delant Diozən' chsele'e beṇə' chəsə'əyixjui'e xtiže'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič yoso'ozenague' čhe' na' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'.

²⁹ Beyož gwna Pabən' ca' besyə'əžaš beṇə' Izrael ca' chsa'acyože' xte juisy.

³⁰ Pero na' Pabən' gwzoe' nya' čhop iz to yo'o ga chyixjue' na' gwzocze' gwleze' yoguə'əlol beṇə' jəsə'əlanə' le'. ³¹ Na' sin cui chaž cui chžebe' na' sin cui no no əbseyjw əbžon gwduxjue'ine' lega'aque'

ca naquən' chnabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' chso'e
latjə, nā' clar bsed blo'ine' lega'aque' xtižə' Xancho
Jesocristən'.

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2